

naša luč

1973

3

zemlja je slej ko prej okrogla

slovinci in „slovinci“

„Si slišou, Mihec, tudi tle pr nas so že začeli krast otroke?“

„Ma ne! Pej ki se je tu zgodilo?“

„Jest ne znam ki, ma sm brou ano pismo uredništvu, kamer ke se an uauče lementà, de držijo sina ugrabljenega in de ga pošiljajo u slovensko šulo, ke uan be, ku uauče, teu, de gre u taljansko. Zatu ke uan jema po paragrafi tem jn tem pravico, de odloče, u katero šulo bo hodu njegov sin. Jn zdaj ješče pravico po sodnjah.“

„Ma sej tu ni mogoče!“

„Je mogoče. Zatu ke u slovensko šulo je tistga otroka vpisala njegova mati. Uauče pej če, de gre u taljansko.“

„Ma morbet je tu mešan zakon?“

„Ne, uauče jn mati sta oba Slovence. Tisti uauče še prou posebej povej, de je Slovenc. Jn tudi povej, de je med njim jn med dopisniki, zagrizenimi Slovenci, ke pišejo u časnike, velika razlika.“

„Ben, de je velika razlika, videm tudi jest. Jest bi tudi anem Slovincam reku Slovinci, drugem pej ‚Slovinci‘.“

„Ne, ne bi reku ‚Slovinci‘, ma rajši kej družga. Denmo reč vindišarji. Znaš, na Koroškem jemajo tudi take Slovence, ke nočejo bet Slovenci jn ke videjo vse dobro samo po nemško. Take ledi štejejo Nemci za vindišarje.“

„Prouzaprou tle pr nas be že jemeli ano bol primerno besedo, ke nanka ni nova. Jn se mi zdi, de be blo res potrebno jo spet nucat. Zatu ke razvoj gre taku naprej, de je zmiram bol potrebna posebna beseda za tiste Slovence, ke so koker dvoživke, ke živijo nomalo u uadi, nomalo na suhem.“

„E, Mihec, ne stoj mi pravet!

Samo če se zmislem na šport. Sm že večkrat brou, kaku u slovenskeh športneh društvih jegrajo narveč taljanski športniki jn obanem u taljanskeh društvih pej slovenski športniki. Jn pole se zgodi, da ano tako slovensko društvo jegra pruti anmi taljanskimi. Jn u slovenski ekipi so taljanski jegrauci, u taljanski ekipi pej slovenski jegrauci. Jn, se zna, vsi govorijo med sabo samo taljansko.“

„Ma prouzaprou jest nanka ne znam več, kadu je Slovenec jn kadu ni. Ke Slovenci jemamo skori vsi po dva priimka, anga taljanskega jn anga slovenskega. Če smo u slovenski kompaniji, nucamo slovenski priimek, če smo u taljanski pej taljanskega.“

„Vidiš, Mihec, tu je pej dvojezičnost. Sej se zmiram potegavamo za dvojezičnost. Je res, de tle pr nas marsikatermi ta dvojezičnost ne gre dol. Ma mi Slovenci (al ‚Slovinci‘) se ne udamo. Jn če nečejo priznat dvojezičnosti drugod, jo pej nardimo kar u našeh društvih, u glasbenih šulah, u slovenskeh športnih klubeh jn taku naprej. Mi se ne udamo kar taku.“

Po Novem listu

molck

Vrabci že čivkajo, so rekli naši starejši občani. Takrat, ko so hoteli ponazoriti nesmisel, da bi človek molčal o splošno znanih rečeh. Pa čeprav se zadeva, denimo, razpleta navidez sila utemeljeno.

Direktor odstopi. Zaradi boleznj, kali. Res je, da je bolan. Resnično res. Vendar začnejo ljubljanski vrabci takoj razlagati tudi druge razlage za to, da je direktor odstopil prav ob tem času. Govorijo o špekulacijah, o malverzacijah, o gospodarskih prestopkih in drugih

zelo nečednih dejanjih. Dejanjih, ki so jih zagrešili v silno uglednem in spoštovanem podjetju, kot je to gotovo „Jugotekstil“.

Človek, plačan za to, da javnosti pojasnjuje, kaj se v deželi dogaja dobrega in slabega, povsem neuradno izve, da je podjetje zagrešilo dva huda gospodarska prestopka, da je oškodovalo družbo za precej novih milijonov dinarjev, da je — s strani carinarnice Ljubljana — kaznovano hudo. Tudi drugim v opomin. Kazen znesetako vrednost celotne proizvodnje manjše tovarne. Časnikar profesionalec, ki mu pogosto podtikavajo, da skriva nekatere stvari, da je nepošten, ko po malem človeku udarja in velikega skriva in podobne reči, se kot pijanec plota oprime nekega moralnega kodeksa novinarja, ki pravi, da naj objavlja le povsem preverjene stvari.

„Zaupane skrivnosti“, o kateri že vrabci čivkajo, ne izda. Čaka na obljubljeni uradni pojasnilo. Ne njemu, javnosti. Čaka in ne dočaka. Tisti, ki so ga obljubili, molčijo. Tisti, ki vedo, se skrivajo. Tisti, ki bi lahko — na viru — pojasnili, zakaj, čemu in kako, tisti pač zavračajo „neutemeljene obtožbe“. Vsi skupaj teptajo lepo napisana načela o obveščanju javnosti, zgodbe in pripovedke o tem, da resnica vedno pride na dan. Ali mar le skušajo teptati?

Nekaj je, zdi se, narobe. Morda je nekaj narobe z našim kodeksom? Ali pa z moralnim kodeksom drugih ljudi? Tistih, ki bi morali poskrbeti, da ne bi zmagale govorice o tem, da marsikaj v samoupravnih družbi prikrivamo samoupravljalcem. Da molčimo.

Po Delu

Naslovna stran: Zemlja se je spočila za novo setev.

Ravnatežje v Evropi

Marčne volitve v Franciji utegnejo neugodno vplivati na ravnatežje v Evropi. V tej luči se nam zdi zanimivo razmišljanje strokovnjaka za Vzhodno Evropo J. G. Reißmüllerja (Frankfurter Allgemeine Zeitung, 20. jan. 1973), iz katerega objavljamo glavne misli:

Spomnimo se na viharno poletje 1968. Takrat je mnogo komunističnih partij na Zahodu obsodilo sovjetski vdor v Češkoslovaško. Tako hud je bil spor, da so celó ljudje, ki komunizem poznajo, menili, da je prišel konec „svetovnega gibanja“, vodenega iz Moskve.

Pet let zatem ni od upora nič ostalo. Ta molk bi imel neki smisel, ko bi ostal sovjetski vpad brez posledic in ko bi bilo dano poročstvo, da se ne bo ponovil. A ne prvi ne drugi pogoj ni dan.

Stojimo kakor pred uganko: zakaj niso kljub skušnjam z Moskvo iz leta 1968 in kasneje — pohod na Prago, pritisk na Romunijo in Jugoslavijo, prepoved notranjih reform na Poljskem in Madžarskem, grožnje Kitajski — zahodne partije svojega razmerja do sovjetske partije v temelju spremenile?

Resnični razlog je v tem: komunistične partije na Zahodu se vidijo povezane z Moskvo kakor po popkovnici. Ne toliko za današnji dan — sedaj bi mogle za silo tudi samostojno živeti. Na Moskvo se vidijo veliko bolj navezane za čas, ko bi bile na vladi. Kajti te partije hočejo, če pridejo na oblast, voditi politiko, ki bi prezirala želje prebivalstva po svobodi in demokraciji.

Gotovo, večina zahodnih partij se je v besedah zavezala k nekaterim načelom demokracije in svobode. A to so le parole za prehodni čas ljudske fronte, brez katere, kot vidijo, ne morejo priti nikjer na oblast. Samo po sebi je umevno, da bi imeli francoski komunisti v vladni zvezi s socialisti polna usta smisla za demokracijo. Za to steno lepega vedenja bi tem lažje vdrali v državni aparat in se gnali za „spremembo družbe“.

Tudi v naslednjem razdobju, v ljudsko-demokratskem, bi od demokracije in svoboščin še nekaj ostalo — namreč pročelja, ki bi bila veliko lepše pobarvana kot vzhodnoevropska na koncu štiridesetih let. Večstrankarski sistem — seveda, prosim, z naivnimi in obenem po kančku oblasti hrepenječimi prelati, častihlepnimi socialisti in meščani. Zasebna podjetja — zakaj pa ne v maloštevilnih važnih vejah proizvodnje? Saj si je celo Vzhodna Nemčija do lani privoščila zasebne tovarne nogavic. Zasebni kmetje, zasebna obrt — kaj bi to moglo škodovati! Na Poljskem je oboje (in končno bi komunistični funkcionarji radi jedli po udobnih lokalih in njihove žene bi si rade dale sešiti obleko pri dobrem krojaču). Svoboda zbiranja — prav, le da ne morejo ljudje, ki se nápak združujejo, v poklicu nič postati. Neodvisna sodišča — v božjem imenu, če „ljudstvo“, ki ga vodi politbiro, sodnike navedla in jih more odstavljati. In tako dalje.

Tega narodi nočejo, a leninistične partije ne spustijo pridobljene oblasti nikdar več iz rok. Za to bodo potrebovale Sovjetsko zvezo, ki bo s svojo močjo ščitila partijska vodstva proti ljudstvu. In zato so hoteli biti zahodnoevropski komunisti s sovjetskimi zaradi Prage resno v sporu le eno poletje.

naša
luč
1973

mesečnik
za slovence
na tujem

leto 22
marec 1973

Ureja uredniški odbor.
Odgovorni urednik:
Dr. Janez Hornböck.

Založba: Družba sv. Mohorja v Celovcu.
Tisk: Tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu.
Izhaja vsak mesec razen julija in avgusta.

Naročnina:

Anglija	1,40 angl. f.
Avstrija	60 šil.
Belgija	150 bel. fran.
Francija	15 f. fran.
Italija	1800 lir
Švica	15 š. fran.
Nizozemska	10 n. gold.
Nemčija	13 n. mark
Švedska	15 š. kron
Avstralija	3,5 av. dol.
Kanada	4 kan. dol.
ZDA	4 am. dol.

Razlika v cenah je pogojena zaradi neenakih poštnin v posameznih državah in različnih deviznih preračunavanj. Naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava „Naše luči“.

Uredništvo in uprava:
Viktringer Ring 28,
A-9020 Klagenfurt,
Austria.

Erscheinungsort:
Klagenfurt
Verlagspostamt:
A-9020 Klagenfurt

Printed in Austria
P. b. b.

3

— kako se imajo doma? —

NEKAJ ŠTEVILK

Ob raznih lanskih težavah v gospodarstvu moremo zabeležiti tudi sledeče številke: v industriji se je proizvodnja povečala za 8 odstotkov, produktivnost dela pa za 4 odstotke. V istem času je bilo zaposlenih 168.000 novih delavcev. Izvoz blaga je bil povečan za približno 18 odstotkov, uvoz pa je bil zmanjšan za približno 5 odstotkov. Namesto večletnega plačilnega primanjkljaja se je ustvaril presežek. Povečale so se tudi devizne rezerve.

SLOVENIJA KONEC JANUARJA

Po slovenskih krajih se ljudje hudujejo, ker že dalj časa primanjkuje mesa. Ne tožijo samo gospodinje, ampak tudi gostinci s praznim jedilnikom. Tudi cene niso nizke, čeprav zadnjih groženj o skoku cen v januarju še niso uresničili.

VEČ KRUHA DOMA?

Na zavodu za zaposlovanje je že lani zaprosilo za delavce 41 slovenskih podjetij, ki so zaposlila

Novo mesto ob Krki

skupaj 240 Pomurcev. V Pomurju je čedalje večje povpraševanje po novih močeh. Takoj bi lahko zaposlili 190 priučenih delavcev, ki med zdomci prevladujejo. Povsod jim zagotavljajo vsaj 1500 din osebnih dohodkov na mesec, urejena stanovanja in prehrano.

PETINA ZDOMCEV ŠOLANA

Po nedavnem popisu prebivalstva v Jugoslaviji se nahaja v tujini 822.000 zdomcev. Več kot ena petina teh ljudi je šolana. Od teh jih je 110.000 končalo šolo za visoko kvalificirane ali kvalificirane delavce, 30.000 gimnazijo in okrog 10.000 jih ima fakultetno izobrazbo. Izmed republik je največ strokovnih ljudi „izvozila“ Slovenija — takih slovenskih zdomcev je tretjina.

LANSKI CESTNI DAVEK

Po prvih neuradnih podatkih so v lanskem letu izgubili življenje v prometnih nesrečah v Sloveniji 604 ljudje. Številno žrtev je najbolj poskočilo v jesenskih mesecih. Hujših nesreč je bilo lani 8005 — to je manj kot leto poprej. Huje ranjenih je bilo 3862, leto poprej pa jih je bilo 4272. Lažje ranjenih je bilo lani 6296, leto poprej pa 6472. Po nestrokovni oceni je bilo lani škode za okoli 54 milijonov din.

UVAŽALI BODO „FIAT 127“

V tovarni „Crvena zastava“ so izjavili, da bodo uvažali „Fiat 127“, vozilo torinske tovarne, ki naj bi

Izola — slovensko okno v svet

bil zamena za „Fiat 800“. Vplačila za to vrsto avtomobilov so začeli sprejemati s 1. februarjem. Prvi kupci ga bodo dobili aprila. „Fiat 127“ bo menda stal 734.000 lir ali 16.500 dinarjev. Vozilo je 900-kubično s 46 KM in pri 70 km na uro porabi manj kot 6 litrov bencina. Največja hitrost — 140 km/h. To vozilo naj bi bilo naslednik fička.

SLAVA NAŠEGA SADJA

Slovenski sadjarji lahko pridelajo le okrog 30 odstotkov sadja, potrebnega v naši republici. Češnje tudi uvažamo, poprej smo jih pridelali toliko, da smo jih izvažali. Breskev se pridelava le 10 odstotna porabe, jagod komaj 3 odstotke, marelic skoraj nič, ranih jabolk tudi zelo malo. Naše hladilnice so lani jeseni napolnile svoje prostore s 70 odstotki jabolk, pripeljanih iz drugih republik.

DRAŽJE MEDNARODNE VOZOVNICE

S 1. februarjem so se podražile mednarodne železniške karte za prevoz od železniške postaje v naši državi do kraja v tujini. Dvajsetodstotno podražitev je odobrila skupnost jugoslovanskih železnic. Podražitev velja za vse potnike, ki potujejo preko Jugoslavije. Jugoslovani bodo lahko še naprej uporabljali K-15 v označenem času.

SLOVENCİ BREZ NAPREDKA

Pri Slovencih ni številčnega napredka že celo stoletje. Pred sto leti je bilo v avstro-ogrski monarhiji milijon in pol Slovencev. Pri zadnjem štetju so jih našli v Jugoslaviji 1,678.032, kar je 8,2 odstotka vseh prebivalcev. Popolnoma drugačno podobo daje Kosovo. Leta 1921 je bilo tam 439.000 prebivalcev, leta 1971 pa že 1,244.000. Že samih muslimanov slovanskih narodnosti je več kot Slovencev. Pri Slovencih, Hrvatih in Madžarih prevladujejo starejši ljudje, pri muslimanih pa mladi.

„PREŠERNOV DAN“

Sto štiriindvajset let mineva letos, odkar je pero našega največjega pesnika za večno obstalo. Ni pa utihnila njegova pesem. Njegov duh živi med nami. Premagal je smrtnost. Prešeren živi v nas kot veliki glasnik svojega ljudstva. Na njegov spominski dan — 8. februarja — so bile po vsej Sloveniji številne kulturne prireditve.

*

BOHINJ — „Transturist“ je za letošnjo zimo pripravil zimske počitnice v Bohinju za okrog 500 ameriških turistov. Prva skupina je iz Slovenije že odšla — razočarana, ker ni bilo snega. Kljub temu pa

Radlje ob Dravi

so se gostje le smučali, saj jih je avtobus prevažal na smučišča na Vogel in na Pokljuko. Druga skupina je prišla konec februarja, zadnja pa pride za velikonočne praznike. Minulo zimo je bilo v Bohinju 250 ameriških turistov.

CELJE — V minulem letu se je število prebivalcev mesta Celja povečalo natančno za 588 ljudi. Lanski prirastek je nekoliko pod dolgoletnim povprečjem zlasti glede priseljevanja. V Celju so v preteklem letu zgradili malo stanovanj. Pa tudi gospodarske razmere v celjskih podjetjih niso bile preveč vabljive za novo delovno silo. Pozornost zbuja ugotovitev, da število rojstev ni dosti večje od števila porok.

CELJE — Z ostrejšimi ukrepi do dolžnikov so v celjskem „Aeru“ zadnje mesece dosegli znatno zmanjšanje dolgov kupcev. V preteklem letu so kupci dolgovali „Aeru“ kar 60 milijonov dinarjev. Zaradi nerednega plačevanja bo „Aero“ ustavil dobavo vsakomur, ki v 60 dneh ne bo plačal prejete blaga.

CERKNICA — Občina Cerknica spada med tista območja v Sloveniji, kjer je bilo razslojevanje prebivalstva najhitrejše. Hiter odliv

(Dalje na 10. strani)

avtobiografija

V pičlih petih letih se je novi dinar postaral.

Ni dobrega gospodarstva brez dobrih gospodarjev.

Na kulturnem polju je pridelek tem manjši, čim več je na njem gnoja.

Poznam pisatelje, ki pišejo samo po nareku.

Zgodovina se ne da ustaviti, lahko pa se potisne nazaj.

Narod si bo pisal sodbo sam — pod pogojem, da ga boste prej naučili pisati.

Absurdno je, če reče slovenski Hamlet, da je nekaj gnilega v deželi Danski.

Najbolj ubogljive so mario-nete, ki imajo vrstico zavezano okrog vratu.

V znanju je moč, v neznanju pa premoč.

Sredstva za informacije služijo največkrat za širjenje dezinformacij.

Vsi veliki načrti propadejo, če jih izvajajo majhni ljudje.

Bral sem, da bodo nekoč vsi ljudje enaki. Enako bogati ali enako revni?

Dandanes je lažje držati pokonci prazno kot polno glavo.

Teško je protestirati s polnimi usti.

Država se bori proti alkoholizmu tako, da nikoli ne natoči državljanom čiste vina.

Žarko Petan

pomni, da si prah!

Cerkev se štirideset dni pripravljala na dogodka, ki se bodo zgodili v Jeruzalemu. Kristjane v tem času prav posebej poziva k spreobrnjenju.

Na pepelnico sredo pred mašo zariše duhovnik na čelo vernikov križ in pri tem izgovori besede: „Pomni, človek, da si prah in da se v prah povrneš.“

Besede obsodbe, izgovorjene v raju, soočijo vsakogar z njegovo revščino. Znamenje križa s pepelom je znamenje globoke resnice. Ne prezri ga! Saj odpira šest tednov iskrenosti do nas samih. To ni čas pozabe, temveč čas vrnitve k sebi, čas spominjanja.

To je hkrati čas, v katerem naj znova skušamo nekaj popraviti. To je čas sprebrnitve, obrambe naše notranje svobode proti vsemu, kar nas odteguje službi in ljubezni.

Kaj pričakuje Cerkev v postu od nas?

Postni čas je čas preprostosti, ne čas praznovanja. Z

vedno ista uganka

Vsak odraščajoči otrok sprašuje in sprašuje. Spočetka je zadovoljen z odgovori; ko pa odraste, se vprašanja še vedno vračajo. Človek potem zadene na vprašanje, večje od vsakega odgovora, ki bi ga lahko našel sam od sebe: Kdo sem? Kaj je človek?

Kdo je ta ptica, ki leta tu v luči in toploti, hiteča na poti od temnega začetka k temnemu koncu? Kaj je smisel tega življenja? Kaj je smisel tega sveta?

Včasih srečujemo to vprašanje v tihih trenutkih, ko stvari izgubijo svojo vsakdanjo samoumčnost.

Ko človek odraste in ko se stara, vprašanje ne izgine, temveč se zastavlja spet in spet na novo, vedno drugače.

Maladi oče, čigar otroci spijo zgoraj v sobi, medtem ko si on z ženo oddihuje za hišo po napornem dnevu, sprašuje po smislu življenja drugače kot mož, ki so ga njegovi otroci zapustili in ga sovražijo, tako da je njegovo življenje — gledano s človeškimi očmi — zavoženo.

Študent postavlja v nočnem pogovoru vprašanje drugače kot delavec, ki v mrzlem jutru čaka avtobus.

Žena, priklenjena na bolniško posteljo, sprašuje drugače kot tista, ki se zdrava sprehaja v soncu.

Versko nadihnjeni človek sprašuje drugače kot človek, usmerjen bolj v posvetno življenje.

Nevernik sprašuje drugače kot vernik.

Mož, ki skuša živeti po svoji vesti, sprašuje drugače kot mož, ki tega ne poskuša.

Človek 19. stoletja zastavlja

vprašanje drugače kot človek 20. stoletja.

V bistvu pa je to vedno ista uganka, ki terja rešitve.

Nikoli se ne zastavlja človeku, ki ne bi bil prizadet, ki bi stal zunaj. Gre za človekov lastni življenjski cilj, za lastno srečo. Uboogi ptiček v topli, svetli dvorani sprašuje po smeri svojega leta.

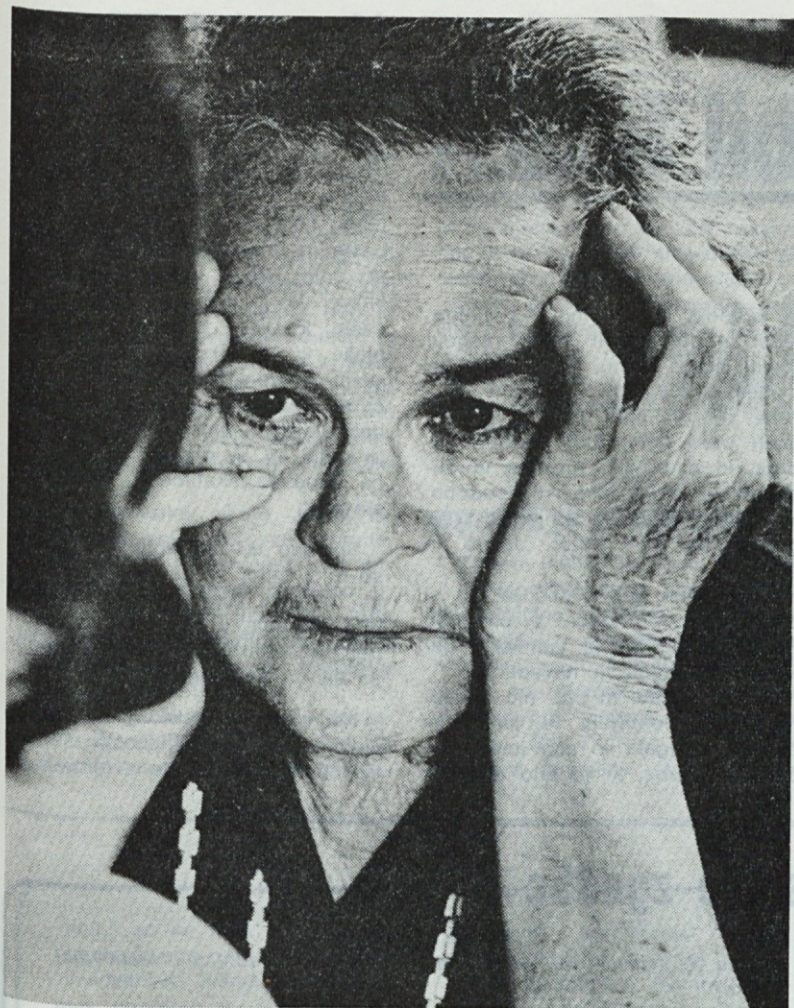
Naše delo, naša družina, vse, s čimer se ukvarjamo, naj bo težavno ali naj nam zbuja veselje, vse to samo je že to vprašanje. Zdi se, da je tako veliko in globoko, da ga zastavljamo tudi s svojimi srci in rokami. Ne samo misli v tihih trenutkih, temveč vse, kar počenjamo, krepko in odločno kliče našemu bivanju, da bi hotelo biti srečno, da bi hotelo biti smiselno, da bi naj nam zares razkrilo svoj smisel.

Vendar razmah našega dela, družabnost v naši družini, to niso samo vprašanja, vedno dalj segajoča vprašanja življenju. To so tudi že odgovori. Iz naših lastnih rok, iz naše ljubezni raste odgovor. Opravljeno delo, zdravje, dobri otroci, vse to je že izpolnitev naše želje, naj bi naše življenje imelo smisel za nas. Sreča je sama v sebi smiselna.

Poznamo še neki globlji nemir. Ali si ne bi želeli, da bi nekaj, kar je resnično dobro, tudi ostalo? Vendar nič na svetu ne ostane. Ravno tedaj, ko se uresniči kaj enkratnega in sanjskega, človek ve, da to mora miniti.

Res ostajajo nasledki našega dela: človek zapušča nesmrtno umetnine; naša vednost in naša ljubezen živita naprej v otrocih in vnukih, v človeštvu, ki se nade-

ljuje v prihodnost. Ampak ali more vse to umirajočemu človeku dati dovolj upanja, da je bilo njegovo življenje smiselno? Njegova zavest, njegov „jaz“ izgine z zemlje. Ali daje njegov življenjski večer zadosten smisel njegovemu čer prejšnjemu trudu, tistemu, kar je storil dobrega, krivicam, ki jih je trpel? Če enkratni „jaz“ s svojimi upanji brez meje preneha s smrtjo za zmeraj obstajati, ali se je tedaj v njem mogel povsem izpolniti smisel bivanja?

Ali je vsa človeška zgodovina, sedanost, preteklost in prihodnost, vse nastajanje veselja, s svojo bridkostjo, svojo tesnobo, svojo

ljubeznijo, svojim veseljem, svojimi razvalinami nesmiselna šala? Ali gre za nesmiseln načrt, ki ima svoj začetek, odtlej pa poteka samogibno ali se ponavlja v stalnem širjenju in krčenju veselja, brez izvira in brez cilja?

Če pa je že bivanje takšno, kako da se mu ne privadimo? Zakaj hodimo skozi življenje z vprašanjem, ki presega tisto, kar moremo najti? Kako je mogoče, da vsak odgovor zavržemo kot nezadosten? Naše srce še naprej hrepeni po popolni gotovosti, po trajni ljubezni, po sreči brez oblaka. To hrepenenje se pravzaprav nikoli ni resnično izpolnilo. Pa vendar ži-

(Dalje na 9. strani)

evangeljsko čuječnostjo in neko neizprosno iskrenostjo skušajmo obnoviti v sebi božje gospostvo, združeni z Gospodom, ki gre svojemu trpljenju nasproti.

Ta obnova lahko pomeni vsakomur kaj drugega, kakor ga pač navdihne ljubezen.

● Nekomu pomeni post omejitev kajenja in pitja.

● Drugemu pomeni strogo izvrševanje dolžnosti v poklicu in družini, večjo potrpežljivost pri težavah ali več pozornosti za tisto, kar hoče drugi.

● Pomemben način posta je tudi to, da za ljudi v potrebi in za dobra dela prihranimo nekaj denarja, ki bi ga lahko uporabili zase.

● Posebno vrednost bi morali v tem času pripisovati močnejši molitvi. Tako bi bilo morda primerno temeljito obnoviti jutranjo in večerno molitev in posebno skrbno moliti v družini pred jedjo in po jedi.

● Župnijske skupnosti vabijo v tem času k posebnim liturgičnim slovesnostim, katerih bi se kazalo udeležiti.

● Predvsem pa je post čas premišljene, poštene spovedi.

● Tudi v družabnem življenju naj bi se kazala preprostost postnega časa. Saj tudi liturgija praznovanja odklanja npr. slovesno poroko, če ni zanjo posebnega razloga. V vsakdanjem življenju naj bi slovesnosti odložili. Neprijetnosti, ki jih mogoče s tem naredimo drugim, pa lahko odtehtamo z dobrotami, ki jih prav tem ljudem izkažemo tako, da jim damo zgled poštenega in zavestno skromnega življenja.

V liturgiji postnega časa zbuja pozornost izbira beril. Zlasti trije predmeti so pomembni: pokora in odpuščanje grehov, premišljevanje o krstu in Kristusovo trpljenje.

kakšen je bil Jezus?

Skušajmo usmeriti pozornost na Kristusove človeške poteze.

Predvsem bi hoteli poznati Jezusov obraz. A o njem nimamo nobenih podatkov v evangeliju. Če se spomnimo strogosti, s katero je judovska pravovernost preganjala kakršnokoli predstavljanje človekove podobe, se nam ne bo zdelo prav nič presenetljivo, da ni mogoče najti Jezusove slike.

oblačil se je kot drugi ljudje

Običajen človek — tak je Jezus v vsem evangeliju, eden od malih ljudi, med katerimi je izbiral svo-

je učence, živel njihovo življenje, jedel in se oblačil kakor njegovi rojaki istega stanu. A ko gledamo v njem skromnega rokodelca, človeka preprostega stanu, moramo imeti pred očmi tudi podobo Jezusa, ki ozdravlja, preroka in čudodelnika, prav tako kot podobo, ki so jo poveljučano v njegovi slavi gledali na gori Peter, Jakob in Janez.

Popolnoma upravičeno je, da si predstavljamo Jezusa s pomočjo tega, kar še danes vidimo v palestinskih šegah in navadah.

Jezusovo ime ni bilo nič posebnega. Pri Hebrejcih je, kakor še danes, posegala v rabo imen moda. Ime Jezus, ki je bilo dolgo v

pozabi, se je razširilo s 4. stoletjem pred Kristusom.

Tudi njegova obleka se gotovo ni razlikovala od tiste, ki jo še danes vidimo pri palestinskih podeželanih. Glava je bila pokrita s kosom blaga, ki se je tesno oprjemal čela in je padal na ramena. Lasje in brada so bili zelo verjetno dolgi. Nosil je platneno haljo, kakor so jo nosili v vseh letnih časih; kadar je bilo hladno, pa še plašč, ki je moral imeti po Mojze-sovih predpisih na vogalih modre čope. Ali si je pri molitvi ogrnil beli obredni plašč z vijoličastimi progami in si pritrdil na čelo in na zapestja škattlice z izreki postave?

Splošno so uporabljali troje pasove: z enim so si privezali obleko, drugi z žepi je rabil za moš-njo, tretjega, ki je bil dolg kakih petnajst metrov, so si ovili, kadar so šli na potovanje.

Na nogah so, kakor še danes vidimo v Palestini, nosili sanda-le: običajne podplate z jermeni.

življenje piše svoje zgodbe

Na eni strani ulice stojijo zasebne vrstne hišice, na drugi pa se ponosno dvigajo tako imenovane blokovske gradnje. Ker so na tej in oni strani ulice gradili prejšnje leto, se je letošnje pomlad razprostirala okrog blokov in okrog vrstnih hišic prava gradbena puščava.

Vrstničarji so se prvi ostro spoprijeli s to puščavo. Ko je prvi lastnik hišice pripeljal zemljo, jo ogradil s cementnim robom in nasadil travo pa rože in grmičevje, se je začelo med vrstničarji pravo zasebno tekmovanje: vozili so zemljo, okrasno grmičevje in sadike dreves, sejali so travo in sadili rože. Kmalu so okrog vrstnih hišic zacveteli vrtovi, ob kate-

rih se je ustavil vsak, ki je šel mimo.

Sleherno popoldne so se vrstničarji potili v svojih vrtovih. Skozi okna blokov pa so jih opazovali blokovci. Najbrž so uživali pri opazovanju, saj so viseli na oknih kakor za stavo. Ko pa so vrtovi onstran ulice zacveteli, je zacvetela med blokovci tudi zavist.

„Poslušajte,“ so nekega dne napadle stanovalke predsednika hišnega sveta bloka I., „to pa ne gre, da imajo na oni strani tako lepe vrtove, okrog našega bloka pa je samo kamenje in smeti!“

„Tudi mi hočemo imeti zelenje okrog bloka!“ so pestili svo-

jega predsednika stanovalci bloka II.

Enako so se razburili tudi stanovalci bloka III.

„Prav, sklicali bomo sesta-

prenočišče in hrano si je izprosil

Kadar je Jezus kam prišel, je prosil tega ali onega za prenočišče, kakor je bil in je v veliki meri še vedno star običaj.

V eni izmed sob ali na terasi pripravijo slamnico, nekakšno višeko mrežo iz vrvi, ali pa kar košečo, rogoznicco ali preprogo. Radi so tudi na polju. Hladna noč je pravi užitek po vročem dnevu in sladko je počivati z malce v plašč zavito glavo na dnu tišine, ki jo napolnjujejo miriade zvezd, do ure, ko s prihodom zarje zadoni predirljivi klic pastirjev pri napajališčih.

Od gostiteljev si je Jezus izprosil tudi velik del svoje hrane. Dvanajsteri in njihov Učenik so nedvomno imeli skupno blagajno — mošnjo, ki jo je upravljal Juda Iškariot. Nekaj bogatih prijateljev, predvsem žená, jim je streglo s svojim premoženjem.

Njihova prehrana vsekakor ni bila draga. Galilejski kmetje so se zadovoljevali s kruhom, z mlečni-

mi izdelki, z zelenjavo, s sadjem in seveda z ribami. Voda je bila najobičajnejša pijača skromnih ljudi. Vino in nekakšno pivo iz sadja in žita so hranili za razkošnejše obede. Verjetno se je Jezus kdaj pa kdaj udeležil katere pojedine — kot na primer v Kani — kjer vzhodnjaki radi razkazujejo svoj sijaj, ali pogrebni obredov, kjer so jedli samo lečo.

Sicer pa vse v evangeliju zbuja vtis preprostega življenja, osvobojenega potreb, ne zaradi tega, ker bi imeli denar, ampak zato, ker so se mu odpovedali in so hoteli biti skromni.

govoril je aramejsko

Katere jezike je Jezus govoril?

V njegovem času so v Palestini že približno devetsto let govorili aramejščino. Aramejci so severna semitska veja. Nekako leta 2000 so z neurejenimi selitvami ustanovili svoje glavno središče ob vznožju Anti-Taurusa. To so bila potujoča plemena in neprestani

napadalci. Njihovo pronicanje v vso Sirijo in Palestino je bilo tako globoko in zveze, ki so jih ti neutrudni potniki vzpostavljali z Mezopotamijo, tako bogate, da se je njihov jezik razširil po vsej pokrajini od Sinaja do Taurusa in dalje do Perzijskega zaliva.

Zato ni nobenega dvoma, da je Jezus govoril aramejsko. Evangelij nam v tem jeziku poroča izraze, ki so prišli iz njegovih ust: Abba (Oče), effeta (odpri sel), lamma sabaktani (zakaj si me zapustil?), talitha kumi (zbudi se, deklica!). Nekatero besedne igre so značilno aramejske. Ritem, naglas in začetne rime Jezusovega sloga so prav gotovo aramejskega izvora.

Toda ali je poznal Jezus samo to govorico? Verjetno ne. Dovolj je, da preberemo mesto iz evangelija, ki nam ga kaže v shodnici, kako razvije in bere knjigo preroka Izaija, pa nam je jasno, da je gotovo znal tudi klasično hebrejščino. Hebrejščina je postala mrtev jezik po dokončni zmagi aramejščine v 4. stoletju, ostala je pa liturgični jezik. Vsak mlad Jud,

nek," so se vsak zase in brez poprejšnjega dogovora odločili predsedniki hišnih svetov.

Ker v blokii ni bilo prostora za sestanke, so se stanovalci zbrali kar pred blokii. Vrstničarji, ki so z vso vsmo urejali svoje gredice, so začudeno gledali tri gruče pred blokii, ki so neumorno sestankovale do večera. Na vseh treh sestankih pa so prišli do prve nepremostljive ovire: hišni sveti niso imeli denarja za ureditev okoličice. Zato se sklenili, da se bodo povezali s krajevno skupnostjo.

To posvetovanje je trajalo toliko časa, da so v vrtovih vrstničarjev odcvetele prve rože in da so nasadili nove. Tedaj so

blokovski predsedniki znova sklicali skupen sestanek in obvestili stanovalce, da tudi krajevna skupnost nima denarja. Stanovalci so dvignili krik, da to vendar ne gre in da menda ne bodo sami urejali okoličice, ko imajo vendar krajevno skupnost. Burni sestanek je trajal do večera. Končno so sklenili, da bodo nekaj uredili tudi sami. Spet pa je vzniknila nepremostljiva ovira: kje dobiti načrt?

Predsedniki hišnih svetov so se s tem ubadali natančno tako dolgo, da so na drugi strani zrastle drevesa najmanj za deset centimetrov. Potem so se blokovski spet sestali in izvolili delovni odbor za ureditev oko-

lice. Ta odbor pa je zadeval vedno na nove ovire.

Med blokii so se ta čas med kamenjem prikazali šopi trdovratnega plevela. Tu in tam je zrastel na lastno pobudo tudi kakšen šop trave. Blokovski pa še vedno sestankujejo na dvorišču, medtem ko vrstničarji sedijo med zelenjem na svojih vrtovih in začudeno opazujejo, kako se ti na oni strani prijavljajo k besedi, krillijo z rokami, govorijo in se zvečer razidejo.

„Kaj pa delajo?“ je včeraj vprašal neki vrstničar soseda.

„Menda sejejo kamenje,“ se je ta pikro odrežal.

Blokovski so namreč pred dvajseto nepremostljivo oviro: kdo bo pripeljal zemljo?

Don Helder Camara

trup petrove barke očistiti

Ko se škof odpove bleščečim naslovom, pozornost vzbujajočim oblačilom in plemiškim palačam in ko taka odpoved izraža njegovo notranjo preprostost in uboštvo, potem postane sposoben razumeti temeljne evangeljske skupnosti.

Ko gleda škof v Cerkvi bolj skrivnost in skrivnostno Kristusovo telo kot pa popolno družbo, ki jo skrbe njene pravice in posebne pravice, ko veselo žrtvuje pravno miselnost in začne dušnopastirsko ukrepati, potem bo lahko razumel, da duhovniki zaupajo neduhovnikom in z njimi delijo odgovornost oznanjevanja božje besede.

Ko škof resnično ljubi pogovor in se pogovarja z

ki je končal šolo v sinagogi, je znal vsaj nekaj hebrejščine: poznavanje svetega jezika je bilo osnova vse izobrazbe.

V deželi je bila zelo razširjena tudi grščina. Po Aleksandrovih osvojitvah in ustanovitvi helenističnih kraljestev je imel ta jezik na vsem Vzhodu in v vsem sredozemskem svetu vlogo mednarodnega tolmača. Ko je na Bližnjem vzhodu zmagala aramejščina, ki je postala običajna med preprostim ljudstvom, je postala grščina jezik trgovine, diplomacije in izobraženega življenja. Rimski uradniki so po teh deželah govorili grško.

Ali je Jezus znal ta jezik? V evangeliju nam nič ne govori izrecno o tem. Vsekakor v njegovem slogu ni v ničemer čutiti grškega vpliva. Vendar pa Pilatovo zasliševanje močno vzbuja vtis, da je bilo brez tolmača in da se je razgovor odvijal med človekoma, ki sta se v jeziku popolnoma razumela. Gre seveda samo za vtis.

Jezus ni bil „izobraženec“

Nič nam ne dopušča trditi, da je bil Jezus „izobraženec“ v današnjem pomenu besede. Res je sicer, da je nekaj največjih izraelskih učencov izšlo iz preproste

ga ljudstva, preprosti rokodelci so postali učeniki najvišje znanosti, za kakršno je v očeh Judov veljala Postava. Toda to so dosegli z velikim trudom.

Mi pa nimamo nobene opore za trditev, da bi Jezus posebno veliko študiral. Iz evangelija vidimo, da se vrti njegova misel v krogih, ki so domači vernim dušam njegovega časa in njegove dežele. Preprosto se sklicuje na dogodek iz Stare zaveze in navaja Sveto pismo. Dovolj močan je tudi v razpravljanju s farizeji, da jim more odgovarjati, vendar nikoli ne stopi na mesto pismarjev in učencikov. Kadar jih porazi, se sklicuje na zdrav razum ali na svojo „novo“ postavo, ki je tolikokrat eno s preprostim naravnim zakonom.

Pri njem preseneča tole: z neutrudno vedoželjnostjo duše in vesoljnim razumevanjem združuje modrost, ki se zdi, da ničesar ne dolguje šoli. Njegov način govorjenja je edinstven in nenadomestljiv.

V tem pa je tisti vidik njegovega bitja, kjer ne zasije samo to, kar imenujemo človeški genij, ampak tudi nadnaravno razsvetljenje, kjer človeški razum izžareva Svetega Duha. Daniel Rops

KAKO SI JE UPALA ZBOLETI?

Naredila je skoraj zavidljivo uradniško kariero, z lepo plačo in spodobno pokojnino, saj je službovala celih dvainštirideset let. Neporočena se je počutila do konca mlado in se umaknila le zato, da je napravila prostor mlajšim. Imela pa je rep nečakov, ki so ji znali sproti izpuliti vsak božjak. Sestra s tropom otrok je namreč stanovala v isti hiši.

Nekaj let je uživala nad veseljem, s katerim so sprejemali njena darila. Sčasoma pa so se tako navadili na te njene pri-

spevke, da so z njimi redno računali. Živela je z bolno materjo in jo oskrbovala z vsem, ne da bi jo sestra ali brat kdaj vprašala, kako to zmore. Poleg tega so začeli tudi nečaki jesti pri njej, ko je zbolela sestra.

Potem ji je umrla mati in v prazno sobico se je vselila študirajoča nečakinja s podeželja, kmalu pa še njen mož — študent. Seveda je kuhala tudi za njiju.

In ko je bolna sestra nena doma umrla, se je priglasil za abonenta še stric — vdovec.

(Nadaljevanje s 5. strani)

vi v nas ob vsem, kar počenjamo, in povsem določa naše vsakdanje življenje.

Pa kaj ni prav nobenega trenutka, ko bi bil človek povsem zadovoljen? Včasih se zdi tako. Če se je naše bitje povsem usmerilo h kakki stvari in potem morem uživati ob njej. Recimo, da sem strašno žejen, na goljavi ali v puščini. Zmerom močnejše. En sam krik po vodi sem še. Voda mi je „vse“. Potem jo najdem, v oazi. Sklonim se nadnjo, z glavo v vodnjaku, in pijem. In za trenutek se zdi, kakor da sem popolnoma zadovoljen. Čisto miren. Brž nato pa se me že poloti druga želja. Noge me boljijo. Osamljen sem.

Nič mi ne more more biti vse.

Mogoče pa mi more „nekdo“ biti vse?

So trenutki, ko se zdi, da našemu vprašanju po smislu bivanja zveni pritrdilen odgovor: Da, ima smisel, naše hrepenenje je usmerjeno k izpolnjenju. Obdaja nas nekaj, kar je večje od največjega in je vredno ljubezni bolj od najljubšega tukaj na zemlji. To je slutnja, da obstaja onstran naših meja nekaj neskončnega za naše srce.

Tako je bila privezana k štedilniku in loncem od jutra do večera, razen kadar je šla v trgovino in na trg. Da se vse strahovito draži, sploh ni upala potožiti, ker takega govorjenja pri mizi niso marali poslušati. Tako je hodila v banko po svoje prihranke, dokler se niso posušili.

Nekega dne pa je zagrešila nezaslišano predrznost: Zbolela je! Obležala. Ker ni bilo nikogar, ki bi jo negoval, so jo spravili v bolnišnico.

Vsi so bili poparjeni in zeleni od razočaranja. Kako neki si je upala zboleti?!

Če naj ves svet, vse naše življenje ne bosta brez smisla, če naj ne bosta kvečjemu le šala, potem ne morem drugače kot priznati, da obstaja neskončno. Zato je smel sveti Pavel reči: „Zakaj njegovo nevidno bitje, njegovo večno moč in božanstvo je mogoče od stvarjenja sveta spoznati z razumom po njegovih delih.“

GOSPOD, KAKO SO
SREČNI TISTI, KI JIH NEK-
DO PRIČAKUJE! BLAGOR
MU, KDOR IMA LE ENEGA
ČLOVEKA, KI MU LAHKO
VSE POVE, KI MU MORE
POPOLNOMA ZAUPATI, KI
JE VEDNO PRIPRAVLJEN
LE ZANJ, KI GA PRIČAKU-
JE, KER GA LJUBI! GO-
SPOD, TI SI VELIKI ČAKA-
JOČI. HREPENENJE LJU-
BEČEGA ČLOVEKA JE SA-
MO BLEDA SLIKA IN SLA-
BOTEN ODSEV TVOJEGA
PRIČAKOVANJA.

Paul Roth

vsemi — duhovniki, redovnicami, neduhovniki, izobraženci in delavci, odraslimi in mladino — potem se začena v škofijskih ustrojih goditi nekaj pomembnega in globokega.

Ko se škof navadi poslušati Gospodovo besedo ne samo iz Pisma, temveč tudi iz vsakodnevnih dogodkov, potem se pripravlja, da sprejme v Kristusovem imenu nase krivice, ki danes ugonablajo več kot dve tretjini človeštva.

Ko skuša škof živeti in uresničiti pastoralno konsticijo vaticanskega koncila, ki govori o navzočnosti Cerkve v sodobnem svetu, ne more dopustiti, da bi bila Cerkev zaprta v zakristiji, da bi bila vera samo bogoslužje in da bi bila evangelizacija življenju tuja ter bi se tako Kristusovo sporočilo spremenilo v opij za ljudstvo...

Ali bi bilo zaželeno, da rimske kurije sploh ne bi bilo? Ne. Osrednja ustanova, ki zbira podatke, ki posreduje skušnje in ki nudi pomoč ter podporo v težkih trenutkih, je povsem umestna.

Vendar so okoli svetega očeta tudi čudoviti ljudje. To je manjšina, ki se nima za bolj jasnovidno, bolj pogumno ali bolj krščansko, ki pa sprejme nase vsako žrtev, da lahko pomaga papežu in škofom vsega sveta, ko gre za uresničevanje velikih in lepih naukov Cerkve.

Med najvažnejše in najnujnejše napore te manjšine v rimski kuriji mora soditi podpora, ki jo naj ta nudi papeški komisiji „Pravičnost in mir“. Mladina in vsi ljudje dobre volje, ki veliko pričakujejo od nie, ne smejo biti ponovno razočarani...

Kaj pravijo doma in po svetu

Z izvlečki iz slovenskih revij in časopisov, ki izhajajo doma in po svetu, skušamo zasledovati dogajanje med Slovenci. Za utemeljenost komentarjev in mnenj ne odgovarjamo. Iz podane snovi naj si bravci sami ustvarijo sodbo o življenju slovenske družbe! Op. uređ.

Mladika

SLOVENSKE ZAMEJSKE MANJŠINE
DOKAZUJEJO VOLJO DO
ŽIVLJENJA

Vse evropske narodnostne skupnosti, razen južnotirolske nemške manjšine v Italiji, so podvržene neusmiljeni naglici močnejšega ali milejšega raznarodovanja. Temu zakonu smo po vsej verjetnosti podvrženi tudi Slovenci, ki bivamo danes v mejah Furlanije - Julijske Benečije: na Tržaškem, Goriškem, v Benečiji in Kanalski dolini.

Če se nemška narodnostna skupnost upira pojavu stapljanja z velikim številom otrok v vsaki družini in z enotno narodnostno strnjenoostjo, smo se pa Slovenci v deželi Furlaniji - Julijski Benečiji poskusili upreti stapljanju na drugačen način: razvili smo prosvetno-kulturno, športno in tudi politično dejavnost.

Na okrog 120.000 članov slovenske narodnostne skupnosti pride en dnevnik, trije tedniki, štiri revije, več mladinskih listov, dva letna kolektarja z izdajo del domačih pesnikov in pisateljev, radijska postaja, gledališče, mnogo verskih organizacij in lepo število kulturnoprosvetnih žarišč.

Prav tako smo močno razvili športno dejavnost: naša košarkarska in odbojkarstva moštva gostujejo in se uveljavljajo po vsem Apeninskem polotoku, lepo število vrakov je oblekle že državne športne obleke in tekmujejo po raznih evropskih državah in pri tem ni zatajilo svojega slovenskega porekla.

Naše šole so se rešile krize, ki jih je mučila še pred nekaj leti, in veliko narodno „mlačnih“ staršev ali pa staršev iz mešanih zakonov nima več tistega strahu pred slovensko šolo, ki ga je imelo še pred časom.

Zadovoljni smo v glavnem s kulturnimi sedeži, domovi v raznih krajih in v središču tržaškega in goriškega mesta. Škoda, da ne moremo pri tem naštetih tudi televizijske postaje v slovenskem jeziku, do katere imamo prav tako pravico.

Imamo nekaj plodnih in kvalitetnih pisateljev in pesnikov.

Vse to in še marsikaj dokazuje našo življenjsko silo in voljo do narodnega življenja.

Vse to imamo. Vendar nam to še ni dovolj, če se hočemo ohraniti kot celota v daljno bodočnost na tem delu sveta.

Slovenska narodnostna skupnost še zdaj nima tistih narodnostnih pravic, ki jih predvidevata italijanska ustava ter delno tudi deželni statut. Še vedno smo brez šol v Benečiji, Režiji in Kanalski dolini, še vedno moramo braniti vsak drobec svojih pravic.

Znamo biti potrpežljivo borbeni in ne stojimo nikjer križem rok. V tem smo si s koroškimi Slovenci enaki po duši in srcu, zato smo z njimi zakričali ob hitlerjanskem napadu na table s slovenskim napisom v deželi, kjer je slovenskemu rodu tekla zibelka.

Mladika, Trst, 1972/12, str. 1—2.

novice od doma

(Nadaljevanje s 3. strani)

kmečkega prebivalstva, predvsem mladih ljudi, v gospodarstvo in predvsem v tujino, je zapustil posledice. Na vaseh je kmečki razvoj še posebno zaostal. Po kmetijah so večinoma ostareli ljudje, gospodarska poslopja so dotrajana, slabo opremljena, dohodki nizki. V bodoče naj bi pomagali vsem, ki se bodo ukvarjali s kmetijskim pridelovanjem.

GORENJSKO — Medtem ko je statistika za Gorenjsko iz leta v leto beležila vedno večji krvni davek motorizacije, so sedaj, podobno kot za vso Slovenijo, ugotovili prav presenetljivo nasprotje. Lani je bila smrt na cestah precej bolj prizanesljiva, pa tudi prometnih nesreč je bilo manj. Menijo, da je to posledica gostega prometa na cestah, ki voznike prisili, da vozijo počasneje in previdneje.

KAMNIK — V vrsti naših amaterskih zborov zavzema kamniška „Lira“ ugledno mesto glede na tradicijo in na kvaliteto svojih nastopov. Ustanovljena je bila že leta 1882. V obdobju med vojnami je prirejala redne celovečerne koncerte. Po vojni so sledila razna mednarodna gostovanja in tekmovanja. Povsod je dobivala laskave ocene in nagrade. Z letošnjim jubilejnim programom ob 90-letnici ustanovitve je nastopila tudi v Ljubljani.

KOPER — Koprška študijska knjižnica je ob sodelovanju Ljudske knjižnice kupila avtobus, ki so ga po posebnem naročilu preuredili v potujočo knjižnico. V preurejenem avtobusu je prostora za 1500 knjig. Potujoča knjižnica bo obiskala 90 vasi in zaselkov na območju treh obalnih občin, kjer bo brezplačno posojala knjige vaščanom.

KRANJ — Med 7. in 16. februarjem je bila v Prešernovem gledališču v Kranju priveditev „Teden slovenske drame“. Nastopila so vsa slovenska gledališča.

LENDAVA — Ali naj bo ob osnovni šoli v Lendavi park ali sadovnjak? Odločili so se za sadovnjak in so le del zemljišča pustili za park. Posadili so 1300 drevesc za šolske namene. Izbor sadnih sort je zelo pester. Gojijo jabolane, hruške, breskve, marelice in slive. Sadovnjak obdelujejo predvsem šolarji.

LJUBLJANA — Od 13. do 21. januarja je bilo Gospodarsko razstavišče središče pozornosti jugoslovanske tekstilne in usnjarske industrije. Letošnjega sejma „Moda 73“ se je udeležilo kar 184 modnih razstavljalcev. S svojimi razstavišči so prekrili vseh 11.000 kvadratnih metrov predvidenega prostora. Letošnji sejem je bil izrazito poslovnega pomena. Sklenjeno je bilo precej trgovskih pogodb.

LJUBLJANA — Na letošnji ljubljanski kmečki ohceti, ki je največja jugoslovanska turistična priveditev, so stopilo v zakonski jarem 16 parov. Ohcetovanje bo 26. maja in bo že deveto zapored. Poročili se bodo: slovenski par kot gostitelj, nato slede pari iz Hrvaške, Srbije, Črne gore, Makedonije, Bosne, Avstralije, Čehoslovaške, Avstrije, Nizozemske, Italije, Japonske, Madžarske, Rusije, Švice, Amerike in iz Zap. Nemčije. Lanski čisti izkupiček kmečke ohceti je bil 650.000 din, celotni promet pa ocenjujejo na okroglih 8 milijonov.

LJUBLJANA — V Ljubljani bodo v bodoče podeljevali vsako leto „Plečnikovo nagrado“ najboljšemu arhitektu leta. Prvo „Plečnikovo nagrado“ je prejel arhitekt Anton Bitenc za prenovo Blejskega otoka.

LJUBLJANA — 29. januarja so v ljubljanski stolnici slovenski škofje, profesorji in slušatelji teološke fakultete ter verniki počastili spomin Tomaža Akvinskega s slovesnim somaševanjem. Po maši je veliki kancler fakultete, metropolit

Iz dolgega članka v nedeljskem *Primorskem dnevniku* o Mladinskem krožku v Gorici sem se predvsem zamislil nad nekim stavkom, ki ga je časnikar P. R. napisal po razgovoru z g. Nikom Brešanom. Ta stavek se glasi: „... da obdržimo korak z idejnopoličnim razvojem v Sloveniji.“

Dragi Niko! Kaj vas ni še „zbrhtalo“, da mladina ne bo „držala koraka z idejno-političnim razvojem v Sloveniji“? In veste, zakaj? Ker je mladina odločena misliti s svojo glavo in ne, kakor bo narekovala Komunistična partija Slovenije. Če tožite, da vam delavska in druga mladina ne sledi, je to po zgornji ugotovitvi nadvse razumljivo.

Katoliški glas, Gorica—Trst, 25. januarja 1973.

DELO

LJUBLJANA, PETEK, 5. FEBRUARJA 1973

1000 SVETEN DELOVODNA LJUBLJANA SLOVENIJA

OPOMBA: VSEGA, KAR JE V DELO, NI MOGOČE VSEBETI. VSEGA, KAR JE V DELO, NI MOGOČE VSEBETI. VSEGA, KAR JE V DELO, NI MOGOČE VSEBETI.

KAM SO ŠLI JUNCJI?

Naj mi ne bo v slabo šteto, ker si s pisanjem nisem preveč na roko in dandanašnjega besedovanja nisem več. Sem pač kmet, ki delo z rokami postori in nima časa za sestanke. Prišlo pa je tako, da moram zavoljo svojih juncev, petih lepo rejenih in vardevanih juncev, zastaviti besedo.

Okrog Treh kraljev, ko mi je krma za živad pohajala, je na duri potrkal zadrudni mešetar Joža in pobaral:

„Oča, bi prodali junce?“

„Bi, če bi pravšnjo ceno nastavila,“ sem mu odvrnil.

„Nastavila jo bova, nič ne skrbite. Tako stimulatvne še nisva nikoli nastavila.“

No, in je ta vražjek prišel s tako ceno na svetlo, da sem mu takoj udaril v roko. Če vzamem v misel obvezni odkup, pa zagotovljene cene, proste cene, določene cene, rubežne cene in sploh, kako so kmetu plačevali živino, sem vsaj tokrat z junci naredil človeško kupčijo. Zato sem rekel Mici naj prinese polič vina na mizo.

„Kaj že spet izvažate živad?“ sem vprašal, ko sva trčila.

„Nič se ne ve, oča, nič se ne ve,“ se je izmotal, mene pa je kar naprej žrl, kaj neki imajo za bregom.

Vidite, zdaj pa slišim. da v mesarijah ni več mesa in da bodo mesariji prišli na boben, če ne bodo podražili mesa. Da morajo živino plačevati previsoko, pravijo, in da bo treba nekaj narediti, ali pa bo imel narod post.

Kam pa so potemtakem šli moji junci, se vprašujem. Po moji preprosti kmečki pameti in bridkih izkušnjah je tako, da pač zdaj spet izvažajo živino. Takrat vselej dobro plačujejo, mesa pa zmanjka. In tako bodo dosegli, da jim bo spet dovoljeno podražiti meso.

Potlej se bo izvoz zataknil, nakar bodo oškrunili živinorejce: plačevali bodo za živino manj, ali pa je sploh ne bodo kupovali. In bomo spet potegnili krajšo mi živinorejci in seveda narod, ker bo jedel dražje meso.

To je že tako stara viža, da jo znam na pamet in sem se zaradi tega že stokrat pridušal, da bom nehal rediti junce. Ne vem, kaj mi je, da se vseeno spet premislim in vzamem žival v rejo. Mogoče so mi junci nekako pri srcu.

V naši vasi, kjer je bila včasih cela rajda živinorejcev, lahko zdaj z lučjo iščeš gospodarja, ki bi imel več živali v hlevu. Prevečkrat so šli na led, pa jih je izučilo.

Lepega dne bo menda tudi mene minilo in bom dal juncem slovo, si vzel kmečki pokoj in se preselil med pokojne. Ampak takrat po mojem že ne bo na Slovenskem nobene krave več.

Delo, Ljubljana, 5. februarja 1973, str. 9.

Iz tujih časopisov

Z izrezki iz nepristranskih tujih časopisov osvetljujemo življenje v domovini. Izbor komentarjev skuša biti čim tehtnejši. Seveda pa odgovarjajo za točnost pisanja časopisi oziroma njih poročevalci. Op. ured.

STABILNOST JE LE NA TRANSPARENTIH

V mestni podobi Beograda se je te dni nepričakovano spet pojavilo običajno sredstvo politične agitacije: propagandni transparent. „Varčevanje, vzajemnost, stabilnost,“ se blešči na rdeče-belih napisih. Cele stene za lepake in oglasne deske so popolnoma prelepljene z geslom, ki ga tudi radio ponavlja: „Mi danes za Beograd, jutri Beograd za nas.“

Visoka klima ukrepov glede varčevanja, porasta cen, davkov in sanacije, ki jim je vlada pustila preplaviti deželo, da bi zakrpal razpokani socialistični tržno-gospodarski sistem, spravlja v naraščajoči meri v nevoljo celó tiste, ki sicer pritrdilno ocenjujejo Titov poziv, da bo treba „pas v bodočnosti malo bolj zategniti“. To je bilo najbolj očito te dni v Beogradu, ki je svojim občanom naložil doslej najtežje breme.

Ko so sredi zadnjega tedna čez noč poskočile cene mesa za 27 do 50%, je grozilo, da bo sod nevarno narasle nevolje prekipel ravno tam, kjer misli Zveza komunistov, da ima svoje najmočnejše branike: v velikih industrijskih podjetjih. S protestnimi sklepi in kratkimi svarilnimi stavkami naj bi — tako je bilo čuti od osuplih funkcionarjev — odločno demonstrirali proti premočnemu privitju vijaka bremen.

Vladi blizu stoječa *Politika* je ob koncu tedna govorila o „uporu vseh“ in o „ostrem odporu“ javnosti proti podražitvam, ki „so prizadele dejansko vsak žep“. Še globlje za kulise je posvetilo poročila *Tanjuga*. Po njem je beograjski tajnik sindikatov Ilija Dobrica odklonil razgovor z zastopniki šestih največjih podjetij. „Nimam poguma, da bi šel k delavcem,“ je pojasnil brez ovinkov Dobrica, „saj ne vem, kaj naj jim rečem; sam sem zvedel za odlok o podražitvah iz časopisov.“

Da bi zavrla zaostritev že itak napetega položaja, je srbska vlada odprla zasilni ventil. Nasprotovanje občanov „veliki podražitvi mesa in ostalega blaga je upravičeno“, je zatrdila v hitro sestavljeni izjavi, ki sta ji beograjski radio in televizija dajala od časa do časa prednost pred novicami o dogajanju v Vietnamu.

Srbska vlada je izdala obenem odredbo, po kateri je treba takoj omejiti podražitev mesa na največ 20%. Trgi in mesnice so brž odgovorili z novimi cenami na blagu. A vprašanje podivjanja cen je bilo s tem le prelepljeno. Nezadovoljstvo širokih delov prebivalstva nad trenutnim stabilizacijskim zdravljenjem začenja postajati vedno bolj neprikrito in glasno, in to ne le v Srbiji.

Preveč stvari je zadnje tedne navalilo na gospodarske sposobnosti jugoslovskega navadnega občana. Delno zamrznenje plač zaposlenih v državnih službah, trgovini, bankah in družbenih občilih; za 10% znižane plače v vseh plačilno nezmožnih podjetjih; splošna, plači odgovarjajoča prisilna posojila za ustalitev gospodarstva: vse to je pripeljalo do tega, da razpolaga ob začetku novega leta približno polovica 4,2 milijonov zaposlenih z manjšimi dohodki kot januarja 1972. Cene so pa v preteklem letu porastle za 17%.

V Beogradu so januarja dvignili tarife v javnem prometu za 27%, cene vode pa za 12,5%, vse to pri povprečnih dohodkih 300 mark. Naslednje podražitve so že bolj ali manj napovedane: zvišanje najemnin v aprilu verjetno za 20%, za prav toliko podražitev poletov znotraj države, proizvajalci energije se ne bodo zadovoljili z majhnimi doplačili za tok, premog in olje.

Zavarovalnica *Beograd* je dvignila navadno zavarovalnino za avto za

Jože Pogačnik, blagoslovil novi prizidek Alojzijevišča, kjer ima prostore ljubljanska bogoslovna fakulteta. Med akademijo v veliki dvorani so promovirali trije novi doktorji teologije.

MARIBOR — V tovarni kovinskih izdelkov „Primat“ v Mariboru so začeli izdelovati novo dodatno opremo za elektronske računalnike — dve vrsti ognja varnih blagajn. Prvič jih bodo razstavili na letošnjem spomladanskem „Zagrebškem velesejmu“.

MARIBOR — V Mariboru nameravajo zgraditi športno dvorano. Po načrtih naj bi bila dvorana športno in zabavno središče. Razdeljena naj bi bila v dvorano z ledeno ploskvijo in tribunami za 3200 gledalcev in v dvorano za male športe z 2200 sedeži. V vmesnem traktu bi bili upravni, novinarski, inštalacijski, zdravniški in drugi prostori. Tudi na šeststezno keglijšče, bife, kuhinjo, garderobo in druge prostore niso pozabili. Mariboru je takšna dvorana nujno potrebna. Vprašanje je le, kako bo pritekal denar za gradnjo.

NOVA VAS — Asfaltirana cesta se bo od Cerknice oziroma Bloške police končno razpotegnila tudi do Bloške planote, kasneje pa še naprej do Sodražice. Bloško planoto bo odprla svetu in prispevala enega izmed pogojev za naselitev industrije, za posodobljenje kmetijstva, pa tudi za razmah turizma.

NOVO MESTO — Novo mesto, središče Dolenjske, ki je nekajkrat preraslo okvire nekdanjega mesta, ima danes le 2210 družbenih stanovanj. To je komaj 16,8 odstotka vseh. Gradilo je tovarne, skladišča, na stanovanje pa skoraj pozabilo. V prihodnjih letih predvideva načrt 4000 novih stanovanj v vrednosti 80 starih milijard. To je toliko, kot je novomeško gospodarstvo zbralo v približno 10 letih.

NOVO MESTO — Nevsakdanji dogodek za družbo, v kateri je premalo rojstev. V novomeški porodnišnici so sredi januarja kar trikrat zapisali v knjige, da se je ro-

ORGANIZACIJ NAM NE MANJKA. PAČ PA ORGANIZATORJEV.

Janez pride na obisk k Petru:

„Glej, glej, zadnje čase ti pa dobro gre. Imaš nov avto, hišo si si prenovil in praviš, da boš še vikend postavil. Ja, od kod pa vse to?“

„Delam, delam; zadnje čase tudi nadure. Sem namreč član komisije za ugotavljanje izvora premoženja.“

TUDI IZ NAJBOLJ NERODNE KLADE JE MOGOČE IZKLESATI SPO-MENIK.

„Menda je v lendavskem ELEKTROMLINU zaradi nestrokovnosti treh vodilnih izginilo neznano kam skoraj 5000 ton pšenice...“

„Veš kaj, če je neznano kam izginilo toliko pšenice, potem o nestrokovnosti vodilnih ni mogoče govoriti!“

LAŽ IMA KRATKE NOGE — PA VENDAR V INFORMIRANJU NAJDLJE PRIDE.

Če boste tako delali, kot govorite, potem je najbolje, da ostanete kar pri besedah.

ALI JE BOLJE VEDETI, DO KOD SMO PRIŠLI, ALI, KJE SMO OBSTALI?

Ne maram, da bi me kdo, ki nima čistih rok, vlekel za nos.

ALI NI ČUDNO, DA JE NAJTEŽE VIDETI KONEC V SLEPI ULICI?

Direktor direktorju: „Za vratarja smo vzeli človeka s fakulteto, da mu ni treba s trebuhom za kruhom čez mejo kot toliko drugim mladim strokovnjakom.“

„NIČ NE BODITE ŽALOSTNI, ČE JEZERO NI ZAMRZNJENO, SAJ BOMO DOVOLJ NADRŠALI NA ZAMRZNJENIH PLAČAH.“

„Limitiranje prometa mora biti koncipirano v kolektivističnih dimenzijah, zunaj kakršnihkoli modelov individualističnega hedonizma?“

„Kaj pravzaprav predlaga?“
„Naj se vsi vozimo s trolejbusi.“

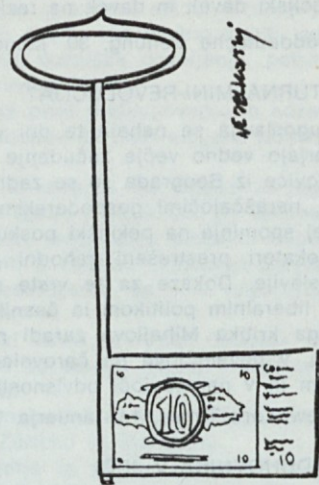
KAR SE JANEZEK NAUČI, OD NJEGA TUJINA DOBI.

„Vsak mesec moramo vrniti 100 milijonov dolarjev dolga.“

„Vse bo v redu, če bodo le zdomci zdržali.“

POKAZALO SE JE, DA POVZROČAJO NAJVEČ TEŽAV MEDNEČLOVEŠKI IN NE MEDČLOVEŠKI ODNOSI.

V trgovini: „Dajte mi pet kil kave in pet zabojev cigaret. Slišal som, da so govorice o podražitvi kave in cigaret neutemeljene.“

ALI BODO OSLI, NA KATERIH NEKATERI JAHAJO V BOLJŠO BODOČNOST, TUDI DELEŽNI TE BOLJŠE BODOČNOSTI?

„Tolikokrat sem se že zlagal, vi pa mi še vedno ne verjamete!“

CENE SO NARASLE, GOVEDINA PA ŠE VEDNO ISTA.

„Ne praskajte se po moji glavi!“

ČAKATI NI TEŽKO, KADAR ČAKANJE NI ZASTONJ.

„Na Finskem imajo tak presežek jajc in svinine, da ga bodo morali z davki zavreti!“

„Neumnost, rajši naj za kak teden povabijo tja naše strokovnjake za prehrano, pa bodo morali čez kak teden dni že vse to uvažati.“

Po Pavlihi

1. JAN. 5. JAN. 10. JAN. 15. JAN. 20. JAN. 25. JAN. 30. JAN.

45%, polno pa za 66,5%. Lani so se dvignile cene bencina za 25%. Sedaj je proglasila zvezna vlada v soglasju z republikami avto za „razkošje“. Pri nakupu avta je treba plačati poleg prometnega davka še stabilizacijski davek in davek na razkošje od 7 do 9%.

Süddeutsche Zeitung, 30. januarja 1973.

KULTURNA MINI-REVOLUCIJA?

Jugoslavija se nahaja te dni v težavah in ukrepi proti tem težavam ustvarjajo vedno večje začudenje in zaskrbljenost.

Novice iz Beograda so se zadnje mesece ukvarjale z razsežnimi čistkami, naraščajočimi gospodarskimi težavami, kulturno mini-revolucijo, ki skoraj spominja na pekinški poskus v tej smeri.

Nekateri prestrašeni zahodni opazovalci govorijo že o sovjetizaciji Jugoslavije. Dokazuje za te vrste sklepanja vidijo v partijskih postopkih proti liberalnim politikom in časnikarjem, v preganjanju in aretaciji družbenega kritika Mihajlova zaradi njegovega članka, objavljenega v New Yorku, v novem lovu na čarovnice proti „anarhistično-liberalnim“ profesorjem in v naraščajoči odvisnosti od sovjetske pomoči in trgovine.

New York Times, 14. januarja 1973.

DVA DUHOVNICA V JEČI

Sodišče v Tuzli, Bosna, je obsodila dva jugoslovanska duhovnika na pet oziroma na dve leti ječe. Kot je poročal *Tanjug*, so jima očitali „sovražno aktivnost in propagando“. Preteklo poletje naj bi bila prinesla iz Avstrije v Jugoslavijo brušure, ki naj bi pozivale k prevratu jugoslovanskega socialističnega sistema.

Süddeutsche Zeitung, 20./21. januarja 1973.

„JEZUS IZ PLASTIKE“ — OBSOJEN

Beograjska filmska akademija in tudi v tujini poznani filmski režiser Aleksander Petrović (*So tudi srečni cigani*) sta se znašla v ostrem političnem ognju s strani partije. Ta očita Petroviću in izpitni komisiji, da sta sprejela leta 1971 film nekega gojenca akademije, „Jezus iz plastike“, kot diplomsko delo in ga ocenila z najvišjim redom. Ta doslej javno še nepredvajani film naj bi bil v resnici obrekovanje jugoslovanskega družbenega reda in predsednika Tita.

Partija sedaj zahteva, naj bo Petrović, čigar zadnji film *Mojster in Marjetica* je dobil na festivalu v Pulji preteklo poletje prvo nagrado, odstavljen z mesta profesorja na akademiji. Dva člana izpitne komisije sta bila izključena iz partije.

Süddeutsche Zeitung, 22. januarja 1973.

KDO TO PLAČUJE?

Ves dan sedi v beograjski restavraciji *Mali Pariz*, srka turško kavo in brizganec. Preko osmih let ljudske šole ni prišel. Kljub temu ima posebno znanje, ki mu ga zavidajo tisti, ki so končali visoke šole: ve, kateri beograjski uradi ali podjetja bodo v naslednjih petih letih dali pobeliti ali prenoviti svoja poslopja. S tem zasluži denarce, lepe denarce.

Beograjska revija *Nin* ceni njegovo premoženje na preko ene milijarde starih dinarjev, to je dva milijona mark. Imena dinarskega milijarderja seveda noče izdati.

Je pa list razodel njegov način trgovanja. Neimenovani milijonar se obrne na pristojne upravnike hiš in jih povabi najprej posamič na „dva, tri vinjake“ v *Mali Pariz*. Potem jim predlaga, naj bi njemu izročili obnovitvena dela. Za izkazano zaupanje se bo tudi on pokazal hvaležnega. V znamenju svoje plačilne sposobnosti omeni: „Imam dve vili in sem tudi sicer zelo bogat.“

Če neki upravnik ta predlog sprejme, mu on plača — pa *Ninu* — najprej „nekaj sto tisoč starih dinarjev“, ostalo pa kasneje ob prejemu naročila. Delo odda mož pleskarjem, ki mu morajo od pretirano zaračunane cene odstopiti 20 do 30% nagrade.

dil deveti otrok. To pomeni — tri matere so imele skupno 27 otrok!

ORMOŽ — V ormoški občini imajo v letošnjem šolskem letu 74 štípendistov, od tega 60 na srednjih, 10 na višjih in 4 na visokih šolah. V Ormožu ugotavljajo, da se je politika štípendiranja v zadnjih dveh letih precej izboljšala.

PEČICA — Pobuda smučarskega društva Brežice je letos pokazala nadvse zadovoljive dosežke. Pečica, najbolj oddaljen kraj v brežiški občini, postaja smučarsko središče za staro in mlado. Letos so na lepih smučiščih postavili še drugo, 140 m dolgo, vlečnico. Domačini pa so storili vse, da bi se gostje kar najbolje počutili.

PODČETRTEK — V Podčetrtku je bila šola dolga leta glavni nosilec kulturne dejavnosti. Pred kratkim pa so ustanovili tudi kulturno-prosvetno društvo in pevski zbor, ki šteje 80 članov. Omembe vredno je, da so člani pevskega zbora predvsem iz vrst kmečke mladine in da je med njimi tudi precej starejših.

PORTOROŽ — V letu 1972 so piranska, izolska in koprška občina dobile od iger na srečo 5,310.000 din. Denar bodo porabili za šolstvo ter za socialne in zdravstveno varstvo. Okoli 3 milijone so namenili za turistično propagando obalnega področja in za prireditve. S tem denarjem gradijo tudi novo portoroško igralnico.

PTUJ — Na tradicionalno ptujsko kurentovanje so se Ptujčani začeli pripravljati takoj po novem letu. Folklorno društvo je prevzelo etnografski del tekmovanja, karnevalski del pa so pripravili turistični delavci. Lani je bilo ptujsko kurentovanje brez karnevalske povorke, kar pa se je izkazalo kot nepopolna prireditve.

PTUJ — V Ptujju so ustanovili „Potrčev sklad“. Z njim naj bi štípendirali delavce, kmečke dijake in študente, ki jim je študij zaradi težavnih finančnih razmer otežkočen ali onemogočen. Iz tega sklada naj bi tudi nagrajevali diplom-

ska dela študentov, ki obravnavajo problematiko ptujske občine.

PTUJ — Na območju ptujske občine je še 11.000 kmetijskih zavezancev. Od skupnega števila je 5500 čistih kmetij. Od teh je 2000 takih, ki imajo vse možnosti za preusmeritev. Skrb, da bi te kmetije postale resnično tržne, so prevzeli kmetijski kombinat Ptuj, „Perutnina“ Ptuj in kmetijska zadruga Sv. Lovrenc na Dravskem polju.

RIBNICA — Občina Ribnica je sprejela odlok o poprečni ceni zemljišč na Ribniškem. Po tem odloku stane en kvadratni meter stanovanjske površine v občini 3000 dinarjev. Stroški komunalnega urejanja pa znašajo 20 do 40 odstotkov vrednosti zgradb.

SLOVENSKE KONJICE — V minulih desetih letih so v konjiški občini zgradili 192 stanovanj z družbenimi sredstvi, okrog 700 stanovanj pa zasebniki. Trenutno je v gradnji 312 stanovanj. Nujno bi sedaj potrebovali v konjiški občini 240, v naslednjih petih letih pa že 1500 stanovanj.

ŠEMPETER — V Šempetru pri Gorici že več let stoji skelet bolnišnice, ki ga sedaj oblačijo. To pa še ne pomeni, da je zbran že ves denar za ureditev vseh 350 novih bolniških postelj. Trideset milijonov dinarjev, kolikor bi veljala dograditev in oprema bolnice, naj bi zbrali kot prispevek raznih podjetij goriškega področja.

ŠKOFJA LOKA — Ob praznovanju 1000-letnice tega mesta je izšel slavnostni zbornik „Loški razgledi“. Po vsebini in obliki presega vse dosedanje. Podaja pregled vseh važnih dogodkov, ki jih je mesto doživelo v tem razdobju.

ŠOŠTANJ — V pripravi je izgradnja četrte faze termoelektrarne. Tretja je bila dokončana oktobra lani. Računajo, da bodo dela trajala tri leta. Po zmogljivosti bo prekašala vse dosedanje z močjo 320 MW.

ŠT. JURIJ — V Sv. Juriju pri Celju so ustanovili društvo voznikov motornih vozil, ki šteje okrog 30 članov. Pričakujejo pa, da bo število

Letno znašajo v Jugoslaviji podkupnine po previdnih cenitvah 60 milijonov dolarjev. Zagrebški časopis *Vus* je tožil, da je že postal „narodni običaj“, izkazovati „hvaležnost“ za po strani dobljena naročila in usluge „v obliki hladilnikov, televizijskih aparatov, avtov in denarja“.

Res je križem kražem po Jugoslaviji skoraj vse možno kupiti: spričevala o končani šoli, vseučiliške diplome, vozniška dovoljenja, potrdila o cepljenju, dovoljenja za zidanje in carinske izjave.

Tito sam je dal znak za začetek boja proti podkupovanju in nezakonitemu bogatenju. „Če gre za stotine milijonov ali celo milijard (dinarjev),“ tako stari maršal, „potem je to kraja.“

Neko podjetje z imenom *Zelenjava in rože* je npr. kupilo za jugoslovanski „dan žena“ 300.000 nageljnov v Italiji. A le 50.000 jih je dospelo: ostali naj bi se bili, tako je bilo rečeno, med potjo posušili. Zagrebški časopis *Vjestnik* je pisal o teh trgovcih z rožami: „Nekateri uslužbenci so si v tem podjetju nabrali tolikšno premoženje, da bi si tega drugi ne mogli zaslužiti, tudi če bi dvakrat živeli.“

Šef neke firme si je privoščil v Afriki safari za 10.000 dolarjev. Nekdo drug je potoval na daljni Vzhod, obdan od celega dvora, h kateremu so spadali tudi pesniki in zabavni umetniki.

Božidar Singer, glavni direktor jugoslovanske firme „Generalinvest“, je danes sam lastnik velikih firm v Zürichu in Stuttgartu.

Zastopnik srbskega izvoznega podjetja je prodal londonski blagovni borzi baker z dobičkom 311.603 funtov šterlingov. Denar ni prišel nikdar v Jugoslavijo. Skupno je doslej steklo, tako so ocenili beograjski izvedenci, okrog 250 milijonov dolarjev iz nejasnih kupčij na švicarske bančne račune.

Mnogi so si pustili leta 1971 izplačati za službena potovanja več dnevnic, kot ima sploh leto dni. Stroški za zastopništva so v Črni gori poskočili v enem letu za 50%. Zagrebško poljedelsko podjetje *Agrokombinat* je nabavil za svojega direktorja avto maserati v vrednosti 94.000 mark. Na nerazvitem Kosovu ni nobenega večjega podjetja, čigar direktor si ne bi privoščil mercedesa in šoferja.

Direktor Anton Marker je npr. vzel podjetju *Gradnja* najprej tovarnjak, gradbeni material in jeklene konstrukcije v vrednosti preko 12 milijonov starih dinarjev. Ko je šla končno *Gradnja* v konkurz, je odprl svoje lastno podjetje.

Petar Čović, podpredsednik beograjske gospodarske zbornice, misli, da je v Jugoslaviji najmanj 170 dinarskih milijarderjev: tudi v nemškem denarju bi bili to milijonarji.

Beograjski nadžupan Branko Pešić je v vrstah svojih poslancev odkril bivšega partizanskega borca, ki dobiva istočasno dohodke iz 21 virov.

Simeon Zatezalo, predsednik beograjske trgovske zbornice, je javil: „Po lažnivem alarmu o milijarderjih so banke prazne. Celotisti, ki imajo le mali milijon starih dinarjev, rajši spravljajo sedaj denar v žimnice.“

Posledic se boji tudi direktor Marković iz *Beograjske banke*: „Jugoslovanske banke bi mogle biti prisiljene okenca zapreti.“

Anketa je potrdila, da puščajo jugoslovanski zdomski delavci kljub višjim obrestim v Jugoslaviji rajši svoje prihranke v tujih bankah.

Jugoslovanski novi levici, ki da le malo na kapitalistično pobarvani socializem, je ta nova kampanja bolj malo všeč. Beograjski profesor Svetozar Stojanović je omenil v — prepovedani — reviji *Praksa*, da gre pri tem le za „lažno levo demagogijo“, kajti na vrhu „kampanje za enakost“ se nahaja „razsvetljeno vodstvo, ki samo živi od posebnih pravic“.

Spiegel, 21. novembra 1972.

FINANČNI ŠKANDAL NARODNEGA HEROJA

Generalni direktor zagrebške firme *Metalium* Lazo Vračarić, 55 let star, bi moral za dvajset let v zapor, tako je odločilo krajevno sodišče. Tako bi bilo poravnano to, kar so imenoval *Večerne novosti* „največjo tatvino družbenih sredstev v naši deželi po osvoboditvi“. (Škode je, kot sodba navaja, za približno 48 milijonov mark.) Zagrebško državno pravd-

ništvo je dejanje označilo za „eno največjih finančnih povojnih afer na svetu“. A obsojeni je pobegnil.

Zagrebski župan Josip Kolar in generalni direktor jugoslovanske izvozne in kreditne banke Petar Basarda sta zaradi milijonske zadeve odstopila. Kovinski poslovodja Vračarić namreč velikodušnih posojil ni vrnil, del denarja pa je prenesel na firme v tujini, ki jih je on ustanovil — in zbogom za zmeraj!

Vračarić se je med vojno pridružil Titovim partizanom in bil pod psevdonimom Kuglič komisar v Zagorju. Čeprav je že novembra 1961 obstajal sum o „nevsakdanjih kupčijah“ generalnega direktorja, je postal „narodni heroj“ športni funkcionar in predsednik zagrebške šahovske sekcije. Vendar so delavci kmalu upokojenega partizanskega stotnika z glasovanjem odpravili s šefovskega mesta. Vračarić je stopil v cvetu življenja v pokoj z visoko pokojnino.

Nedelaven pa zato ni ostal. Ustanavljal je lastne firme, med njimi *Metalium*.

Kot ugotavlja zagrebško državno pravdnništvo, je ta firma uvozila po pretiranih cenah od Vračarićevih firm v tujini kovinske opilke, jih površno „požlahnila“ v filter, jih potem spet izvozila, da jih je dala svojim firmam v tujini zmlati in spet uvoziti v Jugoslavijo, jih potem spet „požlahnila“ — in tako dalje.

Za vsak postopek so bila nova posojila, za vsak izvoz najbolj ugodne davčne premije — skupaj 129,2 milijonov novih dinarjev (21,5 milijonov mark), ki jih državno pravdnništvo zaman išče. Zaman išče tudi milijonarja Laza.

Jugoslovanski novinarji so medtem zasledili svojega heroja v ZDA, kjer naj bi bil tudi rojen: baje si išče severnoameriško državljanstvo.

Spiegel, 29. januarja 1973.

VATIKANSKA VZHODNA POLITIKA

Vatikansko vzhodno politiko vodita dve nasprotujoči si prepričanji: umsko nerazložljivo upanje na eni strani in sprjaznjenje z usodo na drugi. Upanje je mogoče izraziti s stavkom: „Tudi komunizem je podvržen razvoju in možno je računati s tem, da bo nekega dne postal čisto gospodarski pojem in da bo izgubil svojo brezbožno osnovo.“ Sprjaznjenje z usodo pa obstaja v prepričanju, da ni mogoče na stvarah, kot so sedaj, ničesar spremeniti. Moskovska zunanja politika je bila v zadnjih dveh desetletjih naravnana v to, da je za dejansko oblast, ki si jo je Rusija na koncu vojne v vzhodni Evropi vzela, dobila tudi mednarodni pečat. Dokončno potrditev teh pridobitev je medtem dosegla.

Vatikan se vidi danes nasproti državam vzhodnega bloka v podobnem položaju kot leta 1933 nasproti nacionalsocialistični Nemčiji ob sklenitvi konkordata z rajhom in leta 1801 ob sklenitvi konkordata z Napoleonom. Soočiti se mora z nasprotniki Cerkve, s katerimi skuša iz dušnopastirskih razlogov skleniti pogodbe s popuščanjem od načel.

Na začetku odjave med Vatikanom in marksističnimi režimi vzhodne Evrope je stala opravičena opomba papeža Roncallija v okrožnici „Mir na zemlji“ leta 1963 o možnosti prelevitve komunizma. Vendar bi mogla biti ta opomba bolj izraz želje kot izraz dejanskega stanja. Treba se je vprašati, ali ne bi mogel razvoj teči tudi v obratno smer. Glavni tajnik ekumenskega sveta Blake je namignil na to v izjavi o človečanskih pravicah v evropskih deželah v preteklem letu, ko je rekel: „Včasih je videti, kot da bi postajal marksizem pri nas najbolj razširjena in najbolj prepričljiva svetna filozofija, vsaj med mladimi izobraženci.“

Takšni pomisleki, se zdi, ne prizadenejo odgovornega vodja vatičanske zunanje politike Casarolija, ki je nasproti kritikom označil novo pot kot za kristjana od Previdnosti zaznamovani tek zgodovine.

Doslej človek nima vtisa, da bi to, z veliko silo gnano vatičansko politiko približevanja socialističnim deželam sovjetska politika do ver primerno nagradila.

Frankfurter Allgemeine Zeitung, 13. januarja 1973.

v prihodnjih mesecih naraslo. Društvo je ustanovilo tudi šolo za nove voznike. Takoj v začetku se je prijaviilo 34 kandidatov. Društvo ima tri inštruktorje. Kasneje nameravajo urediti tudi pralnico za avtomobile.

TOLMIN — V tolminski občini je 14 lovskih družin. Njihovi člani so v lovskem letu 1972/73 ustrelili okoli 400 lisic, 200 srn, 100 gamsov, 10 divjih prašičev in medveda.

TRST — Zamejski Slovenci v Italiji so dobili te dni več pomembnih knjig. Dr. Milko Matičetov je zbral in uredil ljudske pesmi in stara izročila iz Režije. V Tržaški knjigarni so predstavili dve novi knjigi Alojza Rebule in Cirila Kosmača. Anton Kacin pa je napisal novo Slovensko slovnico. Namenjena je Italijanom, ki bi se radi naučili slovenskega jezika. Teh ima italijanski krožek v Trstu vsako leto več.

VELIKE BLOKE — Na Velikih Blokah režejo bukovino od zgodnjega jutra do trde noči. Žlice izdelujejo za Kanadčane, Amerikance, Nemce in Angleže. Navadne bukove žlice gredo dobro v denar — sproti, kolikor jih narede. Po osem starih kovačev jih odkupuje za druga.

VIPAVA — Letos v januarju so v vipavski cerkvi sv. Štefana uredili zvonjenje na električni pogon. To je bilo tudi potrebno, saj imajo od lanskega novembra v zvoniku kar štiri zvonove, tri nove in enega starega. Novi zvonovi tehtajo skupaj 2213 kg, stari zvon pa 1616 kg. Zanimivo je, da so nove zvonove pridružili staremu ravno po tridesetih letih.

ZREČE — „Kovaška industrija Zreče“ je s svojimi izdelki trdno zasidrana na domačem in tujem trgu. V januarju so sklenili pogodbo s francosko tovarno „Renault“. Ko bo začela obratovati nova kovačnica — predvidoma leta 1974 — bo „Kovaška industrija Zreče“ lahko dobivala „Renault“ na leto po 11 milijonov odkovov v skupni vrednosti 15 milijonov francoskih frankov. Pridobitev bo tudi v tem, da bodo v povečanem obratu zaposlili več kot 100 novih delavcev.

— da se oddahneta —

Tone je šel k psihiatru in mu potožil: „Preden zaspim, vidim vsako noč pod posteljo krokodila.“

„Temu je prav lahko odpomoči. Preden zaspíte, si dopovedujete: Tu ni nobenega krokodila, tu ni nobenega krokodila.“

Tone se vrne domov, a pride čez nekaj dni spet k psihiatru: „Moje dopovedovanje, da pod posteljo ni krokodila, ni nič pomagalo. Še vedno ga vidim.“

„Vztrajajte in ponavljajte isto kot doslej! Boste videli, da bo prešlo. Čez tri dni pa spet pridi-te!“

Ko ni bilo Toneta čez tri dni k psihiatru, ga je ta obiskal doma.

„Koga bi radi?“ je vprašal hišnik psihiatra, ko je pozvonil.

„Toneta.“

„Ni ga več med živimi: požrl ga je krokodil, ki je bil pod njegovo posteljo.“

Če ženska „pozabi“ kakšen možev spodrsrlaj, ga bo vse življenje spominjala, da ga je „pozabila“.

Ženska lahko naredi iz svojega moža milijonarja, a samo pod pogojem, da je bil prej milijarder.

„Koliko ste pa stari?“ vpraša na plesu fant dekle.

„Tega ne bi smeli vprašati.“

„Zakaj ne? Saj ste gotovo mlajši, kot ste videti.“

Sodnik vpraša obtoženca: „Kako to, da ste sosedu ukradli violino, ko vendar ne znate igrati?“

Obtoženec: „Ker tudi on ne zna.“

„Veš, vsega ti pa tudi ne verjamem.“

„Prav zato povem več, kot je res.“

Pri uri kemije.

Profesor: „Kdo mi lahko pove kakšno stvar, ki se v vodi ne stopi?“

Dijak: „Riba.“

Bolničar zaupa težkemu bolniku: „Ves teden ste bili nezavestni. Pri življenju smo vas obdržali samo z najboljšimi poživilmi in s šampanjcem.“

„Kaj, šampanjec sem pil? In to ravno takrat, ko sem bil nezavestno?“

Zdravnik je pri zdravniškem pregledu učencev vprašal Jureta: „Ali imaš kakšne težave z ušesi?“

„Seveda,“ je ta odgovoril, „vedno so mi v napoto, kadar slačim jopico.“

„Bodi no olikan in govóri le, če te vprašam.“

„Ata, vprašaj me, če je mama padla po stopnicah.“

Vojaka se pogovarjata.

„Od poveljnika sem dobil posebno nalogo.“

„Kakšno?“

„Ne vem, če ni to vojaška skrivnost.“

„Meni jo lahko zaupaš.“

„S kislino moram očistiti stranišče.“

V gostilni sedi skupna vinskih bratcev. Naenkrat začne eden od njih zelo žalostno:

„Dragi moji prijatelji, slutim, da ne bom več dolgo med vami.“

„Kaj pa govoriš!“ so ga skoraj okregali drugi. „Zdrav si kot dren, star še tudi ne! Kaj pa še hočeš?“

„Vse to je res. A kmalu bo prišla pome moja žena.“

„Včeraj sem dobil anonimno pismo.“

„Res? Od koga pa?“

„Moj pes je tako inteligenčen kot jaz.“

„Res? Pa tako pametno gleda!“

„Televizija ne bo mogla nikdar nadomestiti časopisov.“

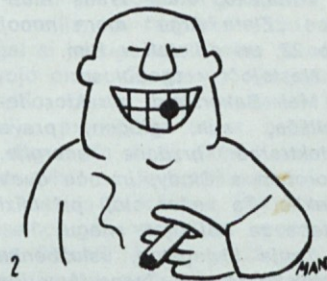
„Zakaj ne?“

„Pa zavij v televizor klobaso!“

Slovenec sreča Črnogorca s stekleno pipo.

„Zakaj pa imate pipo iz stekla?“ ga vpraša.

„Zato,“ odgovori ta, „da se mi ni treba pripogniti, če mi pade na tla.“

arthur hailey:

letališče

Dosedanja vsebina:

Je nekega petka v januarju ob sedmih zvečer. Lincolnovo mednarodno letališče v državi Illinois v ZDA dela v zelo težavnih okoliščinah: zviija se od najhujšega snežnega viharja.

Na vzletišču je progla 3—0 neuporabna, ker jo zagraja reaktivce Aero-Mexicana, ki se je pogreznil globoko v plundro ob vzletni stezi.

Vrhunsko letalo Trans America „Zlata Argo“ mora nocoj ob 22. uri odleteti v Rim.

Nastojajoči v zgođdi so:

Mel Bakersfeld, direktor letališča, suh, gibčen, prava elektrarna brzdane energije, poročen s Cindy, in oče dveh deklic. Ta večer stoji pri mizi štaba za boj proti snegu.

Tanja Livingston, uslužbenka letalske družbe Trans America

in Melova najboljša prijateljica: bliža se štiridesetim, ognjeno rdečih las je in odkritih svetlo modrih oči. Je ločena in je mati ene hčere.

Kapetan Vernon Demerest, dolg, plečat, aristokratskega obraza, eden najbolj sposobnih in najbolj domišljavih pilotov družbe Trans America, bo nocoj nadzoroval pilotiranje „Zlata Argo“.

Gwen Meighen, osemindvajsetletna Angležinja, ki že deset let živi v ZDA, je glavna stewardesa nocojšnjega poleta.

Joe Patroni je izvedenec za reševanje letal. Poklicali so ga nocoj na pomoč k zabredlemu letalu.

Keith Bakersfeld, Melov brat, dela v radarski sobi kontrole poletov. Zadnje leto se je močno spremenil: postal je mrk in zamišljen. Pravkar ga je radarski nadzornik Tevis opozoril na dve letali na radarskem zaslonu, ki sta se nevarno približevali drugo drugemu. Keith bi bil moral to sam opaziti, pa ni.

Naloga, s katero se je mrzlično ukvarjala večina ekipe v radarski sobi, je bila, kako narediti prostot pot vojaškemu letalu KC-135, ki se je že začelo spuščati iz višine tri tisoč metrov, da pristane po navodilih. Težava je bila v tem, da je pod velikim vojaškim reaktivcem krožilo v omejenem prostoru samo kakih tristo metrov drugo nad drugim pet letal. Vsa so čakala na vrsto, da pristanejo. Nekaj kilometrov levo in desno od njih so krožila tesno drugo za drugim druga letala, pod temi pa so bila še tri letala, ki so se že spuščala, da pristanejo. Med vsemi temi so bili spet nič manj zatrpani prehodi, po katerih so letala neprenehoma odletela.

Vojaško letalo je bilo treba nekako usmeriti med temi nakopičenimi civilnimi letali, ne da bi prišlo do trčenja. Celo v normalnih okoliščinah bi ta naloga postavila na preizkušnjo najmočnejše živce, tokrat pa je bil položaj še bolj zapleten, ker so se vojaškemu letalu

KC-135 pokvarile radiofonske naprave, tako da je bila radijska zveza s pilotom vojaškega letala pretrgana.

Keith Bakersfeld je vključil svoj mikrofon. „Braniff osem devetindvajset, nemudoma zavijte v desno, smer nič-devet-nič.“ V takih trenutkih, četudi je napetost doseгла vrhunec, je moral glas ostati miren.

Keithov glas je bil hripav in je izdajal vznemirjenost. Videl je, kako ga je Wayne Tevis ostro pogledal. Toda svetlobne pike na radarskem zaslonu, ki so bile nevarno blizu, so se začele razmikati, ker je pilot Braniffovega letala upošteval navodila.

Čez kako minuto bo moralo Braniffovo letalo znova spremeniti smer in prav tako tudi Easternovo, ki je letelo v isti višini. Še prej je bilo treba določiti novo smer letaloma TWA, od katerih je eno letelo višje, drugo nižje, convairu Lake Centrala, vanguardu Air Canada in letalu Swissaira, ki se je pravkar pojavilo na zaslonu. Dokler se ne bo vojaško letalo KC-135 prebilo med njimi, bo treba ta letala usmerjati v cikcakastih linijah, čeprav samo na kratkih razdaljah, ker ni nobeno od njih smelo zaiti v sosednje zračne prostore.

Po svoje je to spominjalo na zapleteno šahovsko igro, le da so bile tukaj vse figure v različnih višinah in so se gibale s hitrostjo več sto kilometrov na uro. Prav tako je bil del igre v tem, da je bilo treba figure vzdigovati ali spuščati, medtem ko so se hkrati premikale naprej, vendar se ni nobena od njih smela približati drugi na manj kot pet kilometrov vodoravno in tristo metrov navpično in ni nobena od njih smela oditi čez rob šahovnice. In medtem ko se je vse to dogajalo, so morali tisoči potnikov, ki so nestrpnost čakali na konec potovanja, sedeti na svojih sedežih v zraku — in čakati.

V občasnih trenutkih duševne sprostitve se je Keith spraševal, kako se kaj ta hip počuti pilot vojaškega letala, ki je v nevarnosti in se spušča skozi vihar in natrpani zračni prostor. Najbrž je bil

osamljen. Prav tako osamljen, kot je bil vse življenje osamljen Keith, pa čeprav je imel ob sebi telesa drugih. Ta pilot je imel svojega pomočnika in posadko, kot je imel Keith kolege, ki so bili v tem trenutku tako blizu njega, da bi se jih lahko dotaknil. Toda takšna bližina ni pomembna. Ni pomembna, če si sam v tistem notranjem prostoru svoje duševnosti, kamor ne more vstopiti nihče drug in v katerem živiš — izločen in osamljen — z zavestjo, spominom, vestjo in strahom. Sam od rojstva pa vse do smrti. Zmerom in za vse čase sam.

Keith Bakersfeld je vedel, kako zelo sam je lahko človek.

Na zaslonu je še cvetel radarski alarmni signal, ki ga je dal pilot KC-135. Položaj tega cveta je pričal, da pilot pravilno ukrepa — natanko po navodilih, ki jih je dobil, preden se mu je pokvaril radio. Ker je ravnal tako, je najbrž vedel, da lahko kontrola poletov predvidi njegovo gibanje. Prav tako je najbrž vedel, da je njegov položaj razviden z radarskega zaslona na zemlji, in se zanesel, da se mu bodo druga letala umaknila s poti.

V tej zatemnjeni, natrpani radarski sobi so se skupaj s Keithom potili tudi drugi kontrolorji. Toda kadar so govorili pilotom v zraku, niso smeli z glasom izdati niti malo pritiska in napetosti. Piloti so že tako imeli dovolj svojih skrbi. Nocoj, ko jih je bičalo neurje in so leteli zgolj po instrumentih, ne da bi iz svojih kabin karkoli videli, so bile prednje postavljene še večje zahteve. Večina jih je zaradi zamud, ki jih je povzročil gosti promet, letela že nad rednim delovnim časom, sedaj pa bodo morali ostati še dalje v zraku.

Keith Bakersfeld se je na vso moč trudil, da bi ostal zbran, si zapomnil sliko svojega sektorja in vsako letalo na njem. Moral si je neprenehoma vtisnjevati v spomin — razpoznavne znake, položaje, tipe letal, hitrost, višino, vrstni red spuščanja — podroben globinski pregled, ki se je neprestano spreminjal... obliko, ki ni nikdar mi-

rovala. Celo v mirnejšem obdobju ni duševna napetost niti za hip popustila, nocoj pa je umski napor dosegel zaradi viharja vrhunec. Kontrolorji so se najbolj bali, da ne bi 'izgubili slike', prišli v stanje, ko so se preobremenjeni možgani uprli in je v glavi zazevala praznina. To se je kdaj pa kdaj dogajalo celo najboljšim med njimi.

Keith je bil nekoč najboljši. Še pred letom dni so se kolegi obračali nanj, kadar je pritisk presegel razumne meje. Keith, težave imam. Mi lahko dva odvzameš? Zmerom jim je ustregel.

Toda zadnji čas so bili zamenjali vloge. Sedaj so kolegi pomagali njemu, kakor so vedeli in znali.

Treba je bilo dati še nekaj navodil po radiu. Keith je bil sedaj prepuščen samemu sebi; nadzornik Tevis se je bil pognal na svojem visokem stolcu po sobi, da bi nadziral delo nekega kontrolorja. Keithovi možgani so izstreljevali odločitve.

Keith je srdito odločil: ne bo izgubil slike, nocoj ne, tokrat ne!

Za to je imel razlog; skrivnost, ki je ni nikomur zaupal, niti svoji ženi Nataliji. Samo Keith Bakersfeld, samo on je vedel, da poslednjič sedi pred radarskim zaslonom in opravlja svoje delo. Danes je poslednjikrat v kontroli zračnega prometa. Kmalu bo vsega konec.

To je bil tudi poslednji dan njegovega življenja.

„Odpočijte si, Keith!“ Bil je glas vodja stolpne opazovalnice.

Keith ga ni bil opazil, kdaj je vstopil. Prišel je bil neopazno in zdaj je stal pri Wayneu Tevisu, radarskem nadzorniku.

Malo prej mu je bil Tevis tiho rekel: „Mislim, da se Keith dobro drži. Vseeno ga za nekaj časa zamenjavaj!“ In kot da se je šele zdaj domislil: „Kar sam bom to storil.“

Ko ju je Keith bežno pogledal, je pri pričji vedel, zakaj ga zamenjujeta. Kriza še ni minila, pa mu ne zaupata. Odmor je zgolj preteveza; do njega ima pravico šele čez pol ure. Naj ugovarja? Za kon-

trolorja s toliko službenimi leti, kot jih ima on, je to sramota, ki jo bodo tudi drugi opazili. Potem pa je pomislil: Zakaj bi delal iz tega problem? Ne izplača se. Sicer pa mu bo desetminuten odmor dobro del. Pozneje, ko bo največja nevarnost minila, bo lahko delal do konca izmene.

Wayne Tevis se je nagnil naprej. „Lee te bo zamenjal, Keith.“ Pomignil je kontrolorju, ki se je pravkar vrnil z rednega odmora.

Keith je prikimal, ne da bi kaj rekel, vendar je ostal na svojem prostoru in še naprej dajal po radiu navodila pilotom, medtem ko je novi kontrolor opazoval sliko. Navadno je trajalo nekaj minut, preden je kontrolor predal delo drugemu. Kdor ga je zamenjal, je moral proučiti sliko na radarskem zaslonu, da je dobil pregled nad celotnim položajem.

„V redu,“ se je oglasil novi kontrolor. „Imam sliko.“

Keith je zdrsnil s stola in odložil naglavno govorilno opremo medtem ko je novi kontrolor sedel na njegov prostor, potem ko je že začel dajati nova navodila letalu TWA, ki je letelo niže od drugega.

Vodja stolpne opazovalnice je dejal Keithu: „Vaš brat je rekel, da se bo morda pozneje zglasil tukaj.“

Keith je prikimal in zapustil radarsko sobo. Ni zameril vodju stolpne opazovalnice, ki je imel svoje skrbi, in je bil vesel, da ni negodoval, ker so ga predčasno zamenjali. V tem trenutku si je nadvse želel cigareto, skodelico kave in samoto. Prav tako je bil vesel — zdaj ko so drugi tako odločili namesto njega —, da mu ni treba več reševati nevarnega položaja.

Keith je stopil v garderobo, ki je mejila na radarsko sobo. Prižgal si je cigareto. Potem je odprl svojo omaro in vzel iz nje jedilno škatlo, ki mu jo je pripravila Natalija, preden je odšel popoldne z doma. Ko si je natakal kavo iz termovke, se je vpraševal, ali mu je Natalija priložila k jedi kakšno pisemce ali vsaj kak nepomemben člančič, ki ga je izrezala iz časnika ali revije. Pogosto mu je

prilagala eno ali drugo od tega, ali oboje, v upanju, kakor je domneval, da ga bo morda razveselila.

Za to si je močno prizadevala že od takrat, ko so se začele njegove težave. V zadnjem času so bili takšna pismenca in izrezki čedalje redkejši.

Morda je naposled tudi Nataliji upadel pogum. V zadnjem času mu ni imela več veliko povedati, in po njenih rdečih očeh je vedel, da včasih tudi joče.

Ko je Keith to opazil, ji je hotel pomagati. Toda kako naj bi ji pomagal — ko pa ni mogel pomagati niti samemu sebi?

Tudi Mel je bil priskočil Nataliji na pomoč, da bi pripravil svojega brata na boj proti bibavici tesnobe in potrnosti, ki ga je bila vsega pogoltnila.

Že takrat je hotelo nekaj v Keithu odgovarjati. Prižigajoč nekje globoko v podzavesti iskro duha, jima je hotel biti enak s tem, da je črpal svojo lastno moč, kako bi jima ljubezen vračal z ljubeznijo. Toda zaman se je trudil. Zaman se je trudil zato — in to je bil vedel vnaprej — ker ni ostalo v njem niti trohice čustev več. Ne topline ne ljubezni niti jeze, ki bi ga spodbujala. Zgolj praznina, kes in vse obsegajoči obup.

Zdaj je Natalija vedela, da jima ni uspelo; o tem je bil prepričan. V tem je videl tudi razlog, zakaj joče kje na samem.

In Mel? Morda je tudi Mel obupal nad njim. Vendar ne povsem — Keith se je spomnil, kaj mu je povedal vodja stolpne opazovalnice. „Vaš brat je rekel, da se bo morda pozneje zglasil tukaj...“

Bolje bi bilo, ko se ne bi zgla-

sil. Keith se ni čutil sposobnega za tak napor, čeprav sta si bila vse življenje blizu, kot si le moreta biti brata. Mel bi lahko s svojo navzočnostjo vse še bolj zapletel.

Keith je bil preveč izčrpan, preveč oslavljen za kakršnekoli nove zaplete.

Znova se je vprašal, ali mu je Natalija tudi nocoj priložila kakšno pismenca k jedi. V upanju, da ga bo našel, je pazljivo izpraznil jedilno škatlo.

V njej je našel s šunko in krešo obložene kruhke, dozo skute, hruško in papir, v katerega je bilo vse to zavito. Nič drugega.

Zdaj, ko je vedel, da ni nobenega sporočila, si je obupno želel, da bi bilo vmes kakršnokoli sporočilo, še tako nepomembno. Tedaj se je spomnil, da je tega sam kriv, ker ji za to ni dal časa. Danes je bil odšel zaradi priprav, ki jih je moral izvršiti, z doma prej kakor navadno.

Natalija ga ni vprašala, zakaj odhaja tako zgodaj, čeprav je vedel, da jo to zanima. Bil je vesel, da mu ni postavila nobenega vprašanja. Če bi ga bila kaj vprašala, bi si bil moral kaj izmisliti, ni si pa želel, da bi bile poslednje besede, ki bi ji jih namenil, laž.

Približno v istem času je neki zagrenjen, razočaran bivši gradbeni podjetnik z imenom D. O. Guerrero doživljal neuspeh.

Guerrero je bil kakih petindvajset kilometrov daleč od letališča, zaklenjen v sobi svojega slabo opremljenega stanovanja, v hiši brez dvigala, v južnem delu mesta. Stanovanje je ležalo nad hrupnim, nesnažnim bifejem v 51. ulici, nedaleč od klavniških staj.

D. O. Guerrero je bil dolg in suh mož, nekoliko grbast, bledega obraza, s štrlečo, ozko čeljustjo. Imel je globoko vstavljenе oči, blede tanke ustnice in brčice peščene barve. Njegov vrat je bil suh, s štrlečim Adamovim jabolkom, lasje redki. Imel je živčne roke, prsti so mu le redko mirovali. Kadil je neprenehoma, navadno si je prižgal novo cigareto z ogorkom stare. Trenutno je bil neobrit

in v umazani srajci in se je potil, čeprav je bilo v sobi, v katero se je bil zaklenil, hladno. Štel je petdeset let, videti pa je bil več let starejši.

Guerrero je bil oženjen, in to že osemnajst let. Mogli bi reči, da je bil njegov zakon dober, četudi ne sijajen. D. O. (večji del svojega življenja je bil znan po teh svojih začetnicah) in Inez Guerrero sta dobro shajala drug z drugim.

Toda minilo leto je bil zazeval med Guerreroa duhovni prepad, ki ga Inez, najsi se je še tako trudila, ni mogla premostiti. To je bila ena od posledic vrste poslovnih neuspehov, ki so ju spravili iz sorazmernega izobilja na mejo siromaštva in ju nazadnje prisilili v neprestane selitve — najprej iz udobne in velike, četudi s hipoteko hudo obremenjene lastne hiše v predmestju v slabša stanovanja in nazadnje v to senčno, prepisno dvosobno stanovanje, v katerem je mgolelo ščurkov.

Četudi Inez Guerrero ni uživala v njenem položaju, morda ne bi bila tako nezadovoljna, če njen mož ne bi postajal čedalje bolj čemerer, zlovoljen, tako da se včasih ni bilo mogoče z njim pogovarjati. Pred nekaj tedni je bil v besu udaril Inez in ji zapustil na licu grdo modrico; in čeprav mu je bila pripravljena odpustiti, se ji pozneje ni hotel opravičiti niti ni maral o tem govoriti z njo.

Ker se je bala njegove nasilnosti, je pozneje poslala otroka, ki sta bila v puberteti — dečka in deklíco — k svoji omoženi sestri v Cleveland. Ona sama je ostala in se zaposlila kot natakariča v neki kavarni in, čeprav je bilo delo trdo in slabo plačano, je imela vsaj denar za hrano. Zdelelo se je, da njen mož odsotnosti otrok sploh ne opazi, pa tudi nje ne; zadnji čas se je v svoji pobistosti povsem zaprl vase.

Sedaj je bila Inez v službi. D. O. Guerrero je bil sam v stanovanju. Ne bi mu bilo treba zakleniti vrat male spalnice, v kateri je delal, a jih je bil vseeno, da ga še zanesljiveje ne bi nihče motil, četudi ni nameraval dolgo ostati tukaj.

Kakor nocoj mnogi se bo tudi D. O. Guerrero kmalu odpravil na letališče. Imel je potrjeno rezervacijo in overjeno vozovnico za letalo Trans Americe, ki bo odletelo nocoj v Rim.

Inez Guerrero ni vedela za to letalsko vozovnico, pa tudi ni imela niti najmanjšega pojma, čemu jo je njen mož kupil.

Bila je povratna vozovnica, za katero je bilo drugače treba odšteti štiristo petinsedemdeset dolarjev, D. O. Guerrero pa si je bil s prevaro izposloval posojilo. Plačal je sedeminštirideset dolarjev, ki jih je dobil, potem ko je zastavil poslednjo ženino dragocenost — prstan, ki ga je dobila od matere (Inez ga doslej še ni pogrešila) — in se obvezal, da bo ostane skupaj z obrestmi odplačal v mesečnih obrokih v naslednjih dveh letih.

Bilo je zelo malo verjetno, da bo obvezo kdaj izpolnil.

Nobena denarniška družba niti banka, ki kaj dá nase, ne bi bila posodila D. O. Guerrero denarja niti za avtobusno karto do Peorie, kaj šele za letalsko vozovnico do Rima. Temeljito bi bili pobrskali po njegovi preteklosti in odkrili, da je od nekdaj slab plačnik, da ima veliko starih osebnih dolgov in da je njegovo gradbeno podjetje, Guerrero Contracting Inc., prišlo pred letom dni pod stečaj.

Še podrobnejši pregled Guerrerovega zamotanega denarnega stanja bi morda pokazal, da je v zadnjih osmih mesecih — uporabljaajo ženino ime — poskušal dobiti kapital za špekulacijski nakup zemljišča, vendar mu je spodletelo. Med temi poskusi je zašel še globlje v dolgove. Sedaj mu je grozilo, da ga bodo zaradi nekkih lažnih finančnih poročil in neodpravljenega stečaja razkrinkali, to pa bi imelo za posledico sodni pregon in skoraj gotovo zaporno kazen. Nekoliko manj resno je bilo dejstvo, da že tri tedne ni plačal stanarine za to bedno stanovanje, je bilo pa to dejstvo enako neposredno, ker je stanodajalec zagrozil, da jih bo jutri izgnal. Če se bo to zgodilo, ne bodo imeli več kam iti.

D. O. Guerrero je bil obupan. Kreditno ni bil več sposoben.

Na dva preprosta načina se je izognil več kot površnemu poizvedovanju glede kreditne sposobnosti. Najprej je predložil 'potrdilo o zaposlitvi', ki ga je sam natiptkal na obrazcu bivšega podjetja. Drugič: V tem potrdilu je namerno napačno zapisal svoj priimek, s tem da je spremenil 'G' v 'B', tako da običajen pregled 'Buerrerove' kreditne sposobnosti ne bi odkril neugodnih podatkov, zapisanih pod njegovim pravim imenom.

Drugi del načrta D. O. Guerrero je bil uničiti v zraku letalo, s katerim bo letel. Skupaj z njim bo uničil tudi sebe, toda tega se ni bal, kajti po njegovi sodbi njegovo življenje tako in tako ni imelo nobene vrednosti niti zanj niti za druge.

Pač pa bi mogla imeti vrednost njegova smrt, in nameraval je poskrbeti, da bo zares nekaj vredna.

Preden se bo vkrcal v letalo Trans Americe, se bo zavaroval za petinsedemdeset tisoč dolarjev v prid svoje žene in otrok. Razum mu je pravil, da je doslej zelo malo storil zanje, toda njegovo poslednje dejanje bo odlična poteza v njihovo korist. Prepričan je bil, da je to, kar počne, dejanje ljubezni in žrtvovanja.

V svoji čudaški, izprijeni duševnosti — gnan od obupa — sploh ni pomislil na druge potnike, ki bodo v letalu, niti na člane posadke, ki bodo vsi umrli z njim. Kot duševni iztirjenec brez trohice vesti je mislil na druge samo toliko, kolikor bi mu ti mogli preprečiti izpeljati načrt.

Verjel je, da je predvidel vsa mogoča naključja.

Zadeva z njegovo vozovnico bo nepomembna, kakor hitro bo letalo v zraku. Nihče ne bo mogel dokazati, da ni nameraval plačati dogovorjenih mesečnih obrokov.

Vrh tega je nalašč kupil povratno vozovnico, da bi ustvaril vtis, da ni nameraval poleteti samo v eno smer, temveč tudi nazaj. Rim si je izbral zato, ker je imel v Italiji nečaka, ki ga ni bil nikdar videl, a je včasih omenjal, da ga bo obiskal — to je Inez vedela. Tako

bo videti, da je bila v njegovi izbiri razsodnost.

D. O. Guerrero je imel ta načrt v glavi že več mesecev, odkar se mu je gmotni položaj poslabšal. V tem času je skrbno proučeval zgodovino letalskih nesreč, v katerih so letala uničili posamezniki, da bi se okoristili z zavarovalnino.

Glavni ključ so bili ostanki uničenih letal. Kadarkoli so razbitine našli, so jih strokovni preiskovalci sestavili v poskusu, da bi prodrli v njihovo skrivnost. Letalo Zlata Argo pa bo letelo nad oceanom, v katerem ostankov razpadlega letala ne bodo nikdar našli.

S pomočjo brošure, ki jo je letalska družba razdeljevala potnikom, je Guerrero izračunal, da bo letalo po štirih urah leta nekje na sredini Atlantskega oceana. Približno na tisti točki, ki jo je že določil — kakih tisoč tristo kilometrov vzhodno od Nove Foundlandije — bo sprožil eksplozijo. Zaradi nje se bo letalo, ali kar bo od njega ostalo, zrušilo v morje. Njegovih razbitin ne bodo mogli nikdar najti. Zavarovalnina bo — ker ne bo nikakršnega dokaza o sabotaži — v celoti izplačana.

Edino, od česar je bilo vse odvisno, je bila eksplozija. Ta je, razumljivo, morala biti takšna, da bo uničila letalo, in do nje mora priti ob pravem času. Zaradi tega drugega razloga je D. O. Guerrero sklenil, da bo odnesel peklenski stroj s seboj v letalo in ga sam sprožil. Sedaj je v zaklenjeni spalnici sestavljal ta stroj in, čeprav se je kot gradbeni podjetnik spoznal na eksplozijo, se je še zmerom potil kakor pred četrto ure, ko se je tega dela lotil.

Pet glavnih delov je bilo — trije dinamični naboji, drobcena strelna kapica s pritrjenimi žicami in enocelična tranzistorska baterija. Dinamični naboji so bili majhni, a nenavadno močni, s štiridesetimi odstotki nitroglicerina; vsak je meril v premeru tri centimetre in bil dolg dvajset centimetrov. Povezani so bili s črnim elektriškim lepljivim trakom in spravljani, da bi se prikriji njihov namen, v kartonski škatli, ki je bila na enem koncu odprta.

Guerrero je bil pazljivo razložil po oguljeni posteljni odeji, na kateri je delal, še nekaj predmetov. To so bili lesena ščipalka za perilo, risalna žeblička, kvadratrat košček plastike in kratka vrvica. Ves material, ki bo uničil letalo, vredno šest in pol milijona dolarjev, ni bil vreden niti pet dolarjev. Vse to, tudi dinamit — 'ostanek' iz časov, ko je bil D. O. Guerrero podjetnik — je bilo kupljeno v trgovinah z železino.

Na postelji je bil tudi ploščat usnjen kovček, v kakršnem nosijo poslovni ljudje listine in knjige, kadar potujejo z letalom. Vanj je sedaj Guerrero nameščal peklenski stroj. Pozneje bo odnesel ta kovček s seboj v letalo.

Vse to je bilo neverjetno preprosto. Tako preprosto je bilo, da je Guerrero mislil, da večina ljudi, ki se spoznajo na eksplozijo, ne bi verjela, da bo delovalo. In vendar bo — s strahovitim smrtonosnim pustošenjem.

V konec ene dinamične paličice je s svinčnikom izdolbel štiri centimetre globoko luknjo. Izvlekel je svinčnik in vtaknil vanjo strelno kapico, ki je imela enak premer. S te kapice sta vodili dve izolirani žici. Da bi eksplodirala strelna kapica in vse tri dinamične paličice, je bilo samo potrebno spustiti električni tok po žicah.

Zdaj je varno pritrdil kartonsko škatlo z dinamitom v kovček. Blizu nje je pritrdil leseno ščipalko in baterijo. Baterija bo sprožila naboj. Ščipalka — takšna s kovinsko vzmetjo — je bila stikalo, ki bo v primernem trenutku spustila tok iz baterije.

Spojil je eno žico strelne kapice z enim polom baterije.

Roke so se mu tresle. Čutil je, kako ga pod srajco v potokih obliha znoj. S tem ko je namestil strelno kapico, bi ena sama napaka, ena sama pomota v trenutku pognala v zrak njega, to sobo in večji del hiše.

Osredotočil je pozornost na ščipalko.

Na vsako stran glave ščipalke, znotraj, je bil Guerrero pritrdil risalni žebliček. Ko se bosta žeblička zaradi pritiska vzmeti dotak-

nila, bo nastal električni stik. Da se ne bi dotaknila sedaj, je vstavil med njiju izolator — košček prozorne plastičke.

Zadrževal je dih, ko je napeljeval drugo žico od strelne kapice do drugega žeblička v ščipalki. Sedaj sta bili žici napeljeni.

Počakal je, čuteč, kako mu razbija srce, in si z robcem obrisal potne roke. Živci so mu bili skrajno napeti. Sedeč na postelji je čutil pod seboj tanko, kepasto žimnico. Kadar se je premaknil, je železni posteljni okvir zaškripal.

Delal je naprej. Skrajno previdno je spojil kratko žico najprej z drugim polom baterije, potem z drugim žebličkom v ščipalki. Sedaj je samo kvadratasti košček prozorne plastike, ki je ločil žeblička, preprečeval, da ne steče tok in povzroči eksplozijo.

V koščku plastike, debele manj kot poldrugi milimeter, je bila na zunanjem robu majhna luknja. D. O. Guerrero je vzel poslednji predmet, ki je še ostal na postelji, vrvico in potisnil en konec skozi luknjico v koščku plastike, potem ga je varno zvezal, pazeč, da ne bi premaknil plastike. Drugi konec vrvice je napeljal skozi luknjico, ki jo je bil že izvrtal v kovček pod držajem. Potem ko je poskrbel, da je vrvica visela dokaj ohlapno v kovčku, jo je zunaj zvezal v drugi vozel, dovolj velik, da vrvica ni mogla zdrsniti nazaj. Nazadnje je — prav tako zunaj kovčka — napravil pentljo, skozi katero je mogel potisniti prst, podobno miniaturni krvnikovi zanki, in odrezal preostali del vrvice.

In to je bilo vse.

Vtaknil bo prst v pentljo in povlekel vrstico! V kovčku bo košček plastike zletel iz glave ščipalke in žeblička se bosta dotaknila. Stekel bo električni tok in v trenutku bo nastala eksplozija, ki bo uničila vsakogar in vse v bližini.

Sedaj ko je delo opravil, se je Guerrero sprostil in si prižgal cigareto. Porogljivo se je nasmehnil, ko se je spet spomnil, kako zamotano si ljudje — tudi pisci detektivk — predstavljajo peklenski stroj.

Držeč cigareto med ustnicami in

škiloč skozi dim je D. O. Guerrero dal previdno v kovček nekaj listin, tako da je z njimi pokrtil dinamit, ščipalko, žice, baterije in vrivico. Prepričal se je, da se listine ne bodo premikale in da bo vrvica pod njimi ostala prosta. Tudi če bo moral iz kakršnega koli razloga kovček odpreti, se bo vsebina v njem zdela nedolžna. Zaprl je kovček in ga zaklenil.

Pogledal je na ceneno budilko ob postelji. Bilo je nekaj minut čez osem, nekaj manj kakor dve uri do vzleta letala. Čas je bil, da odide. Odpeljal se bo s podzemeljsko železnico do letališča, potem pa vkrcal v letališki avtobus. Ravno dovolj denarja mu je bilo ostalo za to in da kupi zavarovalno polico. Ta misel ga je spomnila, da mora imeti na letališču dovolj časa, da sklene zavarovanje. Brž si je oblekel zimski plašč in pogledal, ali je letalska vozovnica za Rim še v notranjem žepu.

Odklenil je vrata spalnice in odšel v ubožno, oguljeno dnevno sobo, previdno držeč kovček v roki.

Še nekaj mora storiti! Poiskal je košček papirja in svinčnik ter po kratkem premisleku napisal:

„Nekaj dni me ne bo. Odpotujem. Upam, da te bom kmalu presenetil z ugodnimi novicami.“

Podpisal se je z D. O.

Za trenutek se je obotavljal, raznežen. To pisemce ni ravno primerno označevalo konca osemnajstih let zakona. Potem je odločil, da mora biti tako; storil bi napačno, če bi še kaj napisal. Pozneje bodo preiskovalci, tudi če ne bodo našli ostankov letala, dali pod lupo spisek potnikov. To pisemce kot tudi vse druge listine, ki jih bo pustil za sabo, bodo natanko proučili.

Položil je pisemce na mizo, kjer ga bo Inez zanesljivo zagledala.

Ko se je D. O. Guerrero spuščal po stopnicah, je slišal glasove in glasbo iz glasbenega avtomata v nesnažnem biféju. Z eno roko si je zavihal ovratnik plašča, v drugi je trdno držal kovček. Pod ročajem se je pentlja, podobna krvnikovi zanki, skoraj dotikala njegovih skrčenih prstov.

Ko je zapustil hišo v južnem de-

lu mesta in krenil proti podzemeljski železnici, je še zmerom snežilo.

Šeststo ljudi iz sosednjega Meadowooda je v tem času zborovalo v dvorani baptistične cerkve. Hoteli so se zmeniti za potrebne korake proti ropoju reaktivnih letal: ta so dan in noč vzletala nad njihovim krajem. Nocoj je bil ropot še pogostejši, ker je bila steza 3-0 zagrajena z obtičalim boeingom 707 Aéro-Mexicana.

V oddelku kontrole poletov je Keith premišljeval o svojem sklepu, da si to noč vzame življenje. Pred letom in pol se je namreč zgodila letalska nesreča, pri kateri se je ubila štiričlanska družina: oče, mati, desetletni Jeremija in devetletna Valerija, in za katero se je čutil odgovornega on, Keith, čeprav

ga je sodišče oprostilo krivde. Kontrolo pri radarskem zaslonu v kontroli poletov je namreč prepustil nekemu pripravniku, potem se pa več časa, kot bi bilo potrebno, zadržal na stranišču, opazujoč sončni dan. Mladi pripravnik ni opazil na zaslonu približujočih si letal in prišlo je do nesreče.

Keith zaradi občutka krivde ni mogel več spati, pa tudi podnevi ga je ta dogodek mučil. Žena, s katero sta se dobro razumela, je videla, da Keith duševno propada, in je skušala to propadanje ustaviti. Ko je že obupala nad uspehom, je prvič Keithu omenila, da se bo od njega ločila, če se ne popravi. Tedaj mu je prišel prvič na misel samomor. Nocoj je sklenil ta sklep izvršiti.

(Se nadaljuje)

slovinci po svetu

anglija

Čeprav smo imeli milo zimo, malo megle, na jugu brez snega, se vendar ni kaj posebnega zgodilo. Verjetno je tudi to razlog, da je naš slovenski župnik porabil priliko in obiskal rojake v krajih, kjer so le v manjšem številu in ni stalne maše. Povedal je že v prilogi našega lista, kje se bo oglašil. Zdi se pa, da obiskov manjših krajev npr. v okolici Londona ali pa v mestu samem niti ne omenja. Vemo, da je obiskal že po božiču rojake v Hitchinu, Letschworthu, Hatfieldu, v januarju kraje kot Lincoln, Mansfield, Nottingham in Coventry, v februarju pa Oldham, Burnley, Bicester in Oxford. Včasih tudi koga ne najde doma. Večina pa rada vidi, da pride na obisk.

V Bedfordu se je zbrala vsa slovenska srenja k sv. maši na sedmi dan po pokojnem Vidmarjevem očetu v soboto, 10. februarja, v cerkvi na Midland Road. V Angliji žive štirje njegovi otroci: sin Filip in hčere Mihaela, Gabrijela, por. Rehberger, in Ida, por. Braven. Vsem naše iskreno sožalje ob izgubi očeta!

avstrija

SALZBURŠKA

HALLEIN — V Krhlečevi družini so dobili 27. januarja *prvorojenka* Marjanico. Oče Anton je doma od Šmarja pri Jelšah, mati Angelica, roj. Sobočan, pa je Prekmurka. S starši se veseli vsa slovenska skupnost iz Halleina in okolice, saj prirastek okrepi našo skupnost. V krščansko občestvo je bila sprejeta pri skupni božji službi na četrto nedeljo v februarju.

Žalost je napolnila hišo našega rojaka Martina Kolenka. Doma v Črensovcih mu je *umrl* oče Štefan, ki je bil najstarejši faran, saj mu je Bog dal učakati 93 let. Za otroke pride smrt staršev vedno pre zgodaj. G. Martinu izreka vse naše občestvo iskreno sožalje. Naj se tolaži v žalosti, da ločitev ni za vedno, saj bomo za Kristusom enkrat vstali tudi mi!

SALZBURG — Na Svečnico je bilo naše *pustovanje*. Zbrali smo se v prijazni gostilni v bližini letališča pri „Jägerwirtu“. Čeprav je prostor kar velik, je bil ob lepi udeležbi skoraj premajhen. Čim bolj pozna je bila ura, tem bolj je naraščalo veselo razpoloženje. S harmoniko nas je zabaval g. Tratar, naš rojak iz Podjune, ki je že kot gimnazijec vodil dijaški kvintet. Kadar je harmonikar obnemogel, smo pomagali s petjem in pa s ploščami. Gotovo ni bilo nikomur žal, da se je pustovanja udeležil, čeprav smo se razšli, ko je bilo najbolj prijetno — je pač prišla policijska ura.

ŠTAJERSKA

GRADEC — Slovenci v Gradcu imamo nenehne težave zaradi pomanjkanja primernih prostorov. Z letošnjim februarjem se je stvar toliko izboljšala, da imamo odslej *vsako nedeljo popoldne* na razpolago lepe, primerne prostore pod veliko minoritsko dvorano. Od pol štirih do pol osmih popoldne lahko uporabljamo ta lepi in lahko dostopni prostor na Maria-Hilfer-

Platz 3. Pevske vaje in igre, poslušanje glasbe in igranje, verouk, branje knjig in časopisov, zabava, skioptična pridavanja — vse to bo polnilo ure naših skupnih popoldnevov. Prostora je veliko na razpolago in tudi za majhne okrepčitve je poskrbljeno. Vsi Slovenci iz Gradca in okolice ste vabljeni, da pridete in sodelujete v tem našem centru. Čim več nas bo, tem več koristi in veselja bomo tam dosegali. Posebej povabljeni ste vsi mladi Slovenci!

belgija

LIEGE-LIMBURG

Nismo še poročali, da je ob koncu preteklega leta v Winterslagu nepričakovano *umrl* g. Lojze Janežič. Pred dobrimi 60 leti se je rodil v Ljubljani. V letih po drugi svetovni vojni je bil znana osebnost v naši skupnosti. Često je sodeloval pri naših igrah. Pozneje se je čutil vedno bolj osamljenega. Tolažbo je iskal v pijači. Tako je zadnja leta njegova pot šla stalno navzdol. Sicer pa po-

V družini g. Oskarja Kausa v Švici so srečni slavili 3. obletnico prvorojenke Sabine. Veselju je prisostvovala tudi mala Ingrid, ki je takrat imela 4 mesece. Toplo čestitamo!

Del naše mladine, ki je v oktobru 1972 sodelovala na Slovenskem dnevu v Eisdenu.

kojnik ni imel sovražnikov. Bil je dobrega srca in zelo darežljiv. Ljubil je otroke. Čeprav mnogi niso bili obveščeni o njegovi smrti in so drugi za pogreb zvedeli šele v zadnjem trenutku, ga je lepo število rojakov spremljalo na njegovi zadnji zemeljski poti in ob odprtem grobu so mu napravili še to veselje, da je poleg molitve v slovo odmevala tudi slovenska pesem. Naj počiva v miru!

Društvo „Slomšek“ je 3. februarja zbralo svoje odbornike, pevce in ostale vidnejše sodelavce k skupni večerji. Večer je potekal v prijetnem družinskem razpoloženju. Pri prosti zabavi je sodeloval tudi študentovski orkester, ki ga sestavljajo g. Polde in g. Karel Cvrle ter g. Martin in g. Franček Novak. Iskrena hvala odboru za skrbno pripravo večera. Tudi v prihodnje ne pozabimo, da je skrivnost uspeva in složnem in požrtvovalnem sodelovanju vseh članov skupnosti.

Naši bolniki: Nesrečo z avtom je imela ga. Rezi Župevc iz Waterscheja. Sama je dobila na srečo le lažje poškodbe, a avto je bil popolnoma uničen. V avtu je bila tudi hčerka, ki enako ni pretrpela težjih posledic.

V sanatoriju Lanaken se zdravita g. Matija Zupan in g. Anton Udovč. Obema želimo, da bi se čimprej mogla vrniti domov.

francija

PARIZ

Sveta maša za Slovence je vsako nedeljo ob petih popoldne v cerkvi sv. Vincencija Pavelskega, 95 rue de Sèvres, Paris 6°, métro Vanneau.

Slovenska pisarna — 7 rue Gutenberg, pritličje-levo, Paris 15°, telefon 577-69-93, métro Charles-Michels — je odprta vsak torek in vsak četrtek popoldne.

Po krstu sta bili vključeni v Cerkev Jasna Marija Zadnik, hči Darka Zadnika in Marjane Jesenko, ter Ines Sabotič, hči Leopolda Sabotič in Dinke Eljuga.

MELUN (Seine-et-Marne)

K skupni maši se bomo zbrali v nedeljo, 8. aprila, ob devetih popoldne v poljski cerkvi v Dammarie (81 rue Adrien Chatelain).

LA MACHINE (Nièvre)

Skupna maša bo v nedeljo, 18. marca, ob devetih popoldne v župnijski cerkvi. Vsi prijazno vabljene!

Tukaj je pred več tedni umrla gospa Marija Ivačič.

OPOMBA: Čeprav je slovenski dušni pastir poslal poročilo o tej smrti in fotografijo pokojnice že v

decembru, to pismo do danes ni prispelo v Celovec. Res se kaj takega zelo, zelo redko zgodi, a to pot se je zgodilo. Opravičujemo se pokojničnim domačim in slovenskemu dušnemu pastirju, da smo toliko časa čakali na pismo in o smrti pokojnice molčali. A res smo upali, da pismo še pride.

MORESTEL (Isère)

Pri sestrah frančiškankah Brezmadežne (Soeurs Franciscaines de l'Immaculée Conception) je 23. januarja umrla sestra Ambrozija Caf. Rojena je bila leta 1903 v Sv. Rupertu v Slovenskih goricah. V družini so bili štiri otroci: tri sestre (ena, sestra Pavla je pri istih redovnicah v Vienne pri Lyonu) in brat, ki je vstopil k frančiškanom, pa zelo mlad umrl. Pokojna sestra je stopila v samostan leta 1929 v Slovenski Bistrici, kjer je napravila redovne zaobljube leta 1933. Med prvimi sestrami iz te kongregacije je leta 1937 prišla iz Slovenije na Meudon pri Parizu in od takrat je živela in delovala v hišah, ki jih ima ta kongregacija v Franciji. Prva med temi sestrami je po 44 letih redovnega življenja odšla v Očetovo hišo. Bila je vsa predana Bogu in ljubezni do bližnjega; njen zgled bo vsem, ki so jo poznali, svetla luč na nji-

Ludovik in Terezija Oblak v Nancyju sta vesela malega Damijana. Na sliki je še Jože in Barbara Levstik.

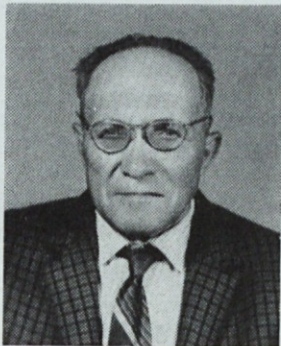
Pokojna sestra Ambrozija s svojo nečakinjo sestro Chantal

hovi krščanski življenjski poti. Naj pri Njem, ki mu je celo življenje z vso zvestobo služila, uživa večno življenje!

LA GRADE COMBE (Gard)

V L'Impostaire des Salles du Gardon je 27. decembra umrl upokojeni rudar Jožef Longo. Rojen je bil leta 1896 v Velikem Podlogu pri Krškem. V Francijo je prišel

Pokojni Jožef Longo

leta 1923 in delal v tukajšnjem rudniku. Zapušča ženo, hčerko in sina, katerim izrekamo iskreno sožalje, enako tudi njegovemu bratu in njegovim trem sestram!

PAS-DE-CALAIS

V mesecu marcu bi bilo prav malo razmisliti, kam bomo letos poromali:

Na velikonočni ponedeljek, 23. aprila, v Lisieux ob stoletnici rojstva sv. Male Terezije. V kriпти bazilike bo maša ob 11. uri, nato kosilo, po kosilu ogled mesta.

V juniju je na vrsti Dadizelle, v septembru ob vseslovenskem romanju pa Lourdes. Prijavite se zlasti za Lisieux čimprej!

Postne duhovne obnove:

18. marca: Tourcoing ob 4.30 v kapeli pomočnic duš v vicah, rue Austerlitz.

25. marca: Armentieres v cerkvi sv. Male Terezije ob 4.30 popoldne.

1. aprila: Brion, za vernike okrog Vallenciennes, v farni cerkvi ob 4.30 popoldne.

Vsi lepo vabljeni k velikonočni spovedi in obhajilu!

Nenadoma nas je zapustil Gregor Potrpin, rojen v Št. Juriju pod Kumom 9. maja 1896. Leta 1924 je kot toliko drugih rojakov prišel iskat boljšega kruha v Francijo, kjer je ostal skoraj 50 let. Pogosto smo ga srečavali zlasti na trgu, kamor je prihajal nakupovat namesto bolehe ne soproge. Prav do zadnjega dne je bil pokonci, dokler se 13. januarja ni nenadno zrušil. Pokopan je bil 16. januarja v Sallaumines ob številni udeležbi znancev in prijateljev. Zapušča ženo in dva sina in hčerko z družinami. Vsem naše iskreno sožalje! Naj bo pokojniku lahka tuja zemlja!

VZHODNA LOTARINGIJA

Navadno začenjamo tu december s snegom in mrazom, letošnja zima pa je bila izjema: do 7. 2. nam je prizanašala in smo se stari ljudje kar veselili. Nekateri pa so se umaknili enemu in drugemu:

24. 10. 1972 je umrla Amalija Kuzold, žena našega znanega Alberta, trgovca koles in motorjev v Merlebachu; 26. 10. je bila pokopana v Sarreguemines.

7. 12. je odšel v večno domovino Franc Grilc, 69 let star, rojen na Vačah pri Litiji. Pridni rudar je imel kamen na pljučih, umaknil se je s svojo družino na kmete, pa mu tudi tam ni ugajalo; vrnil se je v Petite Rosselle, kjer je prej delal. 9. 12. je bil pokopan.

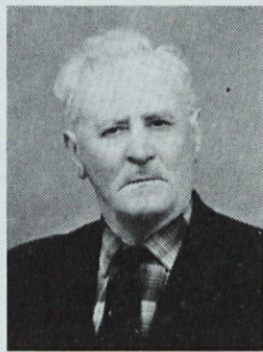
3. 1. 1973 je odšel v lepšo domovino naš dolgotrajni bolnik Alojzij Kolenc. Po hudi nesreči si je v resnici želel po prejemu zakramentov smrti. Velik pogreb, „Jadran“ z zastavo in lepo poslovilno pesmijo — vse to je pričalo, da je bil pokojnik daleč okrog dobro znan.

11. 1. je v župniji Monneren pri Metz ušla 80-letna Marjeta Bajc, neporočena.

16. 1. se je poslovil od nas dobri oče Ivan Markus iz Mozirja pri Celju. Bil je izredno potrpežljiv v bolezni, vendar pa zelo nerad v bolnišnici. Že zelo slab je pobegnil iz bolnice in šel dobro uro peš domov. Ko so ga zopet pripeljali v bolnico, je kmalu umrl. V petek, 19. 1., je bil pokopan v Stiring-Wendlu.

27. 1. pa je zapustila družino in nas Ana Jakopina, dolgoletna cerkvena pevka, članica „Triglava“, od 63. leta vdova za pokojnim Antonom, ki je imel največje zasluge, da je po odhodu bolnega g. Skebeta prišel nov izseljenski du-

Pokojni Gregor Potrpin

hovnik v te kraje. Oba sta rada sprejemala naše duhovnike, ki so vsako leto prihajali za 1. majnik v Habsterdick.

Lepo slovensko sv. mašo je imela mati v Cité la Chapelle; pokopali smo jo 30. 1. v Merlebachu v družinski grob.

Vsem večni mir, sorodnikom iskreno sožalje!

Na težke ure naših rajnih pa človek nekoliko pozabi, ko se spomni veselih ur ženinov in nevest pri poroki in naših rojakov pri poročnih jubilejih:

24. 11. 1972 je Julka Gorenc poročila Jeana Clauda Weylanda, 25. 11. Marija Jeanne Knapič Jeana Jacquesa Arona v Merlebachu v isti kapeli, 23. 12. pa je poročil Boris Leban Danijelo Parinotto v Hospice Ste Elisabeth v Merlebachu.

Poleg tega so praznovali *poročni jubilej* s slovesno sveto mašo: srebrno poroko Ivan Koci in Marija Aubertin dne 21. 10. 1972; 40-letnico Franc Vodenik in Frančiška Resnik v nedeljo, 4. 2. 1973, ob 10. uri; 25-letnico poroke Ivan Hladin in Danica Stergar, v soboto, 10. 2., ob 17. uri. Vse tri jubileje so praznovali imenovani v Hospice Ste Elisabeth v Merlebachu.

Vsem novoporočenim in vsem, ki so že dalj časa poročeni, pa obhajajo sedaj jubilej poroke, želimo vso srečo in prave ljubezni, ki ima svoj temelj v globoki veri!

Ne smemo pozabiti še veselja staršev z *novorojenimi otroki*: V Merlebachu so bili krščeni: Michael Gjerek, sinko Jožefa in Michaela, roj. Pirih; Gregor Osmuk, sin Rudolfa in Yvette Louis; Sabina Avgušтина Kink, hčerka Avgusta in Sidonije, roj. Drčar.

Vsem srečno pot, kjerkoli boste hodili!

Svete maše v marcu: vse nedelje v Merlebachu ob 10. uri: Hospice Ste Elisabeth; Creutzwald-Neuland: 6. 3. ob 15. uri; Cité Maroc Creutzwald: 20. 3. ob 14. uri; Cité des Chènes: 11. 3. ob 15. uri; Farébersviller Cité: 18. 3. ob 15 uri; Cité la Chapelle: 1. 4. ob 16. uri.

Pridite k sveti maši in k sv. spovedi. Bog Vas podpiraj v tem sklepu!

Vabi Vas: Vaš Stanko iz Melebacha.

AUMETZ

Umrla je gospa Pintar. V nedeljo, 29. januarja, jo je spet zadela kap in naslednjo sredo ob treh zjutraj je umrla. Tisti, ki so spremljali njeno življenje, vedo, kako je kljubovala smrti, kako je za vsako ceno hotela živeti, s kakšnim zaupanjem je molila, kako je ljubila Jezusa in Marijo. Naj se zdaj raduje v Gospodu! Pokojna je bila doma v Solkanu in je prišla v Francijo 1925. leta. Otrokom naše sožalje!

Na občnem zboru, ki ga je imelo *Slovensko delavsko društvo*, je bil izvoljen tale odbor: Ernest Pecovec, predsednik; Jože Peternel, podpredsednik; Anton Pislar, tajnik; France Jakič, blagajnik; ostali člani so še: Anton Golob, Ivan Tolmajner, Janez Kogovšek, Martin Gorišek, Ludvik Glavič, Janez Cigale, Ludvik Cigale, Rudolf Spolenak, Viljem Pilsler, Stanislav Glavič in Raul Vilas.

LANEUVILLE devant NANCY

Slovenci! V nedeljo, 1. aprila, bomo imeli v tukajšnji župni cerkvi slovensko mašo. Zares, ni „prvi april“. Bo prišel slovenski duhovnik iz Aumetza. Ob pol štiri popoldne in prej prilika za spoved. Pridite!

TUCQUEGNIEUX-MARINE

Kako smo začeli novo leto? Te ga pa res ni treba zdaj pisati, boste rekli, saj smo že v marcu. Povem vam v opravičilo, da so stari Rimljani imeli mesec marec za prvi mesec v letu, zato se september (septem = sedem) imenuje tako še dandanes, čeprav je deveti; rimski zadnji mesec v letu je bil pa februar. Ker jim je dni zmanjkalo, so mu jih dali samo 28, vsaka štiri leta mu damo en dan več, da ga nekoliko potola-

žimo. 30 ali celo 31 dni nima februar nikoli. Julij in avgust pa kar zapovrstjo po 31. To je „krivica“, in jo bodo morali kdaj popraviti.

Vidite, kam sem zašel, bom pa zdaj bolj kratek. Novo leto so nekateri (najbrž večina) preživeli na plesiščih in podobnih zabavah, manjšina je spala dve leti, zaspala je 1972 in ko se je zbudila, je bilo 1973. Še manjša manjšina, ki jo muči nespečnost, je pa dočakala novo leto v molitvi. Tikenjčani moramo biti Bogu hvaležni, da nam je prizanesel z nesrečami, saj vsako leto beremo, koliko je na cestah ranjenih in celo mrtvih prav na dan starega in novega leta.

NICA

Vsako nedeljo ob 10. uri je *slovenska sv. maša* v kapeli sester, 6 Avenue don Bosco. Po maši je za odrasle srečanje v dvorani, za otroke pa kratko ponavljanje iz verouka in potem zabava ob igralnih mizah. — Pridite vsako nedeljo v čim večjem številu, da damo Bogu čast, se med seboj spoznamo in povežemo v pristrčno prijateljstvo!

Ker so nekateri v službi tudi ob nedeljah dopoldne, je vsako drugo nedeljo sv. maša popoldan v Cagnes sur Mer pri Škrljevih. V marcu bo popoldan ob 5. uri na nedelje 4. in 18. marca in potem 1. aprila. — V Cannes-La Bocca pa je v cerkvi St. Pierre sv. maša popoldan ob 5. uri na soboto, 3. marca in 7. aprila.

Ob številni udeležbi Slovencev, Hrvatov, Špancev, Portugalcev, Italijanov in Vietnamcev, ki žive in delajo v teh krajih, smo v nedeljo, 14. januarja, proslavili „Dan izseljencev — Journées diocesaines des migrants“. Slovesnost je bila popoldan ob 4. uri v cerkvi Notre Dame Auxiliatrice v Nici. Velika cerkev je bila skoraj čisto polna. Slovesno mašo je vodil msgr. Dupanloup, pomožni škof v Nici, so maševali pa so vsi izseljenski duhovniki, ki delujejo v tej škofiji. Ob tej slovesnosti smo se spoznali z nekaterimi novimi rojaki Slovencei.

nemčija

KÖLN

Prvi mesec letošnjega leta je razmeroma mirno potekel. Srečevali smo se pri nedeljskih mašah in po maši malo poklepotali. V Köln ponovno cepne kakšen nov sadež slovenske zemlje. Več ali manj se ponavadi kar vcepi. Verjetno je odvisno od nas vseh, kakšno drevo smo. Ne smemo pozabiti, da nosimo v sebi odlične sokove gostoljubnosti in prisrčnosti.

V Solingenu smo se v januarju po dolgem času srečali po maši v bližnji dvorani. Škoda, da je bolj majhna. Ko stresemo v veliki skupni „družinski predpasnik“ svoja dnevna doživlja in skrbi, se kar malo oddahnemo. Da, Bog je že vedel, kako se tej stvari streže.

Z veseljem ugotavljamo, kako mladi Krefeldčani to dobro razumejo. Dobro in ljubeznivo ljudstvu, ki se drži Gospoda!

V Bergneustadtu se nas je zadnjo nedeljo začuda dosti nabralo. Verujemo in zaupamo, da Gospod tej naši dobri volji ne ostane popolnoma nič dolžan.

Kar najboljše želje izražamo našim mladim svetloočnikom v Hildenu. Pred kratkim smo začeli v naši šoli razpravljati, kam „dekle je po vodo šla“. Ali na Gorenjsko ali na zeleno Štajersko? Ali na planino Pohorje ali na Gorjance?

„Kje vodo je zajemala“: Ali iz

bohinjske Save, iz koroške Drave ali iz bistre Soče? Še najbolj nam je pa bilo všeč, da „dekle b'la je usmiljena“.

POSARJE

V Lebachu v Posarju živi majhna skupina slovenskih družin. Med seboj se obiskujejo in poznajo, čeprav so iz različnih krajev Slovenije. Zelo pridno se udeležujejo slovenske maše, ki je v Lebachu vsako zadnjo nedeljo v mesecu. So zelo dobri pevci in tudi pri maši radi in lepo pojo. Eden izmed njih, Anton Götz, se je te dni *poslovil*. Pokopali smo ga na svečnico. Bil je star 69 let, doma v Hrastniku, po poklicu steklar. Pred devetimi leti je prišel sem in našel tu sebi in svoji družini novo domovino. Na svečnico pred dva letoma so mu zdravniki odvzeli desno nogo. Kot invalid in upokojenec je bil še bolj navezan na svojo ženo Ano, roj. Strajšek. Zlasti kot upokojenec je rad prebiral „Našo luč“ in se zanimal za življenje Slovencev tako v tujini kot doma.

V tihi žalosti se pridružujemo spominom in mislim vdove Ane, otrok in sorodnikov in prosimo dobrega Boga, naj da pokojnemu Antonu uživati delež večne domovine!

WÜRTEMBERG

Naši delavci tudi dandanes radi segajo po pisani besedi, čeprav sta ji televizija in radio velika kon-

Pokojni Anton Götz z ženo Ano

kurenta. Zanimanje za časopise in knjige, ki so jim na razpolago v naših centrih, to potrjuje, saj je šlo samo iz knjižnice v Esslingenu nad 1000 knjig med naše bralce.

V Stuttgartu, Esslingenu in Heilbronn smo napravili januarja letos poizkus s *knjižnim sejmom*. Razstavili smo nad 80 knjig, tiskanih doma in v tujini. Tudi tu se je pokazalo, da je ljubezen do knjige še živa, saj je bilo precej knjig prodanih. Na razstavo smo dali tudi 55 različnih gramofonskih plošč z vižami slovenskih kvintetov in ansamblov. Ljubitelji naših priljubljenih melodij so z veseljem segali po njih. Knjige in plošče za semenj nam je posredovala Mohorjeva družba v Celovcu.

Glede naraščaja se v januarju lahko pohvalimo. Kar sedem *krstov* je bilo na vrsti in sicer: v Stuttgartu Marjan Komočar, sinko Jožefa in Majde, ter Martin Vuk, sinko Antona in Veronike; v Esslingenu Saša Poturica, sinko Milovana in Rozalije; v Knittlingenu

Novi duhovnik v Oberhausnu župnik Pavel Uršič se predstavlja. S svojim novim Audijem LS 80 je prevažal k poroki mlad zakonski par.

Lundrovi iz Birkenfelda v Nemčiji so veseli svoje hčerke Sonje, ki je bila lani krščena.

Čeprav niso bili vsi navzoči, se je slovenskih šolarjev v Esslingenu nabrala cela kopica, ko jih je obiskal fotograf. In v šoli se prav zares učijo: veronauka, slovenskega branja in pisanja.

Brigita Belšak, hčerka Franca in Veronike; v Kornvestheimu Suzana Mišič, hčerka Ivana in Helene; v Rommelshausnu Suzana Angel, hčerka Štefana in Enice ter v Bönningheimu Milan Žerdin, sinko Jo-

žefa in Antonije. — Bog blagoslovi vse te nove člane božjega ljudstva, da bi se zdravo razvijali ob lepi vzgoji staršev, ki jim ob tej priliki prisrčno čestitamo!

Pred poročni oltar sta šla v Esslingenu Franca Štrukelj iz Zalesa nad Cerknico in Antonija Zalar iz fare Sv. Vid nad Cerknico. — Iskrene čestitke!

V letu 1972 je napravilo pet slovenskih Marijinih sester v Stuttgartu 16.000 obiskov pri bolnikih. Sestre stanujejo v Stuttgart-Rot, Sersheimerstraße 24. Z veseljem bi sprejele v svojo sredo dekleta, ki kažejo zanimanje za strežbo pri bolnikih. Materino hišo imajo Marijine sestre na Dobrovi pri Ljubljani.

V nedeljo, 24. junija, bomo imeli v Esslingenu prvo sveto obhajilo. V naši sobotni šoli se deset otrok pripravlja na ta veliki dan. Starši, ki zaradi oddaljenosti ne morejo otroka pošiljati v našo šolo, lahko svojega sinka ali hčerko sami doma pripravijo in se potem z otrokom udeležijo slovesnosti prvega svetega obhajila. Potrebne knjige lahko dobijo v naših uradih.

ge, poslušamo zgodbe in sprašujemo, sprašujemo...

Tudi obe skupini nemškega tečaja pridno študirata — sedaj so posneti štirje zvočni trakovi, ki so odlična pomoč pri učenju.

Tečaj za narodne vezenine je dal prve sadove: nekaj okusnih prtičev v narodnih barvah je že iz-

Po maši v Bönningheimu: Najmlajši udeleženec je bil Žerdinov Milanček, ki smo ga po krstu sprejeli v našo sredo.

BAVARSKA

MÜNCHEN

Pri našem slovenskem pouku je prav domače in živahno. Pri višji skupini pišemo po nareku „Martina Krpana“, potem besede s črkami c, č, s, š, z in ž, saj nam te delajo največ preglavic, beremo „Mavrico“, oblikujemo stavke, iščemo po zemljevidu Slovenije večje kraje (kdor prej najde, tisti dobi več točk), ob slikanici „Živel je med nami“ se seznanjamo z Jezusovim naukom in delom, v kapei zapojemo nekaj cerkvenih pesmi. Pri nižji skupini pa bolj oblikujemo figure, pojemo in se igramo tako, da si razdelimo vlo-

Predsednik „Donečega zvona“ pozdravlja udeležence slovenske družabne prireditve v Münchnu.

Po petju se prileže kaj za pod zob in kaj za po grlu.

delanih. Upamo, da jih bomo v bližnji prihodnosti mogli občudovati na razstavi.

Tudi pevci se vztrajno vadijo, kar po dvakrat na eteden. Da ne bi zmanjkalo poguma, so se zbrali na posebnem družabnem popoldnevu. Bližnji koncert bo pokazal uspeh njihovih naporov.

Poročila sta se Bogomir Flisar iz Murske Sobote in Vera Čizmešija iz Preloga v Medžimurju. Čestitamo!

Krščeni so bili: Klavdija Selan, hči Leopolda in Hilde, roj. Molan; Alojzij Leskovar, sin Edvarda in Marije, roj. Karba; Andrej Rozman, sin Stanislava in Barbare roj. Toplak. — Otrokom želimo vse dobro, staršem pa naše iskrene čestitke!

nizozemska

V Limburgu so rojaki ustanovili poseben odbor, ki bo vodil pevsko vzgojo naše mladine. Tako se že nekaj časa 30 naših najmlajših redno zbira k pevskim vajah. Petje vodi g. Willems mlajši. Iskreno čestitamo in želimo obilje uspeha!

Društvo sv. Barbare v Lindenheuvelu je 28. 1. 1973 izvolilo sledeči odbor: g. J. Kropivšek, predsednik; g. S. Hansen, podpredsednik; g. S. Reberšek, tajnik; g. S. Kropivšek, blagajnik; preglednika sta g. A. Muha in g. J. Hansen.

Odboru želimo obilo uspeha v naporih za našo skupnost!

švedska

Vem, da so nekateri že hudi nam, da se tako dolgo ne oglasim. Nova, nepredvidena naloga, zveza na s potovanjem, me je prisilila k molku.

Prisrčna hvala, Bog plačaj vsem in vsakemu posebej za gostoljubje, prisrčnost, pomoč, sodelovanje, za odziv — saj se nas je zbralo na vseh 12 obiskanih postojankah čez šeststo. Čez sto je izrabilo to priliko, da so se znova povezali s Kristusom in iskali v Njem moči za nadaljnjo pot v veri, zaupanju in ljubezni.

Kaj naj rečem o drugih? Bog

slovinci ob meji

KOROŠKA — Družba sv. Mohorja je obhajala 25-letnico, odkar je bila obnovljena. V tem času je iz-

dala nad milijon knjig in brošur poleg drugih dejavnosti. — Čeprav so „Kulturni dnevi“ razmeroma nov pojav v življenju koroških Slovencev, pomenijo že bistveni sestavni del vsakoletne kulturne sezone. Predavanja na vsakoletnih kulturnih dnevih so zmeraj na visoki ravni, tako da dajejo kulturnemu življenju koroških Slovencev dokaj pobud. — Na mnogih krajih so si že ogledali skioptično predavanje o Lužiških Srbih, ki imajo podobno zgodovino in usodo kot koroški Slovenci, le da ima manjšinska zakonodaja v NDR podpiralni

značaj, kar se ne da trditi o avstrijski.

KANALSKA DOLINA — Moški zbor „Mirko Filej“ in mešani zbor „Lojze Bratuž“ iz Gorice sta nastopila v žabniški župni cerkvi s sporedom božičnih pesmi. To je bila ponovitev koncerta, ki sta ga imela v Gorici.

BENEŠKA SLOVENIJA — V Lješi so na Štefanovo imeli praznik božične pesmi. Pel je domači zbor „Rečan“ v mešani in moški zasedbi. Pesmi so bile v tipičnem beneškem narečju. Njihova pesem

sam ve, zakaj se niso priključili našemu skupnemu zbiranju. Razlogov je gotovo nešteto. Da pa duhovniško srce zaradi tega trpi, razumete. Saj bi rad pokazal in dokazal vsakemu in celemu svetu, kako globoko potrebuje ravno današnji človek Boga in Kristusa. Če bi ogenj Njegove ljubezni in usmiljenja dosegel ves svet, bi bilo drugače.

Upam, da sem vsa naročila izpolnil. Hvala vsem, ki so mi poslali božična in novoletna voščila. Naj bo to pismo odgovor in zahvala!

Še posebej moram poudariti vašo velikodušnost v podpiranju. Vaša radodarnost mi bo že deloma omogočila prihodnje potovanje.

Na žalost boste morali še malo počakati. Šele po Veliki noči lahko pridem med vas, tako da bosta prvi maši 29. aprila v Olofströmu in Malmö.

Točen razpored dobite v aprilski številki.

Bog z vami vsemi!

Vaš p. Janez

Švica

Končno se je vrnil kapucin pater Angel Kralj, da prevzame dušno pastirstvo v zapadni Švici. Nje-

in beseda od Tera do Nadiže je kulturni zaklad, ki diha ljudskost in domačnost. — Na dan Treh kraljev so se pa v Čedadu zbrali, da proslave „Dan emigranta“. To je eno najbolj perečih vprašanj tega dela Slovenije, ki se prazni, ker odhajajo mladi v tujino, krstov doma pa skoraj ni več. — Letos poteka 110. obletnica rojstva Ivana Trinkca, ki je bil eden največjih predstavnikov in buditeljev beneških Slovencev.

GORICA — Slovensko stalno gledališče iz Trsta je gostovalo v Gorici z Benedetičevo dramo „Pra-

Skupina Slovencev iz Rosenheima po krstu Zvonka Strbal. Otroku želimo vse dobro, srečnim staršem pa naše iskrene čestitke!

gov naslov je: P. Angel Kralj, Kapuzinerkloster, 4500 Solothurn (tel.: (065) 2.19.55). Vsi, ki spadajo v škofijo Basel in ostalo zapadno Švico, naj se vnaprej v dušnopastirskem pogledu obračajo nanj.

P. Angelu želimo, da bi se dobro počutil med nami in da bi veliko dobrega storil za blagor duš naših rojakov v Švici!

Krsti: V Amrisvilu je postal božji otrok Marjan Tomazin, sin Marjana in Slavice, roj. Zaluberšek; oba

sta zaposlena v Arbonu. — V Zürichu pa smo krstili Danijela Sovič, sinka Milana in Marije, roj. Raušl. Bivajo v Uitikonu. Staršem čestitamo, novokrščenima pa želimo, da bi ostala vedno božja otroka!

V Amrisvilu sta si 27. januarja obljubila zvestobo za vse dni življenja Herman Marinič iz Vedrijana (Goriška Brda) in Marija Novoselnik iz Cvetlina. Želimo jima vso srečo in božji blagoslov na življenjski poti!

vila igre" in otroško igro „Janko in Metka“. Aktualna tematika je zagrabila gledalce, ki so odhajali precej zadovoljni, kar se ne dogaja zmeraj, ko nastopa tržaško slovensko gledališče. — Amaterska odrska skupina, člani SKADA, je prikazala v Katoliškem domu komedijo francoskega dramatika Pougeta „Srečni dnevi“. Pokazali so se kot zlita igralska skupina, ki nikoli ne zdrkne v banalnost ali prostaštvo. Aplavz ob koncu igre je bil igralcem in režiserju pristno priznanje za njihov trud in lepo podano igro.

TRŽAŠKA — Tudi „Fantje iz pod Grmade“ so imeli svoj božični koncert in sicer v Mavhinjah. Istočasno je bil to stoti nastop tega kvalitetnega zbora. Ker je njihovo ime že dobro znano, so imeli veliko poslušalcev, ki so vsi z veseljem in navdušenjem priznali njihov trud in njihovo umetnost. — V Kulturnem domu v Trstu so proslavili 20-letnico smrti skladatelja Venturiniija. Nastopili so zbori iz Domja, Boljunca, Doline in Boršta izključno z Venturinijevimi pesmimi.

pisma bralcev

CERKVENA URA V ŠT. JANŽU NA DOLENJSKEM — STOJI

Tudi iz Št. Janža na Dolenjskem nas je precej odšlo po svetu s trebuhom za kruhom. Mogoče se kdaj vračate domov. Gotovo pa se vam zbuja spomini na naš domači kraj in na šentjanški zvon.

Tudi ura na tem zvoniku nam je včasih prav lepo bila. Sedaj pa,

žal, že dalj časa stoji. Za popravilo ni sredstev, zlasti še, ker je treba najprej dograditi veroučne prostore.

Ali ne bi mogli rojaki iz Št. Janža nekaj prispevati, da bi zopet bila naša ura, ko se vrnemo — čeprav samo na obisk — v naš domači kraj? Če bi se odločili, da za popravilo ure kaj prispevate, pošljite denar na župnijski urad v Št. Janž na Dolenjskem!

Rojak N. N.

ČLANKI IZ TUJIH KRAJEV V „NAŠI LUČI“

Lepo Vas prosim, pustite nas s temi nesrečnimi podpihivalnimi članki iz tujih časopisov pri miru! Slovenci na tuji zemlji ljubijo svoj dom in se res ne zanimajo, kaj drugi čezenj pišejo. Z lepimi članki o naši slovenski domovini boste marsikatero srce razveselili.

J. V. F., Bolzano

Odgovor uredništva: Opozoriti Vas moramo na razliko med domovino in režimom. Čim bolj ima

kdo rad svojo domovino, tem manj rad more imeti režim, ki tej domovini ne prizna njenih človečanskih in resničnih demokratskih pravic. Ne, molčati ne moremo — preveč nam je naša ljuba Slovenija pri srcu!

HVALA VAM, NAŠ ŽUPNIK!

Hočem Vam, naš župnik, izraziti svoje veselje in zadovoljstvo, ker prihajate k nam v tujem kraju ob nedeljah maševat.

Kako osamljenega bi se počutil, ko bi ne poznal poti do cerkve! Mislim, da je treba tu v tujini še bolj pogosto hoditi po tej poti, da človek hitreje spozna, da ni sam, ampak da je vedno z njim Bog, ki zna biti vselej naš najboljši prijatelj.

Iskreno Vam priznam, da sem jaz prav tu v tujini najbolj spoznal, da brez Boga ni pravega veselja in sreče v srcu. Koliko žalostnih dni bi bilo v zadnjih letih mojega življenja, ko ne bi imel tako dobrega in zvestega prijatelja, kot je Kristus, ki mi daje vsak dan poguma, veselja in volje do življenja! Kako s strahom bi vsak dan sedal

slovinci po svetu

ARGENTINA — Na nedeljo „našega verskega tiska“ je revija „Duhovno življenje“ priredila celodnevno družabno prireditev. Med mašo je imel delegat slovenskih dušnih pastirjev priložnostni nagovor na navzoče, v katerem je poudarjal važnost in namen tiska za skupnost. Popoldne so sledile igre, srečolov in nagradno žrebanje naročnikov. — V Slovenskem domu v Carapachayu so uprizorili

ljudsko veseloigro „Tri sestre“. Igrali so sami mladi igralci, ki začenjajo čutiti, da samo veselje in brezskrbnost ni dovolj za srečo in zadovoljstvo družbe.

AVSTRALIJA — Kljub vročini (!) se je toliko ljudi zbralo v Merrylandsu k božični maši, med katero je prepeval zbor, da je bila nova slovenska cerkev premajhna in je polovica rojakov ostala zunaj. — V Sydneyu bodo že skoraj plačali dolgove za cerkev, dvorano in druge prostore. Zdaj se pripravljajo na graditev doma za ostarele rojake, ki se bo imenoval „Ambrožičev dom“ po imenu pionirja slovenskih misijonarjev v Avstraliji, p. Bernarda. — Slovensko društvo v Adelaidi je postavilo na oder svojega doma igro „Morje“. To je bila prva odrska predstava v novem domu. Gledalci so izkazali svojo hvaležnost in zadovoljnost z močnim ploskanjem. — Tudi Slovenci v Camberri imajo svoje prireditve v prostorih doma „Triglav“.

Med drugim so zadnje čase priredili miklavževanje, ki je bilo istočasno praznik ob koncu šolskega leta.

ZDA — Tudi Slovenci v New Yorku imajo svojo kapelo sv. Cirila in Metoda, v kateri se zbirajo vsako nedeljo k maši. Vsako tretjo nedeljo v mesecu pa imajo po maši tudi prosvetno uro. Imeli so tudi vinsko trgatve, ki je odlično uspela. — Mlada slovenska umetnica Emilija Bucik je imela razstavo svojih del v Chicago. To pot je že tretjič razstavila svoje slike.

KANADA — V cerkveni dvorani župnije Brezmadežne v Torontu je nastopila folklorna skupina „Biser“. Dvanajst parov fantov in deklet v narodnih nošah je poklonilo svojemu narodu v tujini krasen šopek narodnega cvetja v obliki živahnih plesov po motivih ljudskih pesmi pod naslovom „Večer na vasi“.

za volan, ga ne bi vselej s seboj povabil Boga!

Vedno sem vesel in zadovoljen. In tega veselja in zadovoljstva bi privoščil vsakemu človeku.

N. N., Vestfalija

KDO SPREJME OTROKA?

Imela sem fanta, eno leto sem hodila z njim.

Kako sem nesrečna! Na kolenih Vas prosim, da mi pomagate!

Bila sem zaročena, pa me je fant pustil — nosečo. Ker ne morem imeti otroka tukaj, ker imam stanovanje od firme, bi si želela, da bi se javila kakšna krščanska družina, ki bi vzela otroka v rejo. Jaz bi mogla plačati za otroka vsak mesec 150 mark.

Moj oče in mati me zaradi tega otroka ne priznata več za svojo. Zato ne vem, kam z njim. Prosim, da mi pomagate. Časa je samo še dva meseca.

Vaša bralka iz Münchna

ALI BO KAKŠEN DUHOVNIK ZA ŠVEDSKO?

Moram Vam sporočiti svoj novi

naslov, da ne bi ta dragocena revija odpotovala kam drugam. Z „Našo lučjo“ sem zelo zadovoljna.

Tukaj na Švedskem smo sedaj še bolj zapuščeni in sami, ko nas je zapustil naš duhovnik g. Jože Flis. Mogoče se bo le našel kdo, ki se bo žrtvoval in prišel med nas.

M. K., Göteborg

VESEL BOM, ČE ME SPREJMETE ZA SODELAVCA

V Nemčiji sem šele dober mesec. Rad bi sodeloval z Vami.

Vašo revijo sem vzel v roke sedaj prvič, saj se v Jugoslaviji ne dobi. Zelo mi je všeč. Pred menoj je deseta številka (1972). Skrbno sem jo prebral. Zelo bom vesel, če me sprejmete za sodelavca. Skrbno Vam bom poročal o vsem, kar se dogaja med Slovenci v Ingolstadt. Veliko nas je tu. Tudi v našo slovensko župnijo sem se že vključil.

Še nekaj bi vas rad prosil. Če imate morda še kaj letnikov 1971 in 1972, mi jih, prosim, pošljite.

prijateljica za prijateljico

V ISKANJU RES DOBREGA DEKLETA SEM IMEL ZADNJI DVE LETI VEDNO NOVE PRIJATELJICE. TODA NOBENA NI NAREDLA NAME TAKEGA VTISA, DA BI SI JO ZAŽELEL ZA ŽENO. DEKLETA SO SEVEDA TO OPAZILA IN MI OČITALA POVRŠNOST IN NEZVESTOBO.

OD POMLADI POZNAM SVOJE SEDANJE DEKLE. V ZAČETKU SVA SE SIJAJNO RAZUMELA, POZNEJE SO SE PA VEDNO ZNOVA POJAVLJALE KAKŠNE TEŽAVE, ZARADI KATERIH SVA SE SPRLA.

ODKRITO POVEDANO, ŠE DANES NE VEM, ČE NAJ SE Z NJO POROČIM, ČEPRAV SI LOČITVE OD NJE TUDI NE MOREM MISLITI. TRUDIM SE, DA BI BIL VEDNO ENAKO PRIJAZEN, ČETUDI

MI JE VČASIH DRUGAČE PRI SRCU. TA NEISKRENOST PA ME OBREMENJUJE, ONA TO ČUTI IN SE UMAKNE. NATO SVA SI ZOPET TAKO TUJA, DA Z VSAKIM DRUGIM DEKLETOM LAŽJE NAJDEM STIK. TO JE PRAVI VRAŽJI KROG.

V takih okoliščinah misliti na poroko se mi zdi nápak. Priti morate najprej s samim seboj na jasno. To pa se pravi: dopovedati si, da brez kompromisov ne gre. Idealne slike, ki si jo naslikamo v sanjah, ne moremo kratko malo prenesti na človekovo nepopolnost. Kljub temu pa mora vladati v važnih točkah enotnost, sicer postane sožitje neznosno. Življenjski nazor in duhovnost zahtevata vsakakor določeno enakost, medtem ko je možno lažje trpeti razlike na drugih področjih.

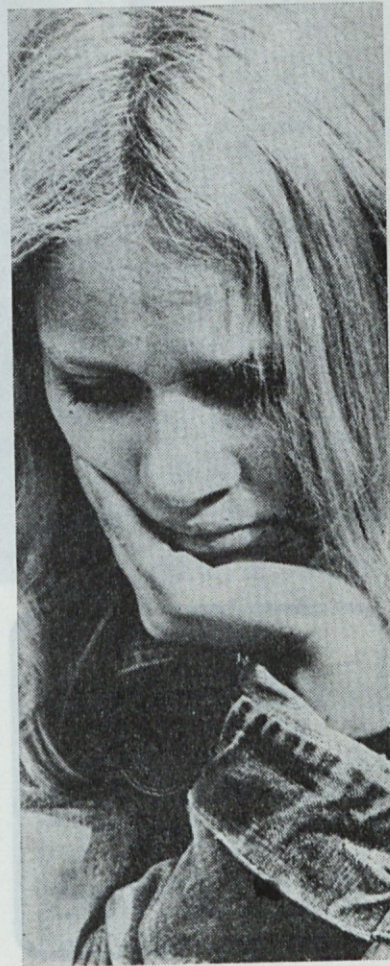
Dobro premislite, preden se odločite tako ali tako.

Obilo blagoslova in uspehov pri urejanju naše priljubljene revije.

N. N., Ingolstadt

ODGOVOR UREDNIŠTVA: Bog Vas živi! Vsakega novega sodelavca smo pri reviji zelo veseli. Torej tudi Vas.

Res je, kar pišete: Naša luč postaja iz dneva v dan pri naših ljudeh bolj priljubljena. Brez dvoma zato, ker ljudje čutijo, da skuša pisati samo po resnici. V tem bo tudi v bodoče skušala ostati svojim bralcem zvesta. Kako naj bi vendar kristjan ponarejal resnico ali poročal enostransko, če živi v svobodi in se mu ni treba bati pozivov na razne urade notranje uprave!

samo za mlade

Naj si želi dar od fanta?

Štirinajstletna učenka je med razgovorom prosila učiteljico za nasvet.

V počitnicah se je na morju seznanila s fantom iz Trsta. Dobro sta se razumela in fantu je bilo do tega, da se nastale vezi ne pretrgajo. Pred novim letom ji je pisal: „Sporoči mi, česa si po-

sebno želiš! Vem, da imamo pri nas eno in drugo, česar tam nimate (bilo je kmalu po vojni!), pa bi Te rad razveselil s kakim darilom. Piši čimprej!“

„Kaj naj mu odgovorim?“ bi rada vedela deklica.

„Kaj bi pa rada, da ti pošlje? Morda nogavice, ruto, svilo?“

Teško se je bilo odločiti ob tako zapeljivi ponudbi. Vprašanka in sošolke so ugebale, koliko lir bi veljale nogavice, koliko ruta,

svila. Cena se je sukala okrog 1000 lir in več.

„Ali zasluži fant že sam, da bi zmogel darilo?“

„Kako neki, saj je študent!“ je začudeno odvrnila deklica.

„Se ti zdi, da mu bodo starši radi dali denar za darilo dekletu čez mejo?“

„Na to še pomislila nisem,“ je v zadregi priznala.

„No, morda s starši ne bo imel težav! Zanima me le, kako se mu boš za darilo oddolžila.“

Dekle je začudeno dejala:

„Da bi mu tudi jaz kaj poslala? Le kaj naj mu pošljem?“

„No, brez nič pa spet nismo, da ne bi imeli česa, kar bi jih razveselilo tudi v Trstu. Morda ‚kranjske‘ klobase?“

Med dekleti nebrzdan smeh.

„Klobas mu vendar ne morem poslati!“

Premišljevale so naporno, kaj le bi se dalo najti primerneza za fanta v Trstu. Dolgo se niso mogle zediniti. Končno je obveljalo, da bo fant pač sam poslal darilo njej, ona bo pa samo srečna obdarovanka, ki za zdaj še ne ve, kako se mu bo oddolžila. Da ta dolg ne bo prijeten, je bilo vsem bolj ali manj jasno.

„Ko se bosta prihodnje leto spet srečala na morju, bo fant že bolj pogumen. Na morju so zlasti večeri prijetni za vožnjo s čolnom, kajne?“

„Mama me ne pušča zvečer zdoma,“ je tiho pristavila deklica.

„Pa boš fantu lahko odrekla vročo željo, ko boš vendar njegova dolžnica? Res, hudo bo! Hudo tudi, če mu bosta južna noč in njegova vznemirjena narava dajali zapeljivo upanje, da sme v čolnu pričakovati še kaj več.“

Dekle je za hip obmolnila, nato pa sklenila:

„Bržkone bo le bolje, da mu svojih želj sploh ne omenim, marveč mu zaželim samo srečo v novem letu.“

Pametno je storila.

Še so pametna dekleta

Sončen nedeljski popoldan. Vse hiti iz mesta. Po ulici, tik ob levem pločniku, počasi drsi avtomobil. Skozi leva okna vozila se stiskajo moške glave.

Po levem pločniku stopa mlado dekle. Moški ji skozi okno avtomobila ljubeznivo kimajo, roke in besede vabijo.

Nič odziva!

Dekle jo za avtomobilom mahne čez cesto na desni pločnik. Tudi vozilo v hipu zavije na desno in gostoljubne glave se premaknejo od levih oken k desnim.

Mar se bo ozrla, jim odgovorila in se z neznanci odpeljala v sončni dan? Dekle se ne zmeni za vozilo in jo mahne zdaj pred avtomobilom z desne na levo — v prvo vežo.

In tu si nemi opazovalci pomirjeni oddahnejo: Še imamo pametna dekleta!

Izbira poklica

POKLIC JE NEKAJ GLOBOKO OSEBNEGA, JE NAJBOLJ VAŽEN DEL JAZA. NI „NEKAJ“, KAR OBSTAJA SAMO PO SEBI, AMPAK JE DEL ČLOVEKA. POKLIC DA ČLOVEKU SMISEL IN CILJ.

E. D. Kennedy

Strah hrani modernega človeka, pa naj bo pred čimerkoli. Postal je ena najtežjih bolezni. Zato je razumljivo, da je tudi pri izbiri poklica prav lahko razlog, da mnogi mladi ljudje ostanejo neodločni.

Sposobnost, izbirati ali spoznati svoj poklic in se ga okleniti, je znamenje zrelosti. Ta zrelost je lahko različna, zato tudi izbira različna.

Že štirinajstletni človek je zmožen prve odločitve. Tako so dokazale

psihološke študije v Severni Ameriki. Če je prisotna deška ali dekliška zrelost, je že možna prva odločitev glede poklica, ki pa seveda ne more biti dokončna. Sedemnajstletnik ali deklica, ki je dovršila srednjo šolo, je zmožen ali zmožna že bolj zrele odločitve. A tudi ta ne more biti dokončna. Zato danes posvetovalnice za mladoporočence in za duhovniške in redovniške poklice zrelo odločitev postavljajo v dobo nad dvajset let starosti. Takrat šele je možna dokončna odločitev.

Je pa zelo možno, da se neodločnost in strah pred odgovornostjo vlečeta preko dvajsetih let. Take-mu človeku je odločitev nekaj mučnega in bi se najrajši oprl na nekoga drugega, da bi se odločil namesto njega.

Iz tega sledi, da je treba osebno dozoriti, če naj bo človek kos tako važni nalogi, kot je izbira poklica. Potrebna je molitev, potreben svēt odraslih, a najbolj je potrebna notranja moč, da gre fant ali deklica pogumno za idealom, ki ga spozna za svoj poklic.

Franc Sodja
LEPO JE BITI MLAD

MAREC

Kako je živel Jezus?

Jezus je bil nekoč povabljen s prvimi spremljevalci na svatbo v Kano blizu Nazareta.

Vsa vas se je veselila. Mize so bile postavljene na trgu. Peli so, plesali, igrali, deklamirali pesmi. Mimoidoče so vabili, naj se udeležijo veselice. Mnogo ljudi je tam jedlo in pilo.

Eden od gostov je naenkrat pokazal prazen kozarec. Marija, ki je bila tudi povabljena na svatbo, je pomagala pri strežbi. Opazila je zadrego gostiteljev: vina je zmanjkalo. Obrnila se je k Jezusu, češ naj priskoči na pomoč.

Na Jezusov ukaz so hlapci napolnili nekaj velikih vrčev z vodo. Potem so zajeli iz njih in odnesli kozarec priveditelju gostije. Ta se ni mogel načuditi, odkod to vino, pa tako dobro.

Tako je Jezus naredil prvi čudež: spremenil je vodo v vi-

E. KÄSTNER:

Pikica in Tonček

„Morda pa ima torba luknjo?“ je vprašala Pikica.

Gospodična Roženkrančeva je takoj pogledala torbo. „Ne,“ je dejala, „nima luknje.“

„Čudno,“ je rekla Pikica. „Človek bi skorajda mislil, da je kdo kradel.“ Potem je vzdihnila in pogodrnjala: „Kakšni časi!“

Gospodična Roženkrančeva je molčala, izpila svoj kozarček, vstala in šla še po eno žganje.

Tonček je vzel papirnat prtiček s sosedne mize, ga zvil v majhen škrnicelj in položil vanj šest krljev pomaranče. Potem je spravil škrnicelj v svoj kovčič. In ker ga je Pikica vprašujoče pogledala, je rekel v zadregi: „Samo za mojo mamo.“

„Kmalu bi pozabila,“ je vzkliknila Pikica in pobrskala po torbici. „Poglej!“ Držala je nekaj na dlani.

Tonček se je sklonil k roki. „Zob,“ je rekel. „Torej je zunaj?“

„Smešno vprašanje,“ je rekla užaljeno. „Ga hočeš?“

Tonček ni pokazal kdove kak-

šnega zanimanja za zobe in tako ga je spravila spet nazaj.

Potem je prišla gospodična Roženkrančeva, imela ga je nekoliko pod kapo in priganjala k odhodu. Do Ribiškega mostu so šli skupaj, tam so se ločili.

Pikica in gospodična Roženkrančeva sta prišli domov brez nesreče. Starši so bili še zmerom pri generalnem konzulu Franku.

Deklica je legla v posteljo in pri priči zaspala. Pufi je tiho renčal, ker sta ga zbudili. Vzgojiteljica je šla v svojo sobo, zaklenila beraško obleko v predalnik, nakar je tudi ona šla počivat.

Tonček še ni mogel v posteljo. Splazil se je po hodniku mimo sobe svoje matere, prižgal v kuhinji luč, skril svoj kovčič, sedel za mizo, si podprl glavo z rokami in zdehal, da bi si bil skorajda čeljust izpahnil. Potem je potegnil moder zvežčič in svinčnik iz žepa in odprl zvežčič. „Izdatki“ je pisalo na eni strani. „Dohodki“ je pisalo na drugi. Segel je v hlačni žep, položil kupček novčičev na mizo in vneto prešteval. Naštel je dve marki petnajst.

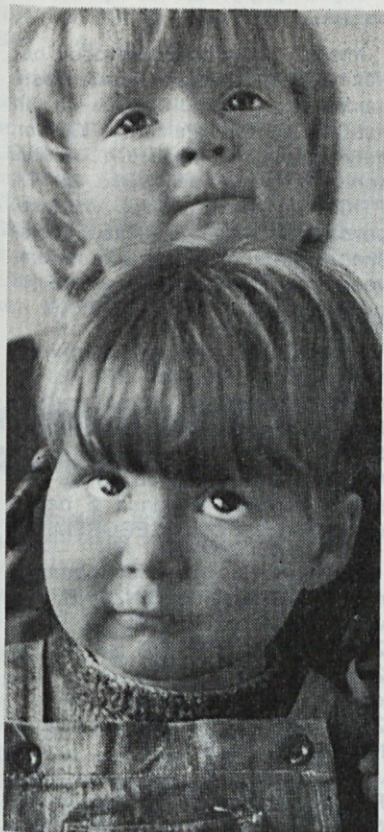
S prebitkom, ki ga je skrivoma hranil v škatlici s tušem, je imel zdaj pet mark in šestdeset penigov, a že gospodar sam je hotel imeti pet mark za najemnino! Potemtakem ostane šestdeset penigov za hrano.

Pogledal je v malo shrambo.

Pustne šeme

Blaž in Tomaž sta se napravila v konja. Blaž si je posadil na glavo klobuk, na nos naočnike, pod nos brke. Iz papirja sta izrezala konjevo glavo in trup. Potem sta zlezla v ta poslikani papir. Videti je bilo, kot da bi kdo jahal na konju. To je bilo veselja!

Krompirja je še bilo. Na deski je ležala koža brez slanine. Če jutri nadrgne kozico s to kožo, utegne morda še pripraviti pražen krom-

pir. Za jetrno pasteto pa se bo spet moral obrisati. Pa je tako salamensko usekan nanjo!

Sezul se je, položil pomarančne krhle na krožnik, ugasil luč in se splazil iz kuhinje. Ob vratih v spalnico se je ustavil in pritisnil uho na les. Mati je spala. Slišal je njeno mirno dihanje, včasih je celo malce zasmrčala. Tonček je pobožal vrata in se nasmehnil, ker je mati pravkar spet zasmrčala. Potem se je splazil po prstih v sosedno sobo.

Ali je zaprl vrata na hodnik? Je zaprl plinsko pipico? Tonček se je nemirno premetaval, potem je znova vstal in pregledal, če je vse v redu.

Vse je bilo v redu. Spet se je ulegel. Računske naloge je napravil. Na diktat se je tudi pripravil. Gospod Sfiligoj pač ne bo pisal materi pisma. S tem bi prišlo na dan, da stoji zvečer na Ribškem mostu in prodaja vezalke. Ali ima še dovolj vezalk? Rjavih bo kmalu zmanjkalo. Očitno je, da nosijo ljudje več rjavih čevljev kakor črnih, ali pa se rjave vezalke hitreje trgajo.

Tonček se je ulegel na tisto stran, na kateri je po navadi zapal. Upati je, da bo mama popolnoma okrevala. Nato je vendarle zaspal.

(Dalje prihodnjič)

Pasticica

Katarinica je vzela šibo in odpeljala gos in gosaka ter mladi goski k vaški mlaki. Sedaj je že toliko toplo, da bo gosji družini bolj prijetno zunaj kot kje po kur-nikih in hlevih. Seveda mora Katarinica z gosjo družino, da je kdo ne ukrade. Pasticica in pol!

no. S tem je pomagal ljudem iz zadrege, nakazal pa tudi, da začenja prenavljati svet.

Vinograd je eden glavnih virov dohodkov v Palestini. Jezus je opozarjal svoje spremljevalce na delo vinogradnikov, ki so obrezovali trte, da je bilo potem grozdje boljše, in ki so porezali neplodne mladike in jih sežgali. Kazal je tudi na grozde, ki vise jeseni na trtah, polni sladkorja in sonca.

Potem je povedal, da je on kakor vinska trta, ki pošilja v mladike življenjski sok in jim daje, da rodijo sad. Še je razložil, da se božje življenje pretaka iz njega v ljudi in spreminja njihovo življenje toliko, kolikor so ljudje z njim povezani kakor mladike s trto. Kadar pa zavračajo božji sok, so kakor posušene mladike, ki bodo morale v ogenj.

Bilo je nekega večera. Noč je pokrivala mesto. Na terasi neke hiše sta kramljala dva človeka: Nikodem in Jezus. Nikodem, član velikega narodnega sveta, je zaprosil Jezusa za razgovor. Bil je pošten in iskal je resnico. V tej pozni uri je prišel zato, da bi ga ne videli z Jezusom in bi tako ne prišel v nevarnost.

V pogovoru mu je Jezus pojasnil, da se je treba znova roditi, če hočeš priti v božje kraljestvo. Ljudje so bili namreč na začetku zgodovine z grehom izgubili božje prijateljstvo. Kadar se rodijo, so navadni ljudje in ni nič božjega v njih. Da postanejo spet božji otroci, za kar so končno ustvarjeni, se morajo preroditi v božjem Duhu in tega jim pripada Jezus.

otrok naj ima lastno knjižnico!

Kdaj naj si človek začne ustanavljati lastno knjižnico, ali že zelo zgodaj ali šele v poznejših letih?

Odgovor na to se ne more glasiti nič drugače kakor: *čim prej, tem bolje*. Najboljše je, če si je človek pridobil ljubezen do knjig že v otroških letih. Že šolar lahko začne spravljati knjige, ki jih dobi v dar ob raznih prilikah: za Miklavža, za božič, za rojstni dan, za god, ob koncu šolskega leta.

v nižjih razredih osemletke

Potem ko je otrok odrasel slikanicam in pravljicam (npr. v zbirki ČEBELICA), kakor so ZA LAHKO NOČ ali pa MUCA COPATARICA izpod peresa *Ele Perocijeve*, zlasti pa potem, ko se je že sam naučil brati, je treba otroka navajati k temu, da začne zbirati svojo knjižnico. To so v prvi vrsti mladinske knjige, po večini zbirke

pravljic, pripovedk in podobnih spisov.

Imamo tudi mnogo prevodov različnih del iz svetovne književnosti, na primer PRAVLJICE, ki sta jih nabrala in zapisala *brata Grimm*, dalje pravljice *Hansa Ch. Andersena*, predvsem pa zbirko ZLATA PTICA, v kateri najdeš indijske, perzijske, črnske, antične, norveške, ruske, češke, hrvaške in seveda tudi slovenske pravljice in pripovedke.

Izmed slovenskih so poleg ljudskih najbolj znane PRAVLJICE *Frana Milčinskega*, ki so prvkrat izšle še pred prvo svetovno vojno. Sledila jim je nepregledna vrsta tovrstnih spisov vse do zbirke pripovedk *Lojzeta Zupanca* z naslovom ZLATO POD BLEGOŠEM.

Nadalje pridejo v poštev znamenita ZGODBA O ROBINZONU, povesti KOČA STRICA TOMA, ERAZEM IN POTEPUH ali pa OSTRŽEK, dalje SRCE pisatelja *Edmonda de Amicisa*, KRALJ MATJAŽEK PRVI, PRIGODE MLADEGA NONNIJA izpod peresa jezuita *Jana Svenssona*, ali pa MALI PRINC pilota-pisatelja *Antoina de Saint-Exuperyja*, dalje PIKA NOGAVIČKA, BIBI, delo pisateljice *Karin Michaelisove*, ter VLADKA IN MITKA izpod peresa *Zofke Kveder-Demetrovičeve*. To je kajpada samo nekaj napotkov za usmeritev.

Za versko vzgojo je priporočljiva knjiga ŽIVEL JE MED NAMI, prav tako pa BIBLIJSKE ZGODBE v priredbi češkega pisatelja *Oibrahta*.

Izmed domačih slovenskih del pridejo v poštev v prvi vrsti mladinski spisi *Otona Zupančiča*, to je PISANICE, KANGLICA, UGANKE in CICIBAN, poleg tega pa tudi spisi naših starejših pisateljev kakor *Antona Martina Slomška* in *Frana Levstika* ali pa mlajših, med katerimi so *Ksaver Meško* (MLADIM SRCEM), *France Bevk* (LUKEC IN NJEGOV ŠKOREC, TATIČ), *Josip Vandot* (ZGODBE O KEKCU), *Angelo Cerksenik* (OVČAR RUNO), *Bogomir Magajna*

(RACKO IN LIJA), *Tone Seliškar* (BRATOVŠČINA SINJEGA GALEBA) in še nešteto drugih.

Primerne so tudi knjige raznih tako imenovanih knjižnic, kakršne so BISERI, MOJA KNJIŽNICA, LEVSTIKOV HRAM ali pa ŽEPNA in MALA KNJIŽNICA OGNJIŠČA. Tudi letos ustanovljena MLADINSKA KNJIŽNICA pri Mohorjevi družbi ne bo pozabila na šolarje. Zanje so primerni že tudi listi kakor MAVRICA.

V višjih razredih osemletke

Nekoliko bolj odrasli, recimo učenci višjih razredov osemletke, pa sežejo lahko še dalje. Zanje je izbira še veliko lažja.

Izmed tujih pisateljev si lahko izberejo kako delo *Henrika Sienkiewicza* (V PUŠČAVI IN GOŠČAVI, Z OGNJEM IN MEČEM, QUO VADIS), *Avgusta Šeno*e (ZADNJA KMEČKA VOJSKA oziroma KMEČKI PUNT), *Homerjevo ODISEJO* (v prozi), *Levisa Wallacea* (BEN HUR), *Marka Twaina* (KRALJEVIČ IN BERAČ), *Ericha Kästnerja* (EMIL IN DETEKTIVI), *Rudyarda Kiplinga* (KNJIGA O DŽUNGLI), *Henryja Gilberta* (ROBIN HOOD), *Erica Knighta* (LASSIE SE VRAČA), *Julesa Verna* (OTROKA KAPITANA GRANTA, SKRIVNOSTNI OTOK, CARSKI SEL, V 80 DNEH OKOLI SVETA), *Stanislava Lema* (MAGELLANOV OBLAK) in *Karla Maya* (VINETOU).

To so knjige, ki budé domišljijo in so polne mikavnih dogodivščin, hkrati pa mlademu bralcu širijo obzorje in plemenitijo duh.

Izmed domačih del si mladi ljudje v teh letih lahko nabavijo razne zbirke, v katerih so zbrani ali izbrani mladinski spisi naših klasikov kakor *Slomška*, *Levstika*, *Jurčiča*, *Stritarja*, *Erjavca*, *Jenka* in drugih.

V poštev pridejo tudi spisi novejših pisateljev, recimo *Finžgar*

jev ŠTUDENT NAJ BO, GOSPOD HUDOURNIK, zlasti pa njegov roman POD SVOBODNIM SONCEM. Dalje OVČAR MARKO in BOBRI *Janeza Jalna*, ZGODOVINSKE POVESTI *Franca Jakliča* in *Franca Detele* (PEGAM IN LAMBERGAR), *Sketova MIKLOVA ZALA*, *SOLZICE Prežihovega Voranca*, PTIČKI BREZ GNEZDA *Frana Milčinskega* in podobne knjige.

V knjižnico učenca višjih razredov osemletke spada že tudi MALO SVETO PISMO.

V nji bi prav tako ne smelo manjkati raznih potopisnih in poučnih knjig, kakor so na primer IZ MOJEGA NAHRBTNIKA *Janka Mlakarja*, PLANINSKO BERILO, ki ga je izbral in uredil *Tine Orel*, knjižica *Stanka Kotnika* PO DOMOVIH NAŠIH PISATELJEV, MLADOST MED KNJIGAMI *Oskarja Hudalesa*, KNJIGA O ŠPORTU in podobni spisi.

Med listi jim utegne koristiti OGNJIŠČE.

(Franc Vodnik v knjigi OD OBZORJA DO OBZORJA, izdala Mohorjeva družba v Celju 1972).

sonce in senca

Za moj rojstni dan sem bila nekoč resnično vesela darila. Dobila sem tri vejice lepih mačic. Otroci so mi kot učiteljici čestitali in skromno pripomnili:

„Šli smo uro daleč iz mesta, da smo našli te mačice za vas. Nekoč ste rekli, da ne marate dragih nageljnovečercov in da vas bolj razveseli cvetje, ki ga sami utrhamo na travniku.“

Lepo mi je bilo, da so me razumeli, in čutila sem, da se imamo radi.

o

Marija, učenka osmega razreda osnovne šole, je čakala učiteljico na hodniku pred razredom.

„Ne zamerite, da se ne bom opravičila pred razredom, ker nisem pripravljena za pouk. Sram me je!“

„Kaj se je pa zgodilo?“ jo je vprašala učiteljica.

„Nisem se učila, ker nisem spala doma. Očka je zopet pijan prišel domov... Mama in otroci smo trepetali pred njim, ko nam je v pijanosti grozil z nožem. Kdor je le mogel, je pobegnil iz stanovanja. Mama je za mano vrgla skozi okno knjigo, iz katere sem se učila. Vseh pa ni mogla. Skrivala sem se na hodniku, toda ko sem slišala, kako oče razbija šipe na oknih, sem stekla k znancom in prenočila pri njih. Sram me je, da bi sošolci izvedeli, kakšen je moj oče... Ne vem, kako bom razred končala, ker se podobno ponavlja pri nas vse pogosteje. Prosim, ne izprašujte me danes!“

Miša Pertlova

mali oglasi

PREVODE DOKUMENTOV, ki jih potrebujete za sklenitev zakona, vam radi poskrbijo slovenski duhovniki. Obrnite se vedno na najbližjega!

ZA CERKVENO POROKO potrebujete krstni list, ki ni star več kot tri mesece: Javite se en mesec pred poroko pri duhovniku, ki vas bo poročil, da lahko uredi oklice in dokumente in se zmeni s krajevnim župnikom za kraj in čas poroke.

NA VSEH URADIH, kjer vas sprašujejo po narodnosti ali državljanstvu, povejte najprej, da ste Slovenci, potem šele, da ste Jugoslovani. Pri izpolnjevanju vseh formularjev napišite pri rojstnem kraju vedno: Slovenija-Jugoslavija.

MALE OGLASE sprejema uredništvo „Naše luči“ do 5. v mesecu pred naslednjo številko. Oglasi smejo obsegati največ 100 besed. Za vsebino oglasov uredništvo ne odgovarja. Cenik malih oglasov: Minimalna cena (do 20 besed) je: 40 avstrijskih šillingov, vsaka nadaljnja beseda pa 1.50 avstrijskega šilinga (all enako vrednost v drugi valuti). Uredništvo posreduje le naslov oglaševavca, na druga vprašanja glede malih oglasov ne odgovarja. Kdor hoče zvedeti za naslov oglaševavca, naj pošlje v pismu v denarju ali v mednarodnih poštah kupnih pristojbino za dvoje pismom v tujino.

● JANKOVIČ, 17 rue de Belgrade, 54 Tucquegnieux, Francija, posreduje uradne prevode in prošnje. Pišite mu!

● PREVAJAVSKA PISARNA V MÜNCHNU vam ekspresno in uradno uredi vse prevode iz slovensščine in srbohrvaščine, piše prošnje, daje informacije in poučuje nemščino po zanesljivi metodi — dipl. filolog JOSEPH ARECH, 8 München 50, Pfeilschifterstraße 21, tel. 14 13 702.

● SLOVENSKI, HRVAŠKI IN SRBSKI EKSPRES-PREVODI, sodno overovljeni: sodni prevajavec in tolmač MILENA GRATZA, 8 München 50, Menzingerstraße 195, tel. 8 12 18 20. Končna tramvajška postaja linije 17 ali 21, nato z avtobusom 77 (Finsterwalderstr.) ali 75 (Eversbuscherstr.).

● SLOVENEK na Švedskem, star 36 let, mirne narave, razočaran v ljubezni, išče mirno slovensko dekle, staro 30 do 35 let. Le resne ponudbe in fotografija. Naslov posreduje uprava *Naše luči*, če pošljete v pismu pristojbino, kot je navedena v barvnem pasu te strani spodaj. (Štev. 5).

● TRIJE SLOVENCİ, stari 34, 35 in 38 let, začasno v Nemčiji (München), želijo spoznati sebi primerne Slovenke za skupni življenjski cilj. Naslov posreduje uprava *Naše luči*, če pošljete v pismu pristojbino, kot je navedena v barvnem pasu te strani spodaj. (Štev. 6).

● SLOVENEK, trgovec, 40 let star, 170 cm visok, želi spoznati pošteno in dobrosrčno Slovenko. Fotografija zaželeno. Naslov posreduje uprava *Naše luči*, če pošljete v pismu pristojbino, kot je navedena v barvnem pasu te strani spodaj. (Štev. 7).

● Katero simpatično SLOVENSKO DEKLE bi želelo skupaj s fantom poštenega značaja, 32 let starim, samostojno prevzeti lokal (kavarno)? Naslov posreduje uprava *Naše luči*, če pošljete v pismu pristojbino, kot je navedena v barvnem pasu te strani spodaj. (Štev. 8).

● SLOVENKA v Nemčiji, stara 49 let, želi spoznati poštenega Slovenca med 45 in 55 leti zaradi poroke. Naslov posreduje uprava *Naše luči*, če pošljete v pismu pristojbino, kot je navedena v barvnem pasu te strani spodaj. (Štev. 9).

● DVE DEKLETI ali ŽENI iščem za našo kavarno in gospodinjstvo. Stanovanje in hrana na razpolago. Sem Slovenka. Marija Mauz, 7051 Hohengehren, Hauptstr. 60, BR Deutschland.

● Kateri MIZAR ali TESAR iz okolice Stuttgarta si želi izboljšati zaslužek, naj se javi pri firmi Erich Saible — Holzbau, 7052 Schwaikheim, Kurzestr. 1, Tel. 07195 — 51034.

● HIŠA-DVOJČEK NAPRODAJ: (le pol ali cela), nova, enonadstropna, s centralno kurjavo, vseljiva, z velikim vrtom, v Ljubljani. Cena po dogovoru. Stane Željko, 8 München 70, Mühlhauser Str. 13.

● HIŠA NA PRODAJ: skoraj dograjena, visokopritlična, centralna kurjava, voda, priključek elektrike, prostor za delavnico, garaža, v Ptujju. Naslov posreduje uprava *Naše luči*, če pošljete v pismu pristojbino, kot je navedena v barvnem pasu te strani spodaj. (Štev. 10).

● HIŠO v tretji fazi s parcelo 921 m² v Mirni na Dolenjskem prodam. Vsa pojasnila da: JOŽE PUNGERČAR, 7013 Oeffingen, Zeppelinstr. 6, BR Deutschland.

DRUŽBA SV. MOHORJA V CELOVCU

Viktringer Ring 26, A-9020 Klagenfurt (Austria), priporoča naslednje knjige:

● Karel Mauser: *LJUDJE POD BIČEM (3 deli). 1024 str., broširano, vsi trije deli samo 140.— šil.*

Junaki se v razvoju dejanja vsak na svoj način rešujejo izpod biča: nadučitelj Razpet se mu umakne s samomorom, Nataša se reši v umiranju, Lidija v blaznosti, Bregar pa tik pred rešitvijo propade. Najdaljšo, a najslajšo pot pa prehodita Silva in Žalar, ki rasteta pod pritiski v okolju in iz očiščujočega duševnega trpljenja v ljubezen in svobodo.

● Tomaž Kovač: *V ROGU LEŽIMO POBITI. 96 str., broš., 20.— šil.*
To je knjiga pričevanj tistih protikomunističnih borcev, ki so jih Angleži zadnje dni maja in prve dni junija 1945 zvijačno-nasilno vrnili iz Vetrinja v Slovenijo, kjer so bili izstradani, mučeni in brez vsakršnega sodnega postopka pobiti po raznih krajih Slovenije, največ pa v Kočevskem Rogu. Knjiga je pretresljiv dokument in skromen spomenik tem nedolžnim slovenskim žrtvam.

da bo krajši čas!

OGRLICA

Ta ogrlica, sestavljena iz štirih vrst jagod različnih velikosti, simetrično nabranih na obeh straneh največje jagode, se je pretrgala na dva dela. Koliko jagod se je izgubilo?

ROŽE

Hijacinta, Lilija, Marjetica in Narcisa, ki so zaročene s Karlom, Francetom, Lojzetom in Pavlom, praznujejo svoj rojstni dan istočasno. Zato pošlje vsak fant štiri šopke rož (hijacinte, lilije, marjetice in narcise): svoji zaročenki pošlje vsak rože, ki odgovarjajo njenemu imenu, ostale rože pa ostalim trem dekletom takó, da imena rož nikdar ne sovpadajo z imenom deklet.

Tako pošlje France hijacinte Narcisi in Karel marjetice Hijacinti. Marjetica prejme od Karla iste rože, ki jih Pavel pošlje Narcisi, medtem ko Lilija prejme od Lojzeta lilije.

Kako se imenuje Pavlova zaročenka?

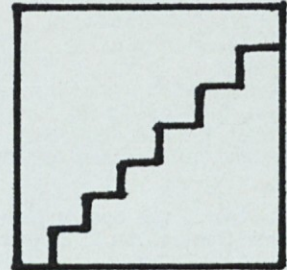
ISKALNICA

Poišči vrsto glavnih evropskih mest, ki so skrita v naslednjih stavkih:

BREZ SOLATE NE MARAM JESTI. RANA, KI JO JE DOBIL POSLOVODJA, SLEPAR IZ TRGOVINE, KAŽE, DA JE BIL STRELEC DOBER. LINDA JE STOPILA PREKO PRAGA V

SOBO, POLNO SMEHA, A GOSTOV NI HOTELA POGLEDATI. TA BONBON NI DOBER, NE VZEMI GA! ZARADI SLABE OGRADE SO KRAVE UŠLE NA KRIM. KDAJ NAJ TE ZBUDIM? PEŠ TAKO NE BOŠ KMALU PRIŠEL V ŠMIHEL. SIN, KI NOČE MEDU, NAJ GRE V SALON DO NATAKARJA IN NAROČI KAJ DRUGEGA!

PREPROSTA RISBA

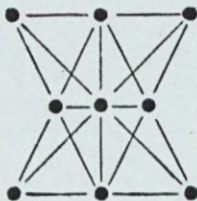

Kaj pomeni ta preprosta risba? Vsakemu človeku njegova domišljija pove kaj drugega. Najboljše odgovore bomo z imenom ali samo s kraticami, kakor bo pač kdo želel, objavili v majski številki.

(Rešitev ugank prihodnjič.)

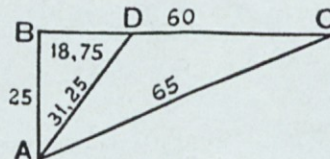
REŠITEV PREJŠNJIH UGANK

FIGURE. Tukaj je ena od možnih rešitev:

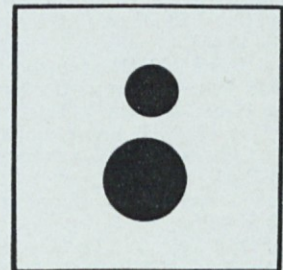
ZMENEK: Razdalja $AC + CB$ je $5 \times 25 = 125$ km. Pot AC meri $5 \times 13 = 65$ km, zato meri pot $CB = 60$ km. Sledi, da je trikotnik ABC , katerega kraki so dolgi 25, 60 in 65 km, pravokoten s pravim kotom v B .

Tudi trikotnik ABD je zato pravokoten. Ker znašata $AD + DB = 2 \times 25 = 50$ km, so nje-

gove stranice v razmerju 3:4:5 in najdaljša stranica AD meri 31,25 km.

Ko je Saša prispel v Dvor, je Janez prevozil že 31,25 km: $2 =$ približno 15,6 km.

PREPROSTA RISBA:

- Osnutek za spomenik družbenemu razlikovanju. (B. M.)
- Pogled skozi ključavnico v slovensko prihodnost. (I.)
- Dvopičje z napako. (G.)
- Zakon z eno veliko in eno majhno luknjo. (K. R. I.)
- V Sloveniji so eni bolj enaki kot drugi. (B. R.)

NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE:

NAŠA LUČ

Viktringer Ring 26
A-9020 Klagenfurt, Austria

SLOVENSKI DUHOVNIKI PO EVROPI:

RAVNATELJSTVO slovenskega dušnega pastirstva v zdomstvu:

Tajnik: Franc Bergant, Via della Sagrestia 17, I-00120 Città del Vaticano. (Tel. 6382-3924).

ANGLIJA

Msgr. Ignacij Kunstelj, 62 Offley Road, London S.W.9.
(Tel. 01-735-6655).

AVSTRIJA

Ciril Lavrič, Kirchenstraße 1, 4053 Haid bei Ansfelden.
Martin Belej, Enzenbach, 8112 Gratwein bei Graz. (Telefon
0 31 24 — 23 59).

Anton Miklavčič, Kappellengasse 15, 9800 Spittal/Drau.
(Tel. 0-47-62/3-34-62).

P. Štefan Kržišnik, Zist. Stift, 6422 Stams.
„Korotan“, Albertgasse 48, 1080 Wien VIII.

BELGIJA

Vinko Žakelj, rue des Anglais 33, B-4000 Liège. (Tel. 04/23-39-10).
Kazimir Gaberc, rue L. Empain 19, B-6001 Marcinelle. (Tel. 07/36-77-54).

FRANCIJA

Nace Čretnik, 4 rue St. Fargeau, 75020 Paris. (Tel. 636-80-68).
Jože Flis, 7 rue Gutenberg, 75015 Paris. (Tel. 577-69-93).
Stanislav Kavalarič, Presbytère Ste. Barbe, rue de Lens, 62680 Méricourt.
Anton Dejak, 33 rue de la Victoire, 57710 Aumetz.

Msgr. Stanko Grims, 259 bis Avenue de l'Europe, 57800 Freyming-
Merlebach.

Franjo Pavalec, 8 Avenue Pauliani, 06000 Nice.

ITALIJA

Slov. dušnopastirski urad, Via dei Colli 8, 00198 Roma. (Tel. 845-0-989).

NEMČIJA

Dr. Janez Zdešar, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel 0811 — 53 64 53).
Mirko Jereb, 28 Bremen 1, Kolpingstr. 3. (Tel. 0421 — 32 84 10).
Ivan Ifko, 43 Essen-Altenessen, Schönefeldstr. 36. (Tel. 02141 —
29 13 05).

Pavel Uršič, 42 Oberhausen 11, Oskarstr. 29 (Tel. 02132 — 6 26 76).

Ludvik Rot, 5 Köln 1, Norbertstr. 25. (Tel. 0221 — 24 38 89).

Jože Bucik, 5 Köln 1, Norbertstr. 25. (Tel. 0221 — 24 38 89).

Dr. Edo Škulj, 6 Frankfurt 70, Textorstr. 75-II. (Tel. 0611 — 61 37 22).

Jože Cimerman, 68 Mannheim, A 4, 2. (Tel. 0621 — 2 85 00).

Ciril Turk, 73 Esslingen, Häuserhaldenweg 36. (Tel. 0711 — 38 21 74).

Janez Demšar, 741 Reutlingen, Mittelstädterstr. 91/0. (Tel. 071 21 —
3 51 98).

Dr. Franc Felc, 798 Ravensburg, Raueneeggstr. 13. (Tel. 0751 — 2 20 00).

Feliks Grm, 807 Ingolstadt, Hohe Schulstr. 3 1/2.

P. Janez Sodja, 8 München 80, Röntgenstr. 5. (Tel. 0811 — 98 19 90).

Dr. Branko Rozman, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 0811 — 53 64 53).

Tine Vrečar, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 0811 — 53 64 53).

Štefan Vereš, 1 Berlin 61, Methfesselstr. 43, Kolpinghaus. (Tel. 0311 —
7 85 30 91 do 93).

NIZOZEMSKA

Vinko Žakelj, rue des Anglais 33, Luik, Belgie.

ŠVICA

P. Fidelis Kraner, Postfach 191, Seebacherstraße 15, 8052 Zürich.
(Tel. 01/50-44-15).